

Minunile Naturii

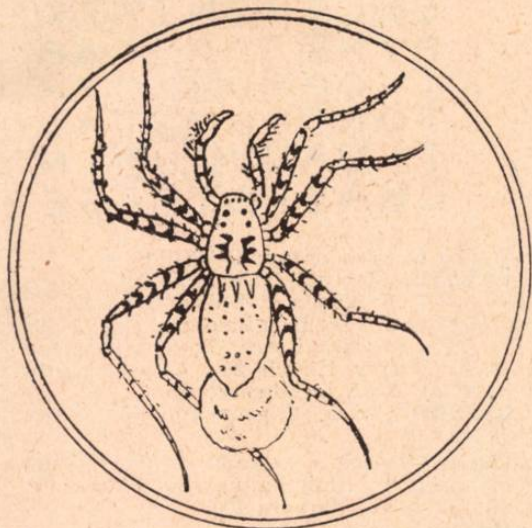
PAIAJENUL SCAFANDRU. — CÂT E DE PUTERNIC INSTINCTUL MATERN LA INSECTE

Foamea și Dragostea, cele două mari instincte primordiale ale tuturor ființelor, natura, mama tuturor, le-a așezat, tot atât de puternic și de adânc în om, ca și în cele mai neînsemnate insecte.

Pentru a-și potoli foamea și în același timp, pentru a se pune la adăpost, paiajenul de apă — *argyroneta aquatica* — și-a construit, în fundul apei, cel mai ingenios submarin, simplu și practic și care-i slujește totodată de cuib. La vremea prânzului, *argyroneta* iese la suprafață, se plimbă câțva timp pe luciul apei, unde nu întârzie să găsească vânatul necesar. Treaba odată terminată, paiajenul se grăbește să coboare, în fundul apei, cu provizia găsită.

Dar nu numai de alimente are nevoie paiajenul, ci și de bună provizie de aer, căci cuibul din fundul apei trebuie aerisit regulat. În acest scop paiajenul vine la suprafață, de mai multe ori pe zi, își ia o cantitate potrivită de aer, înmagazinată în-

a făcut o serie de interesante experiențe, cu acești paiajeni, scrie că i-a ținut sub sticlă, la soare, timp de 15 zile, fără hrană. J. H. Fabre, vestitul „poet al insectelor”, era de părere că acești paiajeni absorb calorile necesare vieții lor direct, din soare. Ca toate lycosidele, pardosa își confecționează un saculeț de mătase, în care își depune ouăle și unde se va naște progenitura. În zilele călduroase insecta se plimbă, târând după ea saculețul legat cu firușoare de corpul ei. Pardosa nu părăsește niciodată povara prețioasă, apărându-și ouăle cu înverșunare și curaj, împotriva oricărui atac. „Să încercăm a-i lua saculețul”, scrie Millet; vedem cum insecta face sărituri desperate, de câte 4—5 centimetri, se sbate și nu se lasă s-o bag în tubul, de care mă servesc pentru captură. Dacă apuc saculețul cu cleștișorul, ea protestează cu furie și, ca să nu i-l iau, îl strânge cu toată puterea celor opt piciorușe prefe-

Păiajenul Pardosa „mama cea mai iubitoare”.

tre puful fin de pe trup și în bășicuțele de apă foarte mici lipite de părul trupului său mic. Astfel aprovizionat, minusculul scafandru coboară, fără grijă, până la cuib, un fel de clopot impermeabil, cât o coajă de nucă, având o mică deschizătură, pe unde se introduce insecta. Cuibul e legat cu fire și fixat de planta sau piatra cea mai apropiată. Cu piciorușele, insecta își netezește părul; micile bășicuțe se desfac și aerul se urcă spre plafonul cuibului, unde formează un strat subțire de gaze care face să scadă nivelul apei.

Incet, cu multă răbdare și stăruință, insecta izbutește să umple cu aer locuința ei unde rămâne fără grijă, la adăpost de pericole. Ea depune acolo victimele, având grije să elimine resturile, bătându-și joc de intemperii și de dușmani insectivori.

O altă specie de paiajeni, numită *Pardosa*, prezintă cel mai extraordinar instinct de conservare a speciei. E un mare paiajen de câmp, care trăiește în Franța și una din curiozitățile lui este că aproape nu mănâncă niciodată. Entomologul Millet care

Argyroneta, păiajenul aquatic intrând în cuib

rând moartea, decât să-și părăsească saculețul cu ouăle”. Invățătul entomolog a continuat multă vreme interesante-i experiențe.

„De cinci ori i-am răpit sacul, rupând firele ce-l legau de trupșorul ei mic și tot de atâtea ori insecta s-a repezit la saculeț, legându-l imediat cu alte fire noi.

Uneori, luându-i saculețul, am lăsat în loc alte obiecte asemănătoare: un grăunte sau o pietricică. Insecta, o apucă o pipăie și și-o atârână, crezând că e saculețul ei. Insectele lipsite de saculeț, mor după 2—3 zile, pe când cele care, înșelându-se, poartă alt obiect, trăesc și până la 10 zile.

Manipulând o pardosa, scrie tot Millet, am strivit cu cleștișorul, din greșală, saculețul cu ouă. Insecta apucă iute sacul gol strângându-l cu piciorușele; a douăzi am găsit-o moartă.

A. A. LUCA

Interesante descoperiri preistorice în Suedia

Pe când se săpa o groapă, în provincia Halland, Suedia, s'a dat peste două corăbii, din era așa numită pre-vikingă, construite, — după socotelile arheologilor, — cu 2—3000 ani, înainte de era noastră.

Tot cu acest prilej s'a dat și peste scheletul unui papagal, având respectabila vârstă de 5000 ani!

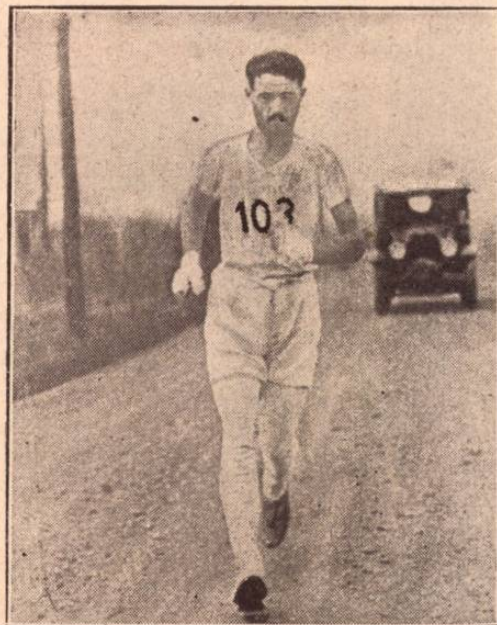
S'a putut socoti aproximația acestor vremi, după stratul de siliciu, în care se aflau ascunse corăbiile.

Intr'una din ele s'a dat peste o bucată de chihlibar, foarte frumos lucrată. Papagalul se afla în adâncimea unei mlaștini, din împrejurimile straturilor de siliciu.

O dovadă mai mult, că cu mii de ani în urmă, în apropierea polului Nord, se aflau păduri cu vegetație și faună, asemănătoare celor din pădurile virgine, de azi, de la tropice și equator.

Procesul de răcire a scoarței pământului nostru, nu se produce, așa dar, prea repede.

Omul fără splină

Acesta-i numele ce s'a dat lui Petru Gavuzzi, un englez hotărât și dărz care în timpul când citim acestea aleargă spre a parcurge, pe jos, în fugă, America, dela Oceanul Pacific până la Atlantic. Mai are mult de alergat, dar rezistența de care dă dovadă acest om e neînchipuită. Un cal ar fi căzut, mort de oboseală, de multă vreme.

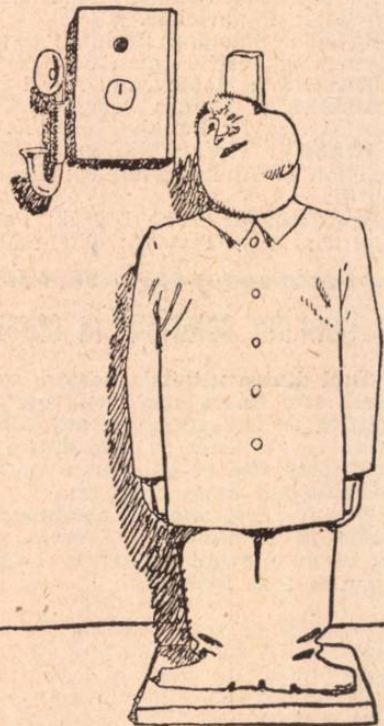
Ceața neagră din Galiția și Nordul Basarabiei

La Varșovia s'a procedat la o foarte amănunțită analiză chimică, a cenușei depusă de așa numita ceață neagră, de acum câteva săptămâni, pe tot ce i-a eșit în cale.

S'a constatat că ea se compunea din nisip extrem de fin — ceea ce dovedește că nu poate fi de origină vulcanică, — și 3% potasă.

S'a socotit că în zilele straniuului fenomen, ar fi căzut asupra regiunilor de mai sus o cantitate de nisip și potasă egală cu aceia a 150 vagoane potasă și 120 vagoane nisip.

O invenție care și-ar găsi aplicație și la noi

LA TELEFON: „Publicul este rugat să-și verse necazul pe manechinul alăturat și să nu strice aparatul telefonic”.

(Der Goetz, Viena)

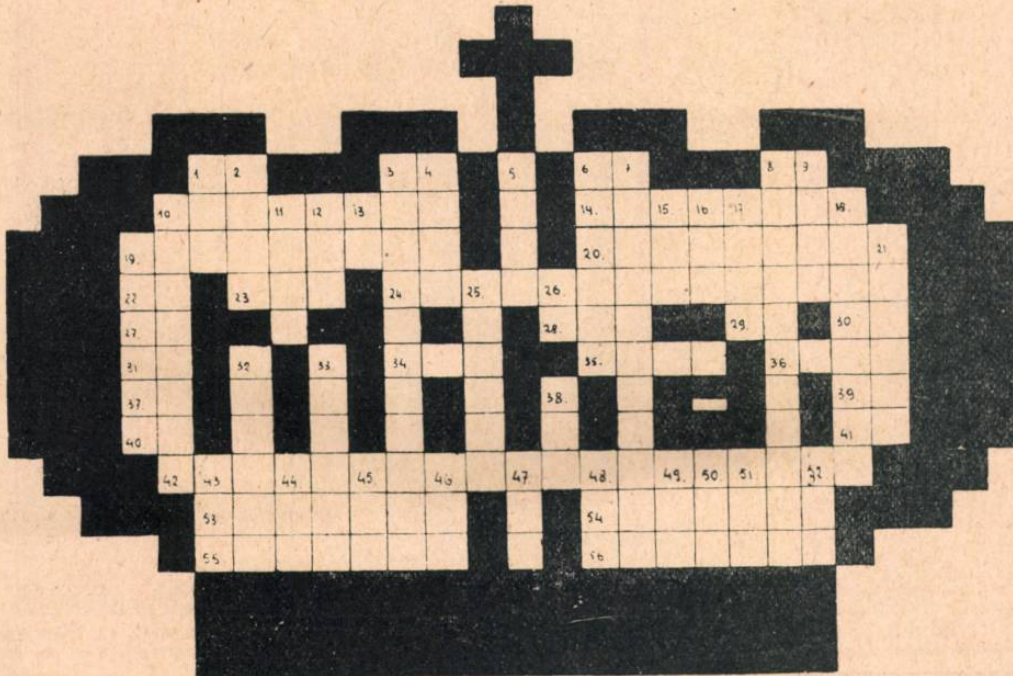
Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1

trimis de C. C. Palade

„MOTIV ROMÂNESC” (cuvinte încrucișate).

(10 puncte)

ORIZONTAL: 1) obiect; 3) particulă negativă; 6) Interjecție; 8) interjecție; 10) literator și erudit francez (1730-1811); 14) celebră reședință regală engleză în Scoția; 19) medicament preparat cu semințe oleoase; 20) supus șanselor nesigure; 22) semn de plecare; 23) rege iudeu (919-918 a. Chr.); 24) totalitatea lucrurilor ce se referă la știința scrierilor secrete; 27) oală Mold.; 28) atribuțiune specială; 29) prepoziție; 30) interjecție (invers); 31) poftim; 34) țesătură subțire și ușoară; 35) arbust din familia rozaceelor; 35) Fluviu în Laponia; 37) unguent; 39) două conscane; 40) notă muzicală; 41) insulă franceză; 42) calitatea lucrului conform unei anumite legi; 53) poet german (1791-1813); 54) desființare; 55) soția lui Ceyx și fiica lui Eol; 56) preot și scriitor francez (1649-1706).

VERTICAL: 1) Interjecție; 2) rău în Franța; 3) scriitor elvețian (1745-1832); 4) localitate în Franța unde se afla un splendid castel al Diane de Poitiers; 5) prăjină dealungul catartului unei corăbii; 6) arbore întrebunțat în tâmplărie fină; 7) chimistă care se ocupă cu studiul sărei; 8) prevedere; 9) oraș în Persia; 10) rege Vizigot (511-531); 11) rău în Algeria; 12) personaj biblic; 13) interjecție; 15) unesc; 16) pom fructifer; 17) termen tehnic militar; 18) general spartan ce puse capăt războiului peloponeziac; 19) magistrat grec; 21) substanță lichidă, aflată într-un corp organizat; 25) general englez (1717-1790); 26) măsură fictivă; 32) alcool etilic; 33) economist francez (1812-1885); 38) oraș în Finlanda; 43) rău în Rusia Europeană; 44) deșert (fig.); 45) soția lui Atha-

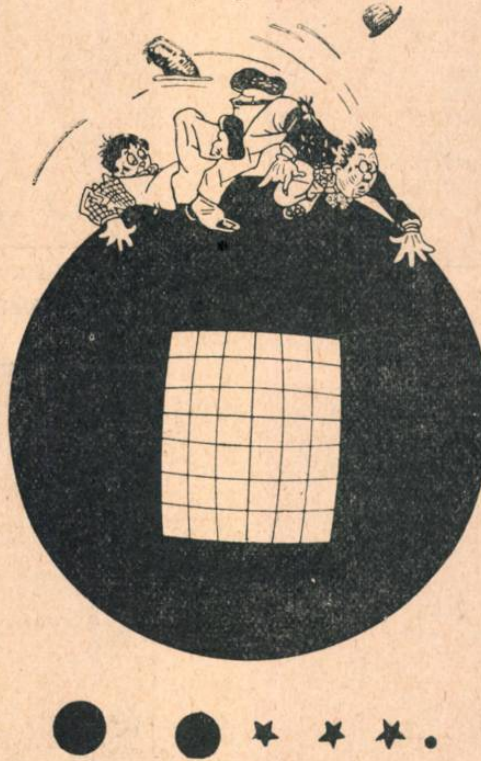
mas, regele Tebei; 46) sentiment; 47) poet tragic atenian (sec. V. a. Chr.); 48) rău în Bavaria; 49) pronume; 50) rău în Franța; 51) chelner; 52) mic fluviu în Franța.

Joc No. 2

ASTRONOMIC

trimis de Constantin C. Palade

(10 puncte)

Înlocuindu-se pătrățelele cu litere, se vor forma 7 cuvinte orizontale cu următoarele semnificații:

1) Stea de prima mărime din constelația Vulturului; 2) planetă; 3) constelația zodiacală; 4) stea de mărimea treia în constelațiunea Andromedei; 5) nume ce dau țărani români, unui brâu de trei stele din cons. Orionului; 6) fluviu de stele la dreapta Orionului; 7) cea mai strălucitoare stea de pe întregul cer.

Inițialele cuvintelor găsite; dau numele celei mai luminoase stele din constelația Scorpia.

Cum stăm cu vulcanii

Insulele Alentine nu sunt celebre numai prin pescarii de foc; ele dețin și recordul — care nu prea ferește pe locuitori — de-a avea cei mai mulți vulcani de pe glob. E vorba de vulcani în activitate. Pe întreg pământul sunt 338 de astfel de vulcani. Dintr-aceștia 205 sunt pe insule, 133 pe continente.

Insulele Alentine conțin 31 vulcani în activitate; Japonia 17; Kantchaska 22; Islanda 19; Chili 17; Africa continentală de asemenea 17.

Republica Ecuator, singură, are 14 vulcani și Nicaragua 10, pe când continentul european nu are decât un singur vulcan în activitate: Vesuviul.

Se mai știe de existența a 25 vulcani sub-marini, în Oceanul Pacific.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

București, str. Sărindar 9

Telefon 7/69

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 300

Pe o jumătate de an „ 170

Pe trei luni „ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America 85

Jugoslavia și Cehoslovacia . . . lei 500

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție N. Constantin

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Iulie. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerele 20, 21, 22 și 23, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. De asemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Iulie 1928.

Motto: „Cumpărarea pianului
e chestie de încredere”

Garantia cea mai deplină

o oferă renumele
excelent al firmei

I. TRISKA

existență de 58
ani, cei mai vesti-
ti depozit al
branșei

Reprezentantul

general al cunoscutei mărci

„Förster“

Cluj, Str. Șaguna 14. Telefon 419

La Călugăreni

Cu prilejul pelerinajului făcut la Călugăreni de Tinerimea Română, M. S. Regina împreună cu A. S. R. Principesa Ileana, au ținut să onoreze cu prezența lor pioasă manifestare. Ilustrația noastră le înfățișează imediat după sosirea la Călugăreni.

Fostul prinț Carol cu doamna Lupescu în grădina „contelui” Ionescu, la Londra

SERBAREA DE FINE DE AN DE LA O. N. E. F.
TRIBUNA DE ONOARE: În planul întâi dela stânga la dreapta: A. S. R. Principesa Ileana, A. S. R. Principele Regent Nicolae și d. general Berthelot.

PRIMIREA ABATELUI ZAVORAL LA TURNU SEVERIN

Dela stânga la dreapta: abatele Zavoral, d. Theodor Costescu, d-na Blebea

Defilarea echipei de atletică ușoară

Abatele Zavoral însoțit de doamne din elita severineană, precum și de notabili orașului, a făcut o excursie pe Dunăre

REALITATEA

ANUL II. No. 21
10 Iunie, 1928

ilustrată

20 PAGINI

Apare totdeauna Duminică

DANSATOARE SPANIOLĂ

Prețul 8 lei

„Steaua“ dela Folies Bergères

Nu ne-a încântat și nu ne-a indignat. Evident, am fi vrut, întrucât ne privește, ea, în locul celebrității de la Folies Bergères, să ne fi venit o altă celebritate de la Academie sau de la Comedia Franceză, dar pentru că d. Tânase e de părere că achizițiunile de natura aceasta intră în îndatoririle altor oameni și altor instituții, — să nu ne alarmăm. Artistul urmărește doar să amuze lumea, iar nu să ridice și mândrituri...

Pe noi nu ne-a indignat steaua neagră cu ochi de drac, iar asupra dansurilor ei avem altă părere decât aceea că ele ar putea să zdruncine temelia ordinii actuale și să constituie un atentat la bunele moravuri.

În secolul trecut o femeie nenorocise câțiva oameni de geniu, trecând cu dezinvoluntă din patul unuia în patul celui-lalt. Știi de ce se mira și se indigna lumea? Nu pentru că și schimba amanții, ci pentru că... făcea literatură.

Doamna scria romane, — iar caricaturistii o prezentau cu șalvari, cu turban pe cap și cu chibuc în gură.

Ați ghicit-o, probabil: era George Sand.

Tango-ul, shimmy-ul, black-botomul și orice alt dans nou au stârnit și stârnesc încă nobila și grațioasă indignare a moralizatorilor cari opun acestor exhibiții valsul molatec și inocent, — valsul care, cu trei eforturi de veac în urmă, stârnea deasfideri nobila indignare a apărătorilor bunelor moravuri în societate.

Când Flaubert fu dat în judecată pentru romanul său „Doamna Bovary“, avocatul romancierului căută în chipul următor să explice și să scuze caracterul eroinei:

„A, o învinuiți că a fost lascivă? Dar învinuiți valsul, dansul acesta al marilor noastre baluri moderne... Găsiți că, în descrierea lui Flaubert, Doamna Bovary e lascivă? Dar nici pe d-voastră (se adresa procurorului) care, asistând la un bal și văzând acest soi de vals, să nu fi avut dorința ca femeia sau fiica sa să se abțină de la această plăcere care are ceva sălbatic“.

Nu uitați că e vorba de vals, și totuși parcă ar fi vorba de charlestonul negresc...

Mai mult decât arta Josephinei Baker, ne-a interesat viața dusă de ea. Amănuntele din cartea lui Sauvage au omenesc și au sinceritate.

Intrebată cum și-a început cariera, ce anume a îndemnat-o să se consacre dansului, ea a răspuns:

— Frigul!

Ii era frig și dansa pentru a se încălzi. Josephine Baker este încă sinceră și naivă. Nu și-a apropiat ipocrizia noastră și nu a adoptat manierele cabotinilor noștri. Altminteri, în loc să spună că frigul și mizeria au silit-o să țopâiască pe-o margine de drum, ea ar fi trântit un roman complicat așa cum închipuirea ultimei figurante îl țese cu multe amănunte: ceva misterios, un demon, o vocație, au îndemnat-o să părăsească tribul condus de tatăl-său, să dea cu piciorul bogăției de basm, să renunțe la voluptatea războaielor cu sulii otrăvite și la aceea de a bea sânge din tigve omenești pentru a se mărgini la șampania din cupe de argint.

Imaginația noastră hrănită cu literatură e ofensată. Am fi vrut-o sălbatică, în mijlocul naturii, în fruntea unui trib, mândru că pe o minge tigva unui misionar, pompând cu buze calde sângele cald din trupul cald al unui alb ucis, — și ea ne asigură că a dărdăit pe străzile unui oraș american, că dormea prin beciuri, că alerga pe drumuri, luându-se la întrecere cu tramvacele în cari nu se putea urca pen-

trucă nu avea bani și pentru că placardele arătau lămurit:

— „Urcarea negrilor și-a căinilor, oprită!“

Rândurile noastre nu sunt un omagiu adus, nu unei glorii care mâine nu va mai fi, ci unei sincere evocări a trecutului.

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

O săptămână în care congresele, comemorările, festivitățile au înviorat atmosfera de început de vacanță.

Alecsandri a fost comemorat la Academie și la Mircești. O datorie de pietate impunea transportarea rămășițelor pământești ale bardului din șopronul infect în care zăcuseră treizeci și opt de ani într'un mausoleu.

La Turnu-Severin s-a desfășurat, în prezența Suveranului și a reprezentanților oficialității, mari festivități organizate de societățile culturale din oraș. S'a desprins din rapoartele citite o activitate laudabilă pe tărâmul răspândirii cunoștințelor în rândurile masselor, — o activitate care trebuie să slujească de exemplu tuturor celor cari vor ca lumina să pătrundă în cel mai umil cătun și în cel mai umil bordei.

Și-au mai fost serbări la Sibiu unde a fost aniversat semicentenarul reuniunii muzicale „Gh. Dima“; la Beiuș unde a fost aniversată munca depusă de liceul „Samoil Vulcan“.

Au ținut congrese: Liga Culturală la Târgoviște; farmaciștii la Constanța; profesorii universitari în Capitală.

Partidul Poporului a ținut o întrunire la Timișoara. S'au ținut discursuri și s'au produs câteva incidente.

A încetat din viață Dem. Plesniță, fruntaș politic cu o activitate care s'a desfășurat indeosebi înaintea războiului, în apropierea lui Take Ionescu.

A fost ministrul României la Helsingfors.

Rupere de nori în Basarabia. Victime omenești. Pagube însemnate. Ploi cu grindină în Romani: pagube de trei milioane lei.

Două drame, una la Ploiești și alta la Craiova.

În prima localitate o doamnă, Ștefania Sevagian, a tras asupra soțului său, în urma unei certe, un foc de revolver, apoi a îndreptat revolverul și asupra sa și deasemeni a tras. Doamna a încetat din viață imediat, soțul se află, în stare încă gravă, la spital.

La Craiova, după un chef, un tânăr de familie bună, Z. Petrescu, a tras cu revolverul asupra unui ofițer, răbind însă alte două persoane cari încercaseră să-l dezarmeze.

Un incident sângeros pe malul Nistrului, în dreptul unei comune din județul Orhei unde trei indivizi vrând să treacă clandestin în Ucraina și neascultând de somațiile grănicerilor, au fost împușcați.

S'a deschis la Geneva sesiunea consiliului Ligii Națiunilor. O importantă întrevvedere a avut loc între Chamberlain și Briand. La ordinea zilei, iarăș chestiunea optanților.

Un atentat împotriva faimosului Chiang So-Lin. În lumina frământărilor din Cereasca Republică, strigătul unui publicist francez apare cum nu se poate mai justificat:

— A înebunit China!

S'a aplanat, — și bine că s'a aplanat, — incidentul italo-yugoslav. D. Muscolini s'a declarat satisfăcut de nota guvernului yugoslav.

Cu titlu de curiozitate, după o săptămână de frământări internaționale, poate fi consemnat raidul original al birjarului Hartmann care, în secolul avionului, a făcut cursa Berlin—Paris cu o... trăsură cu cai.

Joia Moșilor

TRIBUNA REGALĂ

Actualitatea în ilustrațiuni

A. S. R. Principesa Ileana la Timișoara

In ziua de 27 Mai A. S. R. Principesa Ileana a patronat la Timișoara adunarea A-

sociațiilor creștine ale femeilor române „Crucea Albastră” București și „Crucea

Albastră” Timișoara, nou înființate. Ilustrațiile noastre au fost luate cu acest prilej și reprezintă:

A. S. R. în mijlocul unui grup de ofițeri: în dreapta, d-nii: g-ral Prodan și lt-col. Ștefan. în stânga, d-nii: adj. comandor Păis, lt-col. Racoviță; în picioare d. locot. Lovin Scarlat din jandarmerie.

A. S. R. Principesa Ileana în mijlocul Asociației creștine a femeilor române „Crucea albastră” București și „Crucea albastră” Timișoara, nou înființate.

Ilustrația noastră înfățișează pe A. S. R. în mijlocul reprezentantelor diferitelor asociații feminine din Banat.

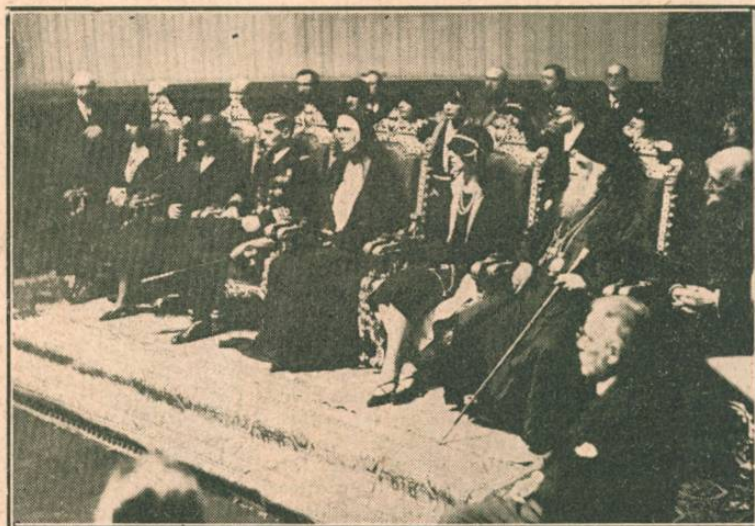

A. S. R. în mijlocul Asociației tinerelor fete din Banat. În fund, în picioare d-nii: dr. Lupu, dr. Coste prefect, dr. Georgevici primar și locot. Lovin.

A. S. R. Prinipele Nicolae rostindu-și cuvântarea.

Ședința solemnă în memoria Regelui Ferdinand la Academia Română

M. S. Regina, A. S. R. Principesa Ileana, A. S. R. Prinipele Nicolae, Sanctitatea Sa Patriarhul, asistând la ședința solemnă.

Știința pentru toți

Când soarele e bolnav...

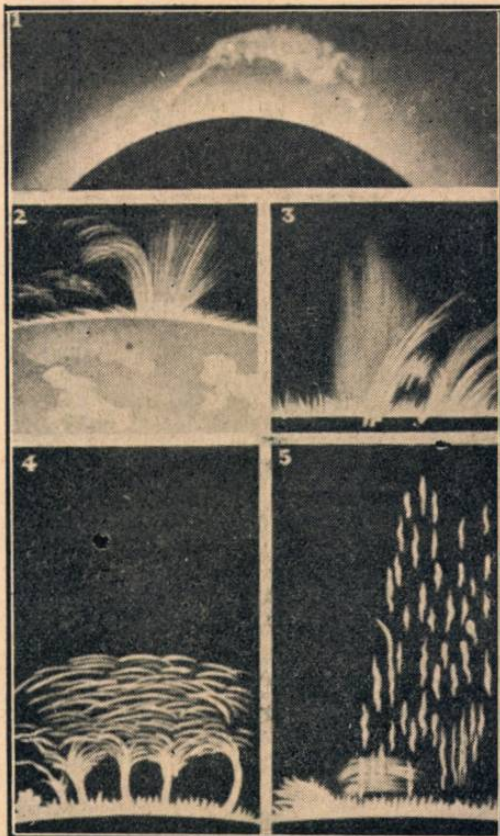
Agitație febrilă cu exanteme. — Crizele solare și turburările magnetice. — Petele din soare și cutremurele de pământ. — Supra-activitatea solară provoacă pe pământ epidemii și morți subite. — Convulsiiunilor soarelui și marile agitații omenști. — Răsboaiele și revoluțiile dictate de soare. — Optimismul sănătos al românului. — Când soarele e bolnav vinul e bun.

Soarele nostru e bolnav. El trece acum printr-o mare criză cu agitație febrilă și pete neobișnuite pe burtă, — adică pe meridianul central: un fel de friguri periodice cu exanteme. Această maladie îi vine cam la fiecare unsprezece ani și are o mare înrăurire asupra pământului și a oamenilor.

Energia soarelui, se știe, este izvorul vieții pe pământ; soarele este supremul nostru binefăcător și ocrotitor; el este cauza și regulatorul tuturor forțelor ce se desfășoară în jurul nostru. Toate fenomenele

ne neliniștitoare amenințau întoarcerea boalei: pe meridianul central numeroase grupe de pete uriașe, erupțiuni cu flăcări pe suprafața soarelui și o creștere neobișnuită a activității sale. Globul pământesc se află de atunci inundat de un ocean de forțe imense cu violente turburări magnetice. La observatoarele din Junisy și Meudon s'au înregistrat mari tempeste magnetice a doua zi după ce s'au observat acele mari pete neobișnuite pe meridianul central solar. Acele furtuni magnetice au provocat, la rândul lor, curenți telurici de o așa intensitate, că timp de mai multe ore transmiterea comunicațiilor telegrafice și telefonice au fost împiedicate pe mai multe linii. În schimb, la diferite posturi radiografice s'a constatat o creștere a undelor herziene.

Pentru ca o pată să poată fi vizibilă cu ochiul liber, diametrul ei trebuie să fie cel puțin de trei ori diametrul pământului care se știe, este de 12742 kilometri. Or, pată uriașă observată în Septembrie 1926 pe emisfera boreală al soarelui care a provocat acele violente turburări magnetice, avea dimensiuni mult mai mari și e considerată de astronomi ca una din cele mai mari pete solare observate în ultimii 50 de ani; diametrul ei avea o sută de mii de kilometri. Alte pete numeroase și foarte mari, observate în cursul lunilor următoare provocară noi turburări magnetice și în același timp grandioase aurore polare observate în Norvegia, Anglia, Belgia și America. Astronomul amator englez, Scriven Bolton notează: „Nicio descriere nu ar putea da o idee despre frumusețea acestor raze, unele fixe ca luminile unui far, altele mișcătoare, asemenea unor perdele luminoase, țesute din raze colorate pe care le mișcă suflarea unui vânt misterios. Priveliște de neuitat pe care generația noastră n'o va mai vedea niciodată în aceste locuri”.

PROTUBERANȚE SOLARE ȘI ERUPȚIUNI
1) O protuberanță dintre cele mai frumoase; 2) facule, pori și tășnituri, după Secchi; 3) Tășnituri rectilinii; 4) și 5) explozia unei protuberanțe, după prof. Young.

terestre au cauza lor în soare și urmează variațiunile periodice ale energiei solare.

Acum o sută de ani, un baron din Dersan, amator astronom, neavând de lucru, se apucă să numere din când în când, petele din soare. Nu numai odată, nu-un an, ci în fiecare an, vre-o patruzeci în șir, compunând tabele statistice ale grupelor de pete pe ani și anotimpuri. Astfel, baronul Schwabe descoperi că, la fiecare unsprezece ani și jumătate, soarele prezintă la meridianul central numeroase grupe de mari pete; în același timp astrul are o activitate considerabil mărită. E ceea ce se cheamă perioada undecimală a soarelui. Observațiuni numeroase, făcute în decursul anilor de diferiți învățați astronomi, au dovedit că, de câte ori soarele trece printr-o astfel de criză, cu erupții, activitate crescută și mari pete la meridian, au loc pe pământ puternice perturbațiuni magnetice, însoțite de numeroase și prea strălucitoare aurore boreale. De multe ori se deslănțuie pe pământ furtuni neobișnuite, ploi mari și cutremure de pământ, însoțite de ivirea de epidemii; omenirea este atunci și ea bolnavă.

În 1923 soarele a fost destul de calm și de normal; de vreo doi ani însă, sem-

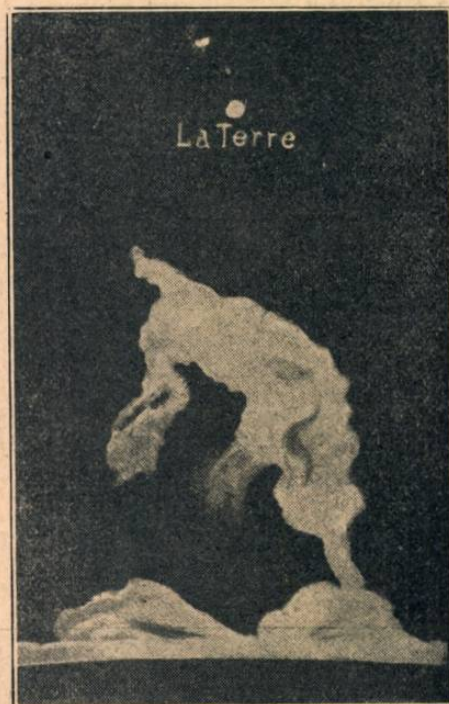

O PATA SOLARA FRUMOASA

(fotografie luată de Observatorul din Meudon)

În urma unor lungi serii de observațiuni, Camille Flammarion ajunsese la convingerea că, anii de frig, de ploi mari și inundații corespund cu anii când soarele e calm, iar din potrivă, anii de secetă corespund cu perioadele de mare activitate solară.

Cunoscutul astronom, abatele Moreux,

Protuberanță solară de 260.000 kilometri înălțime. (sus Pământul redus la aceeași scară).

scrie că, în timpul activității crescute a soarelui, se observă și o mare activitate vulcanică, însoțită adesea ori de mari cutre-

Această protuberanță atingând — după 18 minute, o înălțime de 452.000 kilometri.

mure de pământ. Cum anul acesta cade la sfârșitul marelui perioade undecimale, putem afirma că violentele cutremure din Balcani din luna trecută, au fost provocate sub puternica influență a activității solare enorm crescută. Un astronom a găsit și alte coincidențe; el arată că, odată cu îmbolnăvirea soarelui se îmbolnăvesc și oamenii. În „Chronique médicale”, doctorul Caplain scrie că, întoarcerea periodică a unor epidemii are loc la intervale de 45 de ani și că această revenire coincide cu perioada maximă de pete solare, mai bine zis, cu perioada maximă absolută compusă

Copii nefericiți din părinți celebri

Principele de Reichstadt, fiul lui Napoleon I

Tareviciul Alexei Petrovici, care a murit în închisoare

August von Goethe, fiul marelui Goethe

Don Carlos, infantele Spaniei, fiul lui Filip al II-lea a murit nebun

Titus, fiul lui Rembrandt, a murit tânăr, necunoscut

Oamenii ar voi — deși experiența a arătat că lucrul nu se petrece astfel — ca fiii oamenilor celebri să fie și ei mari. În general însă — dacă se moștenesc caracterile fizice, dacă foarte mulți sunt copiii cari seamănă „ca două picături de apă” cu părinții lor, scânteia genialității nu se moștenește. Fiii oamenilor mari sunt mai totdeauna lipsiți de vlagă, slabi de înger și de minte, n-au un scop în viață și trăiesc în umbră „titanilor”, cari li-au dat viață. Un om de geniu pare a fi culmea, în curba unei familii, care de aci încolo prezintă o coborîre. Se va putea întâmpla ca mai târziu, după câteva generații, o nouă

ascendență să se producă; întotdeauna însă după culmea atinsă trebuie să urmeze prăbușirea bruscă. În cel mai bun caz copilul omului de geniu nu se deosebește de ceilalți muritori de rând. El nu se va putea măsura cu forța pe care o reprezintă părintele său pe tărâm politic, artistic, social și oricare altul.

August von Goethe, fiul marelui poet, n'a avut parte de admirația de care s'a bucurat olimpicul său tată. Apoi mai toți cunoaștem tragedia urmașilor la tron. Fiul lui Petru cel Mare, Alexey Petrovitch, câștigat de partidele populare, complotază împotriva tatălui său. E prins și condamnat

pentru înaltă trădare. „Aiglon-ul”, „Vulturul”, singurul fiu al lui Napoleon, moare tuberculos la 21 de ani, pentru că n'are puterea și voința de a scăpa din ghiarele curții vieneze, care-i pregătea pe încetul o moarte perfidă.

„Tragedia fiului” a redat-o admirabil arta lui Rembrandt în multe tablouri ale fiului său Titus: ochii acestuia sunt mari și obosiți, gura închisă și amărâtă și fruntea tânără brăzdată de suferințe timpurii. Nu se știe mai nimic de viața aceluia. Din svon se pare că s'a terminat curând, dar din portrete se desprinde soarta tragică a mediocrității.

din patru perioade maxime relative de câte 11 ani și jum.

Principalele epidemii cari au bântuit în Europa în timpul evului mediu, au avut loc cam în anii: 945, 1043, 1089, 1130. Doctorul Chapplain explică această coincidență prin faptul că, anumite raze cunoscute și necunoscute, emane de soare în mai mare cantitate în perioadele cu activitate maximă, măresc virulența microorganismelor. Epidemiile mai pot fi încă și efectul secundar al marilor perioade de pete, ca o consecință a efectelor directe a îmbolnăvirii soarelui ca, bunăoară: recolte proaste, slăbirea rezistenței corporale, etc. Un altul, doctorul Maurice Faure, într-o comunicare făcută anul trecut Academiei de medicină din Paris, a ajuns la concluzia că, în timpul când soarele prezintă marile pete cu activitate crescută, numărul morților subite este de două ori mai mare ca în zilele normale. Soarele în perioada critică, provoacă deci un dezechilibru în aparatele reglatoare de viață, precum provoacă un dezechilibru în aparatele telegrafice și telefonice. Doctorul Kindliman, în cartea sa: „Influența petelor solare” susține același lucru, că oamenii se îmbolnăvesc, sau mor subit când soarele e în perioada critică a marilor pete cu erupțiuni și activitate crescută. Dar nu numai atât: omenirea imită agitația și convulsiunile soarelui și pe tărâmul politico-social. Anii cu maximă activitate solară, după tabloul baronului Schwabe sunt: 1826, 1837, 1848, 1859, 1870, 1882, 1893, 1904, 1905, la care vom adăoga noi, adunând mereu numărul de 11, și anii 1916, 1927. Din tabloul de mai sus, lesne se poate vedea că, anii cu mare agitație solară corespund cu anii de aprinsă activitate politică și socială, anii marilor războaie și revoluții. Crizelor de sus le corespund crizele de jos: precum în cer așa și pe pământ...

Românul nostru are însă o vorbă de mare înțelepciune și optimism; el zice că, fiecare rău are și partea sa bună. Dacă ar fi să-l credem pe George Lakhovsky, anii cu turburări magnetice și numeroase aurore polare, coincid cu anii când recolta viilor din Franța e cea mai bogată, cu vinurile cele mai excelente. Într-un studiu al lui George Lakhovsky, prezentat Academiei de științe din Paris, în Aprilie 1927, autorul

dovedește că, anii cu mare activitate solară dau vinurile cele mai alese.

Iată așa dar că, îmbolnăvirea undecinală a soarelui aduce și bucurii; bucurii simțite mai ales de acei cari, în fața durerilor din univers, caută filosofic să-și înecă disperarea cosmică într'un pahăruș cu vin bun...

A. A. LUCA

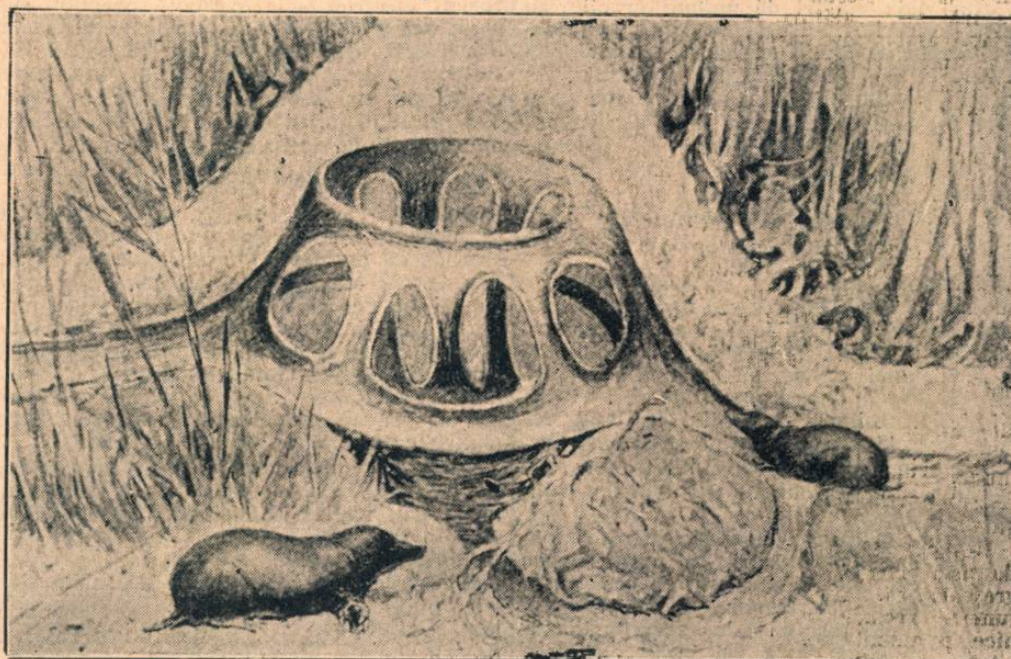

Tovarășul de joc

Copilul unui naturalist cu un leopard tânăr.

Cârțița arhitect

Locuința subpământeană a cârțiței prezintă o construcție minunată. Ea cuprinde, ca să zicem așa, o sală centrală, prevăzută cu 5 sau 6 ieșiri. Cârțița mai are aici

și o mică încăpăre specială pentru pui — sau „nursery” cum s'ar spune în limbajul modern. Tunelul și sala sunt solide, încălțate și comode.

Femina

Fericirea în căsnicie

(Statistica d-rului Hamilton)

Marele număr de divorțuri, mereu în creștere, din America — (cazurile, în care o femeie se remăță pentru a cincea oară, nu sunt rare) — a dat prilej unui doctor american, să întocmească o interesantă statistică asupra valorii etice a căsniciilor, statistică bazată pe răspunsurile a fel de fel de perechi, profesioniști și neprofesioniști, artiști, negustori, meseriași, etc.

Interesant — dar foarte explicabil — e faptul, că femeile căsătorite cu bărbați cu un venit mare erau mai mulțumite în căsnicie, decât celelalte, nevoite să facă economii, pe când bărbații din ambele categorii erau la fel de mulțumiți; bugetul juca deci un rol neînsemnat în viața lor launtrică. Zicătoarea franceză, că spre a fi fericiți își ajunge un bordei și o inimă nu e deci îndreptățită în America — și poate nici aiurea. Lumina electrică, apa curgătoare, rechaute-ul, caloriferul și atâtea alte avantaje ale vieții moderne, care, scutind în parte femeia de munca istovitoare a gospodăriei primitive, îi dau timp și libertate pentru a se cultiva, nu ți-le poate da o inimă decât atunci când e ascunsă sub o haină, în care se află un portofel bine garnisit. Dar nu vom aprofunda această latură a chestiunii, după cum nu ne vom opri nici asupra rezultatului statistice, care dovedește o superioritate etică a bărbaților căsătoriți față de femeile lor (n'am ce face feministelor, ce susțin contrariul, statistica vine cu cifre precise, nu cu impresii individuale). Din 100 femei, numai 17 s'au abținut de la umplerea rubricii „Care sunt defectele soțului dv.?", pe când celelalte 83, au găsit 266 însușiri proaste bărbaților lor. Din 100 bărbați 29 au găsit doar însușiri bune nevestelor, ceilalți 71 au observat 72 defecte...

Statistica fericirii în căsnicie după profesii arată, că cele mai bune menajuri sunt acele ale negustorilor, cele mai proaste ale inginerilor.

Și acest fapt e perfect explicabil. O fată care ie de bărbat un negustor, știe că-și va trăi viața alături de un om practic, cu simțul afacerilor, care acordă dragostei tot mai timpul hotărât și prevăzută dinainte. Negustorul e o fire ponderată, chibzuită, nu trăiește în nouri. Caută să-i meargă bine afacerile și în cazul acesta întreaga lui casă respiră o atmosferă de „bien-être” care convine femeii... făcute ca să trăiască cu un negustor.

În orice caz dacă e cuminte, nu va idealiza pe logodnicul negustor și va fi ferită deci de deziluzii în căsnicie.

S'a crezut până acum, că viața în doi a artiștilor, a scriitorilor e cea mai nenorocită. Acum inginerii vin să le facă concurență.

Să fie pricina, că de cele mai multe ori inginerul, mai cu seamă inginerul-inventator e și el un temperament de artist, însă silit de profesiune, de mediu, etc. să-și reprime această latură a temperamentului, creându-și prin aceasta o sensibilitate nervoasă deosebită, în detrimentul armoniei conjugale?

Desigur că pedantismul inginerilor, pedantism inerent meseriei, în care fiecare greșală cât de mică poate avea urmări funeste, veșnica preocupare cu lucrurile tehnice, punctualitatea dusă la exces, meticulozitatea contribuie și la ele la posomorirea rea atmosferei casnice. Căci o gospodărie nu este, nu poate fi o uzină, unde toate să meargă ca pe roate. Ar fi desigur idealul, mai cu seamă pentru mult necăjita condu-

cătoare a acestei gospodării — dar ai de luptat cu vrăjmășia obiectelor (cum o denumește filozoful estet Th. Vischer) și cu sumedenie de lucruri neprevăzute.

Inginerul e nervos: vine acasă după o zi istovitoare de muncă, de socoteli, de discuții cu contra-maistrii și lucrători, în suflul cărora există o latentă dușmănie împotriva inginerului — și atunci, cu pedantismul lui născut, orice fleac îl irită...

Desele călătorii ale inginerilor, frecvențele absențe de acasă pot aduce și ele o înstrăinare în raporturile dintre cei doi soți.

Adevăratul inginer însă e îndrăgostit de ingineria lui, întocmai ca un artist de teatru, un pictor sau un scriitor de arta lui — ea vine în primul rând și pe planul întâi. Nevasta, casa, familia sunt lucruri secundare.

O femeie iartă acest lucru artistului, deoarece are în schimb parte la gloria lui. Nevasta inginerului — afară doar când e un temperament înțelegător și răbdător nu se poate împăca cu rolul secundar și ia deci căsnicia nenorocită.

Dar în definitiv, toate adevărurile sunt relative, chiar și acele din statistici, și problema fericirii în căsnicie rămâne nesoluționată ori câte statistici s'ar întocmi.

E. MARGHITA

CE NU ȘTIE ORICE GOSPODINA

Păstrarea alimentelor

Acum când se apropie zilele calde de vară, trebuie să ne gândim la păstrarea igienică a alimentelor.

Idealul e fără îndoială, un răcitor cu curent electric — e simplu, practic, elegant, dar și costisitor, pe lângă faptul, că nu orice casă are introdusă electricitatea. Răcitorul cu gheață este și el în multe menajuri un lux și din cauza lipsei de spațiu. Totuși alimentele, carnea în special, atât de susceptibilă influențelor temperaturii, se pot păstra bine, câteva zile chiar, lipsindu-ne de ajutoarele de mai sus.

Întâi de toate trebuie să știm, că dorind să păstrăm carnea crudă nu trebuie s'o spălăm decât înainte de întrebuințare, iar nu înainte de păstrare. Undelele curate e un mijloc de conservare excelent și dă cărnii o frăgezime deosebită. Untura fierbinte, turnată peste o bucată de carne crudă, ce urmează să fie friptă (nu fiartă) e iarăși un mijloc de apărare împotriva microbilor. Aceste mijloace de conservare sunt bune pentru carnea de vacă.

Carnea de vițel sau de porc se conservează în lapte dulce, nefiert, sau lapte bătut (zerul rămas dela unt). Tot astfel în vin alb sau roșu.

Cotlete sau șnițel se pot păstra crude, învelindu-le bine în foi mari de salată spălate, puțin stoarse, și stropite cu zeamă de lămâie. Cotletele astfel pregătite se așează într'un borcan de lut.

Carnea de berbec se pune în oțet. Păsările curățate se așează în pungi de hârtie hermetic închise și se țin la răcoare,

Moda

Rochiile trotteur din jerseys Kasha, postavuri subțiri în tonuri de beige sunt adoptate de generalitatea elegantelor, pentru dimineața.

Tailleururi de o tăietură clasică se văd mai puțin.

Jachetele cele mai preferate sunt în formă dreaptă.

Un model foarte frumos e tailleurul nostru No. 2.

Din crêpe marocain negru sau „bleu-marine” el cade drept, puțin cam larg pe o bluză din voile georgette albă sau beige în mici pliuri. Moda acestor cutisoare ca niște firicele de înguste e una din cele mai răspândite.

Nu există azi rochie subțire fie din crêpe de chine, fie din voile georgette fără o serie de desenuri geometrice făcute de mâinile abile ale croitoreșelor din mici cercele.

Foarte elegantă e și jupa acestui tailleur, petrecută mult într-o parte. Mâneca largă cu o bentiță și gulerul șal din stofă sunt detalii de gust.

Pentru după amiază, cochetele noastre preferă rochiile elegante de „moire” de crêpe satin, de crêpe de chine.

În deosebi moire-ul se poartă mult.

Un frumos model e numărul 1. El ne prezintă armonia mereu plăcută ochiului de alb și negru.

O bluză albă din crêpe georgette un mic plissé la fel, continuat prin două plisseuri în crêpe georgette negru, o camelie la buttonieră și iată un ansamblu ce va face senzație la curse și șosea.

Atrag deasemeni atenția și asupra superbeii pălării din „paille luisante” neagră cu două mici camelii albe și un cache-peigne din crêpe georgette alb.

LAURA

DRAGOSTE CONJUGALĂ.

Soția își ia rămas bun dela soțul ei:

— „Și nu uita să-mi scrii, dragă. Nu e nevoie de scrisori lungi. Două trei rânduri pe un cec ajung...”

SENORITA

Prima balerină a operei din Berlin, dansatoarea Ruth Marcus, în port mexican.

O femeie omorâtă de monumentul funerar al soțului ei

Acum câteva zile o văduvă Rosa Lichtenholz s'a dus cu fiica sa, la mormântul bărbatului ei, pentru a se ruga de însănătoșirea unui alt membru al familiei lor.

Bătrâna se simți deodată rău și se sprijini cu mâinile de piatra funerară de la capătul mormântului.

Cum acesta nu era prea bine fixat în pământ începu să se clatine și căzu apoi peste femeie. Înainte ca fiica sa să îi vie în ajutor, bătrâna fu zdrobită de greutatea monumentului. Fiica a fost și ea grav rănită la picioare.

Accidentul a produs enormă senzație în capitala Poloniei.

Costume de bae

Două răpitoare modele vieneze pentru costume de bae, purtate de cea mai bună înotătoare austriacă, d-ra Hedy Bienenfeld (Viena).

De-asupra Oceanului

Se anunță din New-York că Thea Rasche se pregătește în secret pentru un sbor deasupra Oceanului și va pleca în scurt timp.

Venus din Hollywood

Aceasta e frumoasa actriță de cinema Joan Crawford.

Iată și cifrele măsurătorii, în urma căreia s'a ajuns la concluzia, că miss Joan are un corp venusian. Înălțimea d-șoarei Crawford 1 metr. 61 cm. 3 mm., înălțimea Zeitei Venus: 1 m. 61 cm. 3 mm. Gâtul: 33 cm. 6 mm. și 33 cm. 6 mm. partea de sus a brațului, 29 cm. 8 mm. și 31 cm. 5 mm., pieptul 83 cm. 1 mm. și 82 cm. 5 mm., talia 71 cm. 1 mm. și 72 cm. 4 mm. șoldurile. 90 cm. 8 mm. și 95 cm. 3 mm., coapsa 50 cm. 8 mm. și 49 cm. 5 mm., pulpa 31 cm. 8 mm. și 34 cm. 3 mm., înfășurăt glezna 20 cm. la miss Joan Crawford și 21 cm. 2 mm. la Venus.

Climatul și frumusețea feminină

Cunoscutul regisor al atâtor comedii, de scurt metraj, Mack Sennett, din a cărui trupă de „Bathing-girls” răsare în fiecare an câte o nouă stea, întrebând dacă climatul are vreo influență asupra frumuseții feminine, a declarat următoarele:

„Cele mai frumoase fete ale Statelor-Unite provin din apus și miazăzi. Acesta-i rezultatul lungii mele experiențe, în căutarea de tinere și frumoase, pentru comedile mele”.

„Hollywood-ul este archiplin de ferme-cătoare tinere, din toate statele. Dar din toate acestea nu corespund cerințelor mele nici una la sută. Acum, de curând, am angajat opt din cele mai perfecte fete ale Americii și din toate acestea nici una nu e venită din răsărit. Carole Lombard e originală din Indiana, Ruth Hiat din Colorado, Carmelita Geraghty din Indiana, Anita Barnes din Alabama, iar Alma Bennett, din împrejurimile lui Washington. Celelalte trei tot de prin aceste state”.

„Desigur că, climatul e un factor preponderent, în dezvoltarea frumuseții feminine. În răsărit fiind iarna foarte grea și lungă, fetele n'au prilejul să-și expună corpul la soare, să și-l scalde în aer, și în apa râurilor”.

„Viața în plin aer are drept corolar sănătatea și frumusețea corpului. Soarele, mai cu seamă, are o acțiune binefăcătoare asupra tenului, iar exercițiile de gimnastică suedeză, făcute în plin aer sunt foarte avantajoase pentru eleganța și suplețea trupului”.

Milionare-hoațe

La New-York, la ieșirea dintr'un mare magazin universal, au fost prinse cinci doamne din societatea marilor milionari (în dolari!), care au furat și ascuns sub rochiile lor, mai multe perechi de mănuși, ciorapi, baltiste, lenjuri de mătase, etc. Încă atunci când aceste cinci „hoațe” au intrat în magazin (după ce ieșiseră dintr'un mare automobil de lux), un detectiv a observat că ele erau foarte enervate și se uitau în jurul lor cu îngrijorare. Fiind arestate, cele cinci milionare au petrecut o noapte la poliție; apoi au fost eliberate pe cautiunile date de bărbații lor. Cauza furtului nu se cunoaște. Se crede că e vorba de un pariu.

Originalitate

O artistă americană de cinematograf și-a făcut — pentru zilele răcoroase — un costum de bae original. Dacă e mai călduros are păcatul că e scump.

Toată Londra râde de o glumă a lui Bernard Shaw

O scrisoare dela o maimuță

Ziarele (astăzi unite) Daily Mail și Westminster Gazette primă o scrisoare semnată: „Consul Jun, cu domiciliu în casa maimuțelor din Regents parc”. Titlul sub care publică scrisoarea era:

„O scrisoare misterioasă dela grădina zoologică”. Vom da mai jos, în traducere, conținutul scrisorii, dar mai întâi să arătăm ce a provocat-o.

BERNARD SHAW

OMUL DEVINE MAIMUȚĂ ÎN URMA OPERAȚIEI VORONOFF

Nu de mult apărău, în Daily Mail, un articol al bacteriologului englez Dr. Edward Bach, în care acesta arată că cunoscutul procedeu de întinerire, practicat de vestitul Voronoff, prezintă un mare pericol pentru cei supuși operației (grefei glandulare), fiindcă odată cu transplantarea pe om, a glandei de maimuță, există și pericolul ca în om să ia naștere și instinctele canibalice ale quadrumanului: cruzimea și excesiva sensualitate a animalului.

CONAN DOYLE ȘI VORONOFF

Ideea aceasta a exploatat-o și celebrul autor al lui Sherlock Holmes, în ultimul său roman „The case Book of Sherlock Holmes”, unde ne arată că eroul romanului, un bătrân profesor, care dorește să se însoare cu o fată tânără, supunându-se întineririi, prin procedeu Voronoff, încere de odată a nu mai putea trăi decât cățarat pe pomi, ca maimutele. Numai detectivul Sherlock Holmes reuși să ghicească originea acestei poftre bizare a profesorului.

CRISOAREA MAIMUȚEI LA REDACTIE

Doză zile după apariția în ziar a articolului savantului englez Bach, sosi la redacție scrisoarea semnată „Consul Jun”, care e numele unui vestit cimpanzeu dresat, din grădina zoologică regală.

Caracterul literelor din scrisoare frapă imediat pe redactori. Erau litere mici, caracteristice, a genialului humorist englez Shaw. S'au adus imediat câte-va manuscrise în original ale lui Shaw și comparându-le, convingerea era făcută. Proveanu dela el. Iată acum scrisoarea cimpanzeului Consul:

PREA STIMATE DOMN

„În numele colegilor mei din grădina zoologică regală, trebuie să protestez energic împotriva afirmărilor îndrăznețe ale d-rului Bach, reproduse de ziarul d-voastră. În ultimul său număr de Sâmbătă. D-rul

Bach e de părere că prin grefarea glandelor de maimuță la om, i se transplantează omului în același timp și însușirile noastre caracteristice și apoi d-sa mai dă deslușiri arătând că însușirile predominante ale antropoidelor ar fi: cruzimea și sensualitatea.

El susține deci că noi maimuțele suntem mai crude și mai sensuale decât oamenii și că operația Voronoff va face pe om mai crud și mai sensual.

Noi, maimutele, suntem, e drept, o rasă blândă și răbdătoare, dar ceeace spune Bach, e prea, prea.

Pomenitu-s'a vre-o dată că o maimuță să răpească unui om viu, glandele interstițiale spre a le transplanta pe o altă maimuță, cu scopul unei scurte și nenaturale prelungiri a vieții sale maimuțaresti? Fost-a oare Torquemada o maimuță? Era oare închiziția o instituție maimuțărească? Fost-a necesar înființarea unei „societăți pentru protecția puilor de maimuță”, cum au avut nevoie s'o facă oamenii, pentru ei? Dar războiul mondial? Fost-a el un război al maimuțelor sau al oamenilor? Dar gazele asfixiante? Sunt ele descoperite de oameni, sau de maimute? Cum poate d-rul Bach să pronunte numai cuvântul cruzime în prezența unei maimuțe, fără să rosească?

Nouă, cari suntem omorîți în laboratoarele oamenilor, nouă ni se impută cruzimea, de către un savant omenesc? Si aceasta în clipa când inimile de piatră ale oamenilor sunt mișcate împotriva cruzimei negotului cu maimute și'n care întreaga barbarie a vechiului negoț de sclavi renaste din nou?

E o insultă, nu numai pentru noi, maimute, dar și pentru așa numita inteligență sănătoasă omenească.

Lăsăm d-lui Voronoff grija de a arăta cât de neștiințific procedează d-rul Bach, când afirmă că se pot da omului însușiri maimuțaresti, furându-li-se maimuțelor glandele interstițiale. Pe noi ne interesează așa zisa știință omenească întrucât suntem vic-

timele ei, și astfel vedem că inoculările și vaccinările cu seruri nu dau oamenilor virtuțile vacilor și calitățile cailor.

Omul rămâne ce a fost totdeauna: cel mai crud dintre animale, animalul cu sensualitatea cea mai rafinată și mai aprigă.

Omul să nu se creadă grozav, din cauza asemănării lui groțesti cu noi, maimuțele. Va rămâne totdeauna ceeace este, cu toate silințele lui Voronoff, de a face din el o maimuță cuviincioasă.

Devotatul d-voastră

CONSUL JUN

Casa maimuțelor, Regents
Parc, Mai 16.

Haine... armate

Nu trebuie să ne mire, dacă în epoca betonului armat și a sticlei, care nu se sparge, auzim că un londonez a reușit să fabrice stoffe armate pentru haine.

După șaptesprezece ani de studii științifice și numeroase experiențe, ar fi putut în fine să imbibe stoffele obișnuite de haine cu o soluție de diferite metale, care dă stoffii o rezistență neînchipuită, fără ca finețea și suplețea necesară să sufere ceva. În felul acesta ar putea fi lucrate atât stoffe groase, de lână, cât și cele mai subțiri, de mătase.

Aparent ele nu se deosebesc întru nimic de cele obișnuite și pot fi vopsite în toate nuanțele dorite. Ba aceste stoffe pot fi ușor plisate, gofrate.

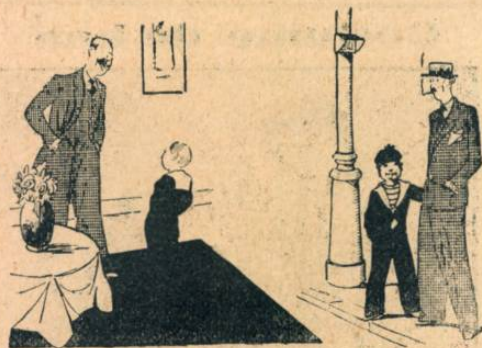
Ce zic cucoanele?

Motanut vorbitor

Il chiamă Peter, a fost găsit hoinar prin Hamburg, de către o doctoriță, d-na Sataris și în urma unei operații l'a făcut să vorbească.

Stăpână-sa găsisse, că are o dezvoltare anormală a coardelor vocale și zilele trecute l'a prezentat la expoziția de pisici din Viena. Doctorița a rostit cuvântul Helene și Peter a repetat cuminte He-le-ne. La fel cu numele Ana.

Apoi a cântat: cel puțin așa cred cei cari au fost de față.

„Da, dragul meu, copiii bine crescuți oferă totdeauna locul lor, când stau jos, doamnelor...”

A DOUA ZI

Vă rog doamnă luați locul meu.

(Le Rire-Paris)

Rubrica Cinematografică

BÉBÉ DANIELS

SPORTIVA ECRANULUI

Bebe Daniels cum se prezintă de fapt și în diferite roluri.

Pentru a fi în notă trebuie să o numim așa cum o numesc toți americanii: *Bébé sportiva*. Credem că nu e necesar să explicăm isvorul acestei denumiri. Filmele ei ne scutesc.

Bébé și-a început cariera cinematografică la vârsta de șapte ani, când a jucat, alături de mama ei, într'un film din Far-West. Tinerețea și-a petrecut-o într-o lipsă vecină cu mizeria, angajamentele venind foarte rar. Norocul a început să-i suradă, când regisorul comediilor într'un act și două, al lui

Harold Lloyd, a chemat-o la telefon pentru a o angaja, ca parteneră a cunoscutului comic. Mai târziu fu angajată de Paramount și ridicată la rangul de stea.

Succesul îi creștea din film în film, iar azi e una din stelele de prima mărime, ale Hollywood-ului. Dintre filmele ei, turnate la Paramount, menționăm: *Monsieur Beaucaire* cu Rudolf Valentino, *„Pescarii în cer”* cu Richard Dix, domnișoara Barbă-Albastră, *Tango tragic*, cu Ricardo Cortez, etc.

Criza în producția cinematografică

Da, există o criză în producția cinematografică. Filmele nu pot ține așele și după patru cinci zile de reluări anemice, — unele chiar după două zile — sunt trecute la provincie.

Fără a cerceta motivele acestei situațiuni — poate că cinematograful trece și el prin criza care încearcă toate ramurile de activitate de după războiu — vom constata însă efectele ei: Directorii de cinematograf s'au gândit să facă o încercare — mai puțin riscantă decât oricare alta — și au adus pe ecran succesele de altădată care programul țineau săptămâni întregi, neschimbat.

Și astfel: *J'accuse*, această magnifică revoltă a poporului contra unui măcel de care el era cel mai puțin vinovat, — și care mulțumită lui Abel Gance, a fost redată în montare și stilizare artistică, cu toate mijloacele acelea sdrace ce dăduniau imediat după focul european — a revăzut vechiul succes, alături de *Cabiria*, un film care nici nu se deosebește că e dinainte de războiu.

Publicul a primit bine aceste reluări, căci, chiar dacă nu erau noi, erau însă ceva mai originale, mai bune, decât aceste filme noi, ce s'au archibalizat, prin aceleași și aceleași subiecte, aproape identice, la toate producțiile.

Actualmente trecutul nu e învins decât printr'o supra-producție de filme proaste. Căci e de ajuns ca o operetă să fi avut succes, ca apoi toate operetele așa cum sunt, identice prin subiect, și noi și vechi și chiar în manuscris să fie filmate, pentru a revolta un public, ce vrea ceva nou, iar nu un motiv de regisare și interpretare fără sens.

Iată criza care a adus prăbușirea câtorva firme, nu numai la noi ci și chiar din străindătate, iar pe altele le-a sdruncinat până aproape de faliment.

Soluția? O revizuire a producției mondiale. Mai puține filme, dar mai bune. Iar pentru fiecare sezon să se producă câte trei-patru filme de mare montare ca *Ben-Hur* și *Regele regilor*. Numai astfel vom putea înregimenta noi admiratori cinematografului, iar pe cei vechi să-i facem buni prieteni.

„Carmen din St. Pauli” acesta e numele unui nou film al casei Ufa. Rolurile principale aparțin lui Wolfgang Zilzer și lui Jenny Jugo.

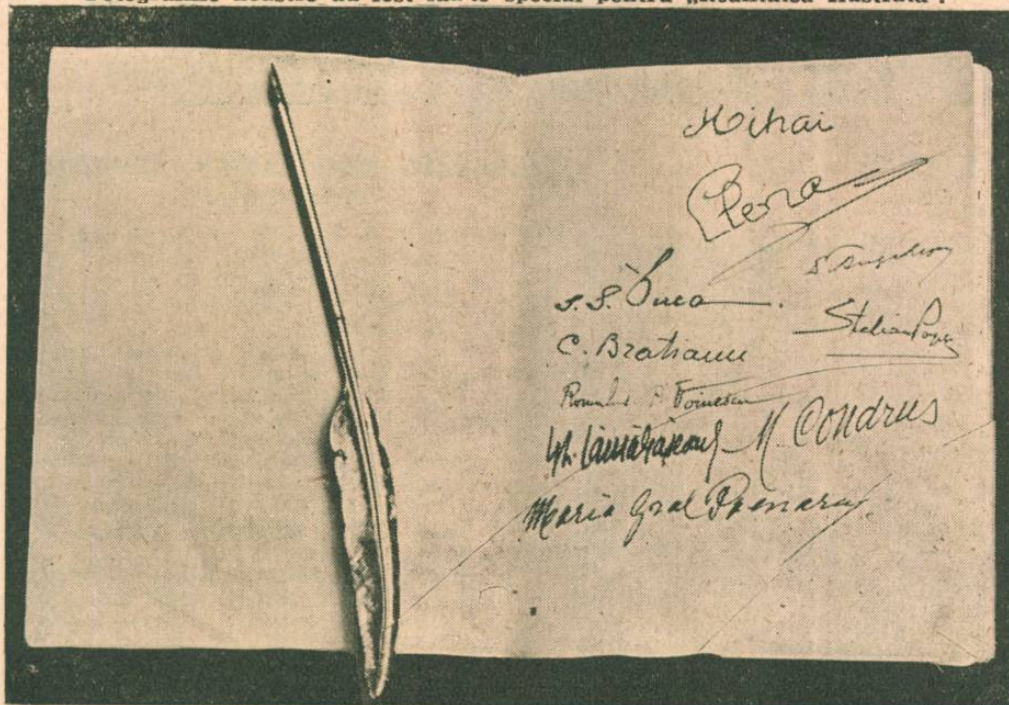
Poșta cine-fililor

Începând cu numărul viitor, redactorul special al revistei „Realitatea Ilustrată” va da, în această rubrică, răspunsuri — în limita spațiului disponibil — la toate întrebările puse de cititori în legătură cu arta cinematografică. Cine-filii să se adreseze revistei „Realitatea Ilustrată” str. Sărindar 7, cu mențiunea: poșta cine-fililor.

Regele la Turnu-Severin

Turnul-Severin a avut cinstea să fie primul oraș pe care să-l viziteze M. S. Regele a fost primit de Severineni cu extraordinară însuflețire. El a fost ce a primit defilarea școalelor a făcut o plimbare cu vaporul pe Dunăre. Regele Fotografiile noastre au fost luate special pentru „Realitatea Ilustrată“.

Regele Mihai I. oaspele societății „Palatul Cultural“ și după a fost însoțit de A. S. principesa Elena mamă.

Prima iscălitură a M. S. Regelui Mihai I.
Cartea de aur a Palatului Cultural din T. Severin.

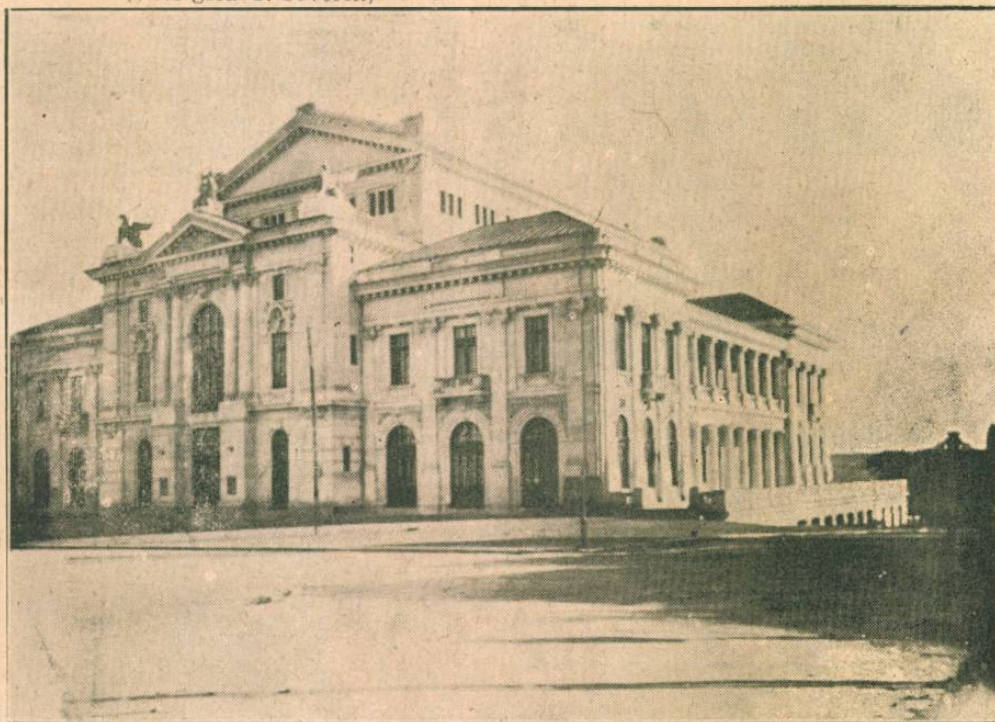
Pavilionul care a fost dăruit regelui de
școala de meserii din T.-Severin (director
d. Botez).

(Foto-glob T.-Severin)

(Foto-glob)

Orchestra tinerilor severineni

Palatul cultural din T.-Severin.

Defilarea atelierelor C. F. R. din Severin.

Cortegiul regal.

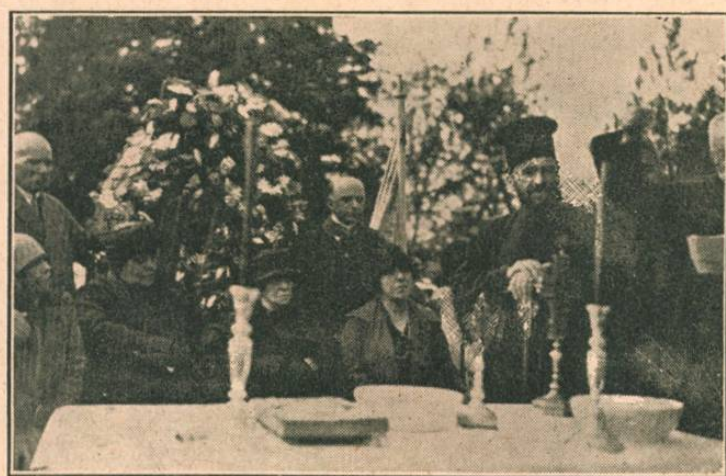

Micii dorobanți din Severin, depunând jurământul de credință Suveranului.
(Foto-glob, T-Severin).

Urmele podului lui Traian la Severin

Mausoleul dela Mircești

Rămășițele pământești ale poetului Vasile Alecsandri au fost așezate într'un mausoleu anume ridicat drept semn de pioasă recunoștință a posterității față de marele geniu al românismului.

Ilustrațiile noastre luate la Mircești reprezintă:

Cea de sus :

Serviciul divin. În planul întâi dela stânga la dreapta d-nii: prof. Simionescu (Iași); prof. Racoviță (Cluj); senator Bianu,

Cea de jos :

d-na Bogdan și nepoatele poetului, în timpul cuvântărilor.

Serbările Federației de gimnastică

Dansuri Naționale

Piramidă executată de Soc. „Apărătorii Patriei”

Defilarea pe stadion a cicliștilor.

PACINA SPORTIVĂ

Jocurile olympice

TURNUL DE FOOT-BALL

După unanimă părere a presei mondiale actuala desfășurare a turneului olympic de foot-ball de la Amsterdam a fost sortită unui fiasco neîndoielnic. Sumedenie de elemente dintre cari absența ostilă a Ungariei, Austriei și Cehoslovaciei, în urma disputei pe etern nerezolvată temă a amatorismului — concureau în realitate spre confirmarea prevederilor. Calculul din târg nu se potrivește deobicei cu cel de acasă... Inaugurarea jocurilor a dat cea mai categorică desmințire pronosticurilor; bucurându-se de un succes superlativ. Este suficient a cita că în timpul „aprovizionării” cu bilete de intrare pentru matchul-vedetă Uruguay-Olanda s'a înregistrat din păcate un caz mortal, printre alte accidente lipsite de importanță. Acest fapt este merit a sublinia cu suficientă autoritate o reușită desăvârșită, deși numai 16 națiuni concurente și-au anunțat adeziunea.

Pentru prima oară, după crudul măcel din 1914—1918 Germania a trimis din nou în locul unei armuri războinice pe pacificii reprezentanți ai sportului național. Spectacolul furnizat de supușii marelui Hindenburg contra Elveției a depășit însă cadrul comun al unei partide amicale de foot-ball: 10.000 de persoane au făcut deplasarea în Olanda, iar după strălucita victorie cu 4—0, la arborarea rituală a pavilionului german, tot atâtea glasuri au intonat patrioticul „Deutschland, Deutschland ueber alles!”

Legitimă curiozitate au provocat echipieri mexicani, indieni, veritabili, cari au făcut prăpăd în hotelul în care sunt găzduiți. În privința posibilităților lor foot-ball-istice criticii nu îi gratifică însă cu aprecieri prea favorabile.

Latinii, italieni și spanioli, într-o întâlnire comună nu au desmințit faima sângelui ce le curge în vine furnizând un joc memorabil.

O crudă deziluzie au provocat americanii din Nord, reprezentanți de Statele Unite.

Deși selecționați grijuliv din mii de jucători, cei unsprezece componenți au fost o prădă ușoară în fața științei redutabile a adversarilor lor politici, argentinienii, cari i-au zdrobit cu scorul record 11—2, diminuându-le la limita minimă reputația de care s'au bucurat în concertul universal. Argentina și-a mărit pe această cale simțitor acțiunile consolidându-și șansele de campion olympic pe 1928.

Veleitățile sale sunt periclitate de campioana din 1924, de la Colombes, de Uruguay, care a eliminat concurenți de talia Olandei și Germaniei. Tehnicește acești doi mari adversari sunt pe picior de egalitate. Din punct de vedere al stilului, Argentina se prezintă în condițiuni mai bune de omogenitate, între factorii săi alcătuiți nu se deosebește cea mai înfină diferență, constituind un tot omogen, o mașină care prin rezistența și perfecțiunea mișcărei lasă impresia unui „perpetuum mobile”.

Finala pare că va fi disputată între aceste două țări. Două popoare din America de Sud se vor întâlni deci pe continentul Europei pentru a se hărji pentru supremația soccerului mondial. Iată deci un spectacol olympic în înalta accepțiune a termenului...

a. vg.

TURNUL DE HOCKEY

Hockey-ul pe iarbă, un sport foarte sănătos și lesne de practicat, necăpătând la noi consacarea oficială prin organizarea unor campionate este absolut necunoscut în România. Că peste hotare nu se petrece același lucru ne-o dovedește faptul că figurează în programul jocurilor Olympice, fiind chiar destinat a inaugura în acest an Olimpiada de la Amsterdam. Legitimă curiozitate a provocat în universul sportiv participarea în acest turneu a Indiei, considerată urgent „outsider”, anume concurent cu realități nejustificate de însușire a victoriei. Spre stupefacția generală în curs de 40 de minute „outsider”-ul a devenit favoritul turneului eliminând în prima partidă după furnizarea unui joc memorabil, cu 9—0, pe Belgia. Numai Feroze Rau, asul indienilor marchează șase puncte. A doua zi elimină Danemarca cu 5—0, dispunând în finală de Olanda cu 3—0. În trei jocuri a înscris 17 puncte și nu au primit nici unul.

Patruzeci de mii de spectatori au admirat extazia evoluțiilor Indiei. În clasament a fost urmată în ordine de 2) Olanda 3) Germania 4) Belgia 5) Danemarca.

OCHI PENTRU OCHI...

Echipa de foot-ball a Egiptului a debarcat la Marsilia.

El Kabbash, un bogat și distins comerciant marsiliez, a însoțit delegația locală care a venit în port pe bordul vasului pentru a contracta un match cu Egiptenii înainte de plecarea acestora spre Amsterdam.

El Mokti, secretarul echipei, a negociat condițiunile, și crezând că nu va fi înțeles, se adresează unuia din compatrioții săi în limba maternă:

— Poate să pretindă 20.000 de franci, Marsilia este orașul unde se exagerează.

El Kabbash, nu prea îl găsi politicos, totuși „înghiți” întepătura, fără să răspundă.

După câteva clipe, vorbind despre proiectele sale, El Mokti lăsă să se întrevadă că echipa sa își va adjudeca turneul olympic.

El Kabbash, se mulțumi a răspunde surâzând:

— Vă puteți duce pe acolo, dragul meu, la Marsilia toate exagerările sunt îngăduite!...

Fața lui El Mokti luă rapid culoarea fesului...

PROGRES...

Intre arbitrii de foot-ball.

— Cum se mai comportă jucătorii pe la voi. Sunt în sfârșit mai bine crescuți?

— Au progresat foarte mult. E drept că și acum ne spun că suntem măgari, ni se adresează însă în chip politicos: „Domnule arbitru, ești un măgar!”

Matchul de Foot-ball la Olimpiada din Amsterdam

Harry Denis conducătorul echipei, de football olandeze

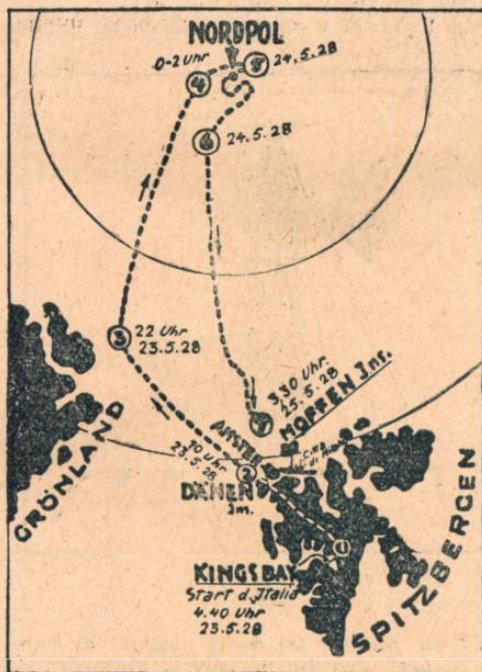

Un instantaneu din matchul de football Franța-Italia, la 29 Mai

Mulatru Andrade, unul dintre cei mai buni jucători ai echipei Uruguay și unul dintre cei mai buni fotbaliști din lume

Ajutor pentru „Italia“

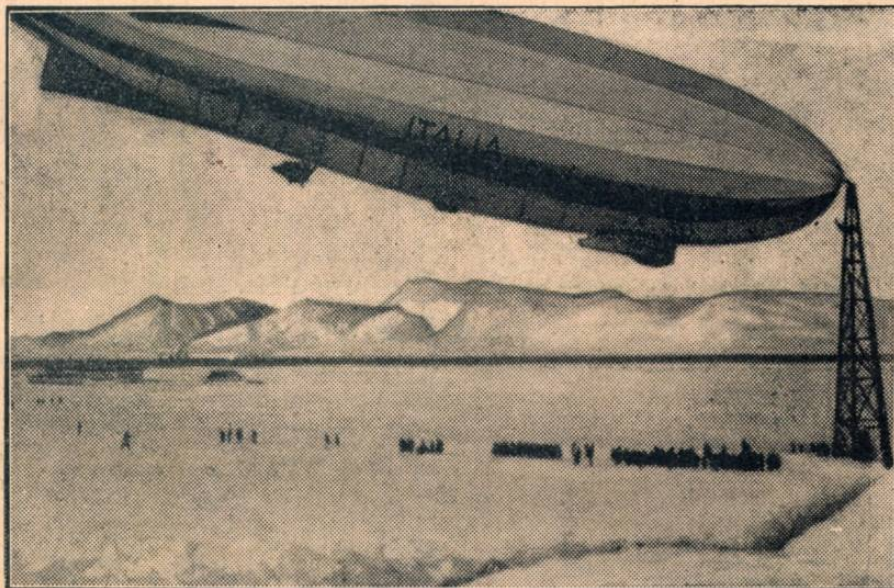
Itinerariul pe care l-a urmat „Italia“ după pozițiile pe care le-a indicat prin radio.

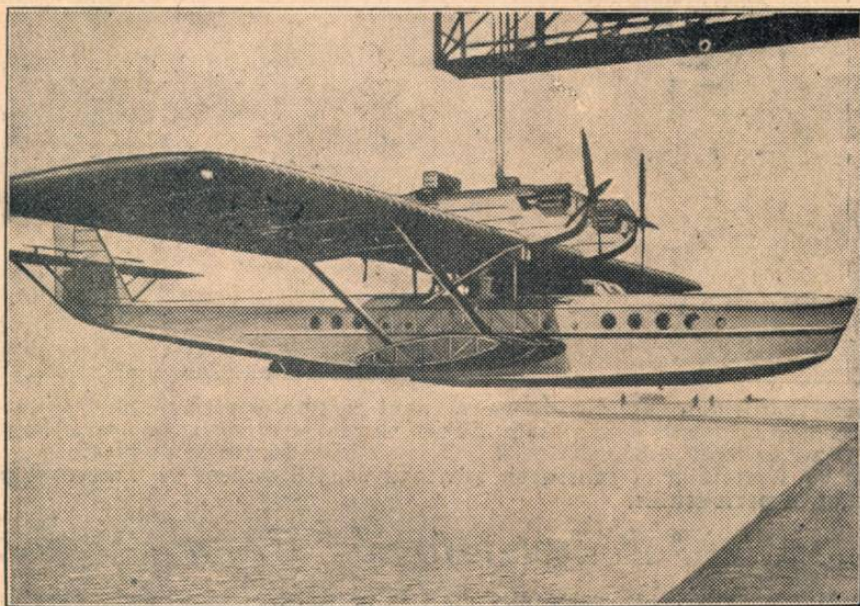
Milionarul american Ellsworth, care a însoțit mai de mult pe exploratorul polar Amundsen, finanțează acum expediția de ajutor, pe care acesta din urmă a întreprins-o cu un avion, în căutarea balonului „Italia“.

Roald Amundsen, renumitul explorator polar, care cu toată vârsta lui înaintată, va sbura în ajutorul navei „Italia“.

„Italia“ nava aeriană în care a plecat Nobile spre polul Nord. Ilustrația noastră o înfățișează ancorată la Kingsbay, puțin înainte de plecarea spre pol.

„Italia“ va fi căutată cu acest avion Dornier-Superwal.

Cu parașuta dela 1.200 metri

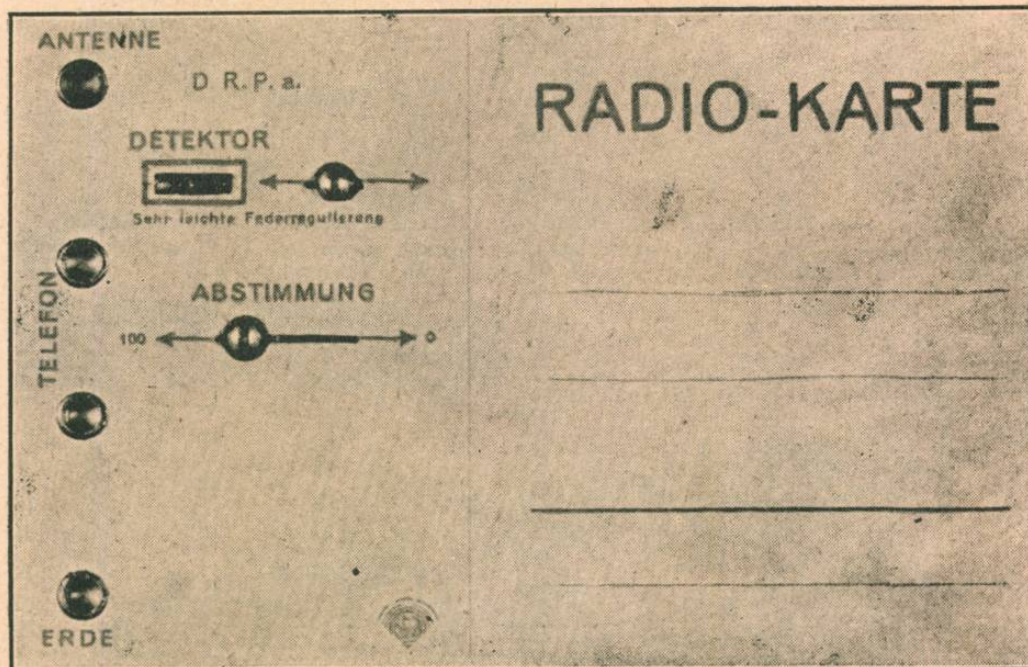
John Tranum, un pilot american, a făcut o încercare de aruncare cu parașuta dela 1200 metri. 700 de metri a căzut cu parașuta închisă și apoi s'a deschis. Ilustrația noastră arată pe pilot în aer.

Ilustrația noastră arată pe John Tranum înainte de-a atinge pământul.

Rubrica de Radio

Un post de recepție într'o., carte postală

Avem în mărime naturală exteriorul unui post de recepție pe galenă. Sub o gro-
sime de câți-va milimetri sunt situate între 2 cartonașe organele de acord. Reglajul se
face mișcând butonul „ABSTIMMUNG“.

Postul servește și la emisiunea știrilor... dacă îi punem un timbru și poate fi
ușor purtat în porte-feuille.

Legătura Radiotelefonică Franța-Algeria

La 19 Martie 1928 la 11 dimineața, mi-
nistrul comerțului francez Bokanowski, tele-
fona dela biroul său din Paris, d-lui Bardes
guvernatorul general al Algeriei, care se a-
fla de asemeni în biroul său din capitala
acestei țări. De atunci legătura telefonică
între aceste două orașe se efectuează zilnic
printr'un post situat în centrul de emisie
din Sainte Assise, (lângă Paris). Problema
care s'a pus nu a fost de a transmite con-
versații între aceste centre, lucru care a
fost realizat deja pe distanțe mult mai mari,
dar de a face aceste conversații comerciale,
adică pe un preț abordabil și prezentând de
altă parte toate garanțiile voite.

Prima condiție cere ca putința să nu fie
de sute de kilowați. Pe de altă parte cea
de a doua cere ca atât ziua cât și noaptea
și practic în toate circumstanțele, comu-
nicația să fie totdeauna suficient de tare, con-
stantă și inteligibilă, adică mult mai tare
decât zgomotele parazite ce însoțesc de o-
bicei recepțiile. Nu orice amator de radio
poate spune că primește zilnic la orice oră
un post de radiodifuziune situat la 1200
și 1500 kl. Soluția problemei prin unde
lungi e complet impracticabilă căci duce
la putințe enorme și la un raport între
semnal și parazit, adesea insuficient. Undele
200—500 m. sunt de asemeni impractica-
bile din pricina slăbirei enorme a acestor
unde în timpul zilei.

Singure undele 15—50 m. de exemplu, per-
mit alegând bine lungimea de undă după
ora când voim să le întrebuițăm, să asigure
la distanțe mari comunicații telegrafice, as-
cultate în casă și suficient de tari spre a
predomina parazitii. Totuși putința pentru
o atare telegrafie va trebui să o înmuțim
cu zece mii, spre a o face audibilă la orice
oră sustrăgându-le fenomenelor de dispa-
riție periodică, zgomote, paraziti. etc.

Din fericire aceste unde au proprietatea
de a putea fi dirijate, mai bine zis concen-
trate într'un fascicol destul de strâns ast-
fel încât energia lor în loc să fie im-
prăștiată în tot spațiul este concentrată în-
tr'un unghi ascuțit relativ foarte mic. A-
ceasta se realizează prin dispozitive speciale
de antene, despre cari vom vorbi într'alt
număr și a căror invenție se datorește sa-
vantului R. Mesny și inginerului Chirix.

Fig. 1 arată forma acestei antene de emi-

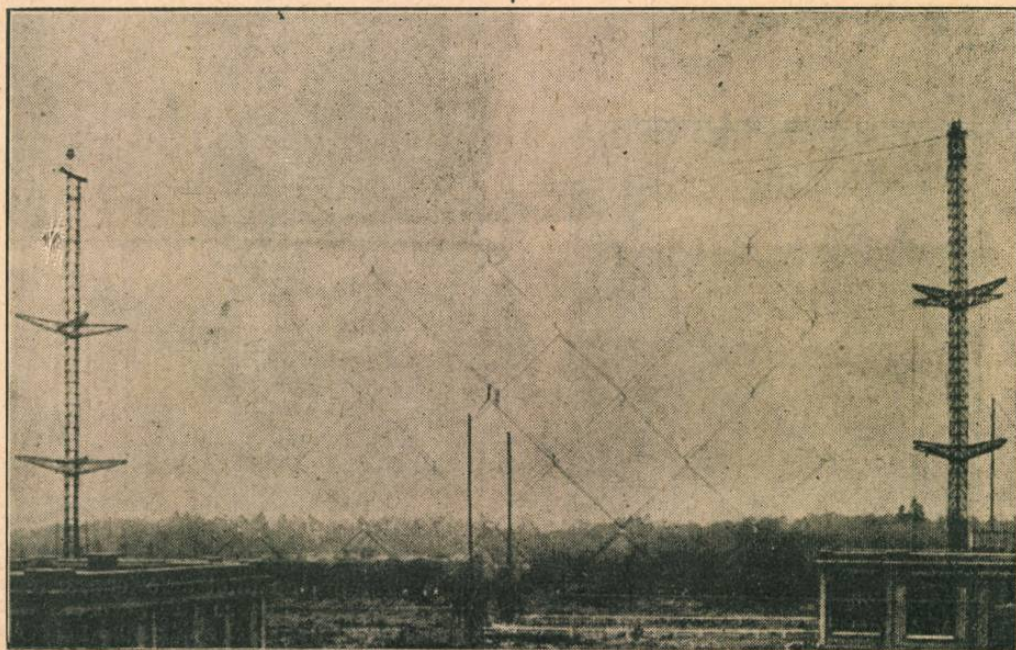

Fig. 1.

siune (pe figură se văd două: antena și
simetria ei care are ca rol să reflecteze
undele spre a le împiedica să se întindă
dincolo de spațiul limitat de ea).

Fig. 2, arată o schemă a aceleiaș antene.

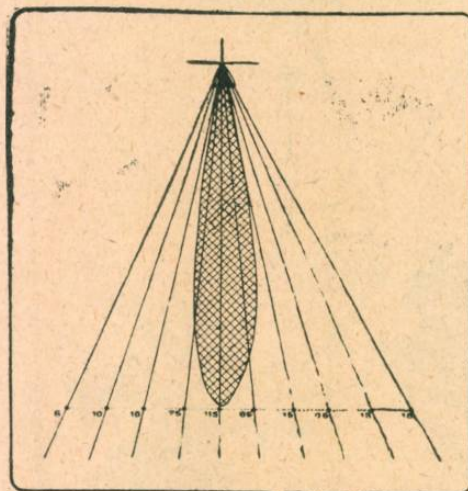

Fig. 2.

Cifrele aliniate ne arată câștigul de ener-
gie în acea direcție pe care îl obținem față
de emisiunea cu o antenă ordinară. Astfel
în direcția normală pe pânza antenei avem
un câștig de energie de 115 ori mai mare.

Ceva mai mult, dacă aceeași dispoziție de
antenă se pune și la recepție, se obține un
câștig de energie cu mult mai mare ca cel
precedent. Lucrul se constată *experimental*.
Probabil însă că antena de recepție joacă
rolul pe care îl joacă o oglindă sferică, care
concentrează într'un punct razele paralele
ce-i vin.

De notat că această mărire de energie la
recepție e mult mai interesantă ca aceea
ce am obținut-o cu amplificatori locali, cari
ar amplifica în același timp toate sgomotele
parazite.

Combinând astfel efectul antenei projec-
toare la emisie și la recepție, ajungem să afec-
tăm emisiunea de un coeficient de securitate
ce nu se putea obține prin nici un alt mij-
loc.

Putința postului este de 12 kilowați, pu-
tință destul de mare dar infinit mai slabă
decât aceia ce ar trebui în alte condiții de
transmisiune.

OAMENI FAPTE SI IDEI

Visiunea lui Walter Ruttmann

DESPRE OMUL MAȘINĂ, IN FILMUL „MARELE ORAȘ”

Cabinetul japonez în uniformă de gală

Un consiliu al cabinetului japonez. — De la stânga la dreapta în picioare: secretarul de stat Hatoyama, ministrul de finanțe Mit-suchi, ministrul de justiție Hara, ministrul de comerț Nakahashi, ministrul de comunicații Mochizuki, ministrul de agricultură Yamamoto, ministrul de interne Suzuki. Șezând, dela stânga la dreapta: ministrul marinei Okada, ministrul de externe Tanaka, ministrul căilor ferate Ogawa.

Propaganda în alegeri

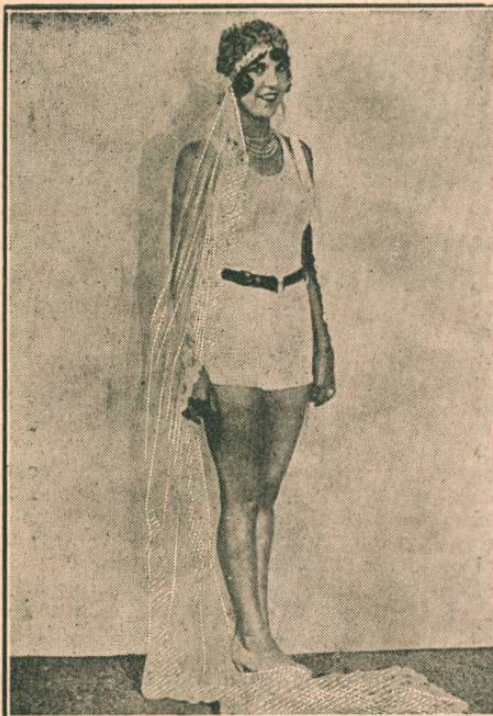
Un automobil de propagandă, în alegerile germane, cu aparat de radio și întăritor, pe străzile Berlinului. Candidatul vorbea, cu ajutorul acestor aparate, în același timp în treizeci, cincizeci de cartiere fără să se deplaseze dela domiciliu.

Medalie pentru merite radiofonice

Guvernul francez a răsunat o medalie pentru merite pe tărâm radiofonic și cercetări științifice de radio. Ilustrația noastră înfățișează cele două fețe ale medaliei.

Mireasa în costum de baie

O artistă americană de film în Hollywood recomandă acest costum pentru mireasa care întâmplător face nuntă în zile prea calde. Fără îndoială costumul e comod.

Stațiunile prezentului

Aerodromul Schiphol (Amsterdam) în momentul sosirii și plecării mai multor avioane de călători.

O reclamă nouă ingenioasă

Pe străzile Berlinului produce senzație un automobil care trece singur, neavând pe nimeni la volan și care totuși știe să se ferească din calea altor automobile și să asculte supus la toate semnalele agenților de circulație. Automobilul e condus prin unde radiotelegrafice și e o reclamă pentru „Luna Park”, un soi de Moși ai noștri.

La Moși, în București

BABA PE PICIOROANGE

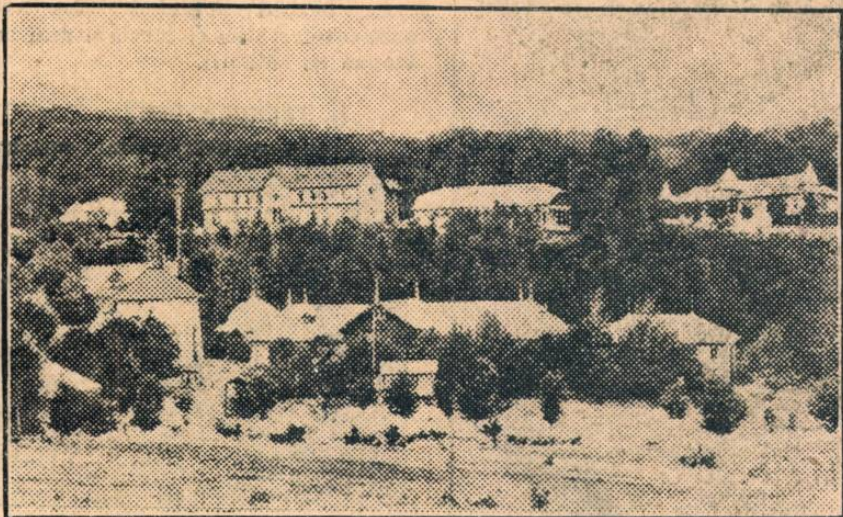
Stațiuni balneare și climaterice

FLIMS, BAIA DE MARE ALPINĂ

Stațiunea Reichenau. Stațiunea climaterică a elitei. Păduri întinse de brad. Băi de mare. 140 de caline. Datorită poziției sale apărută de vânt, este localitatea cea mai potrivită pentru sezonul de la începutul și cel de la sfârșitul verii, ca stațiune de ierere pentru Eugadin (Iunie și Septembrie).

HOTEL LEGNES ȘI POST (100 metri) pensiune completă înainte de sezon 11.50 franci elvețieni, în mijlocul sezonului 12.50 franci elv.

„Perla Moldovei“

Băile Oglinzi

Direcțiunea băilor „Oglinzi“ a făcut însemnate sacrificii, renovând complet instalațiile de băi, sala de inhalații și de hidroterapie. Hotelurile, vilele și cazinoul, înconjurate de parcuri imense, au un aspect ca din basme.

Stațiunea este situată 500 m. deasupra nivelului mării, aerul este ozonificat de brazi și stejarii pădurii, înconjurată de munți și dealuri ce o feresc de curenți aerieni. Aci se îngrijesc: reumatismul, guta, sciatica, anemia, rachitismul, scrofuloza, bolile de femei, etc. Apa, băile și ozonul acestei minunate stațiuni, însănătoșesc și alină suferințele a mii de vizitatori. Vizitatorii vor remarca curățenia exemplară, lumina electrică pretutindeni, distracțiile — serbări, baluri, concerte, teatru, cinema, muzică militară, jocuri de popice, tenis, croquet — și vor avea posibilitatea să facă excursiuni la Cetatea Neamțului, mănăstirile: Agapia, Văratec, Neamț, Secul, Muntele Petru Vodă, etc.

Prețul camerelor, la hoteluri și vile sunt convenabile; restaurantul a trecut sub o nouă conducere, vor funcționa la băi; cofetării, bodegi, băcării, farmacia, piață, serviciul poștal, telegraf, telefon, etc. Sezonul a început la 1 Iunie și durează până la 25 Septembrie.

Cu un cuvânt toată lumea va putea fi mulțumită. Cereți prospectul la Direcțiunea băilor Oglinzi, jud. Neamț. (50 minute cu automobilul dela gara Pașcani).

Cel mai... luminos hotel

La Londra a fost inaugurat nu demult un hotel, cu 777 camere, fiecare fiind închiriată cu același preț: cinci silingi, cam vreo 250 lei, inclusiv baia și serviciul.

Camerele au și fost toate închiriate pentru mai multe săptămâni.

Hotelul poartă ciudatul nume de „Hotelul luminii“, fiindcă deasupra sălii de mâncare și de-asupra grădinii de iarnă, se află un luminator uriaș, iar fațada sa numără nu mai puțin de 1500 ferestre!

O sută din ele sunt pictate cu insigne mai multor comune engleze. În sala de dans se află o fântână țâșnitoare în mijlocul unui havuz de marmură albă.

Sala de mâncare poate să conțină 800 de oameni, iar când sunt scoase mesele cele lungi și puse altele mai mici, numărul celor cari își iau dejunul sau cina, poate să fie de trei ori pe atât.

În privința distribuției luminei electrice, e ultima expresie a acestei ramuri a tehnicei moderne.

Înălțimea omului

Care este înălțimea medie a omului?

Asupra acestei chestiuni, antropologii nu s'au pus încă de acord. După statistici, rezultă că omul cel mai înalt care ar fi trăit vreodată, a fost un finlandez, care măsura 2.83 m., iar cel mai mic om a trăit în Ungaria, în secolul trecut și nu avea decât 43 c. m. Între aceste două limite există variații, ce depind, în mare parte, de climat, nutriment, etc. Popoarele cu oamenii cei mai mari sunt patagonii, cu înălțimea mijlocie de 1.78. Boșimanii din Africa de Sud au, dimpotrivă, oamenii cei mai mici: mijlocia 1.35. Media între aceste două extreme ar fi deci 1.57, inferioară europeanului, pentru care antropologii au fixat o înălțime medie de 1.65.

Ostende

Hotelurile cele mai de seamă ale coastei belgiene, sunt:

Hotel Splendide

Hotel de la Plage

Hotel Majestic

Hotel Continental

Toate așezate la țărm și cu tot confortul și luxul modern. Apă caldă și rece în fiecare odaie. Rugăm a se opri odăile din vreme.

Proprietar: A. Declerch et Co. Ostende (Belgia).

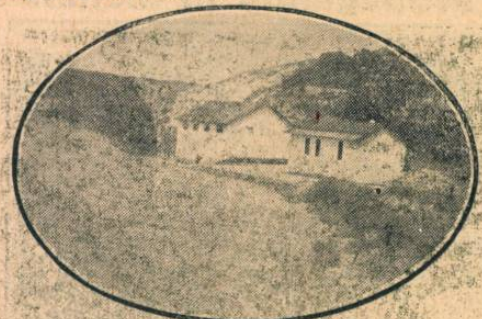

ST. MORITZ centrul sportiv de vară în mijlocul munților înalți. Trei arene pentru golf, 28 pentru tenis. Toate drumurile libere pentru automobile.

Sport de înotat, de călărit, de munte. Isvoare curative, cunoscute ca eficiente de acid carbonic și fier.

Sezonul dela mijlocul lunii Iunie până la sfârșitul lui Septembrie.

Orchestra de primul rang. Prospecte la cerere din St. Moritz.

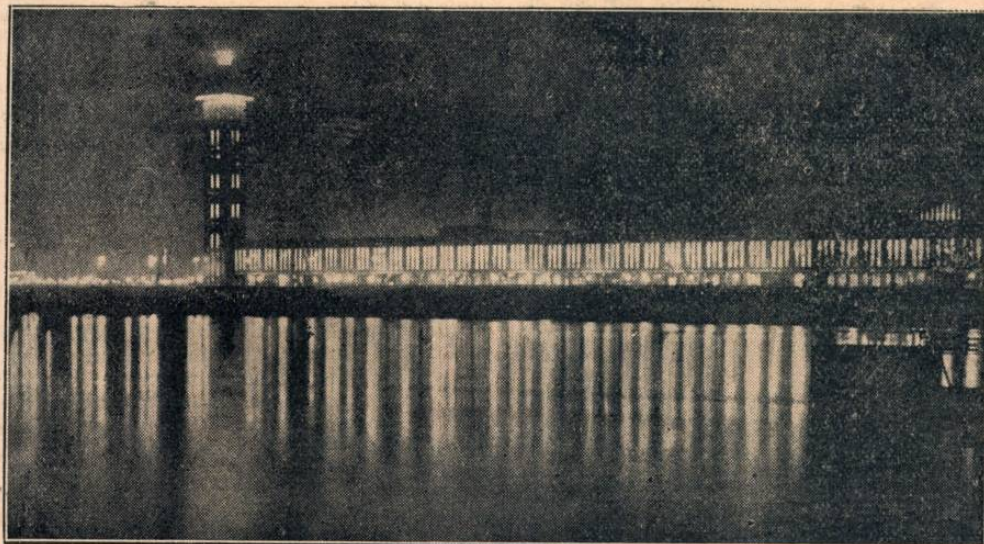
LACUL MANGALIA

Mangalia, vechiul Callatis, oraș numit de scriitorul Meletios și Pangalin, a fost întemeiat de către argonauți, prin secolul al VI, ca o colonie a cetății Megare.

Lângă Mangalia se găsește lacul cu același nume, despărțit de mare printr-o fașie îngustă de pânză — de 15-20 metri — și care se întinde pe o lungime de aproape 9 km. Dintr-o grotă a malului stâncos ce mărginește lacul, isvoresc mai multe isvoare de apă caldă sulfuroasă.

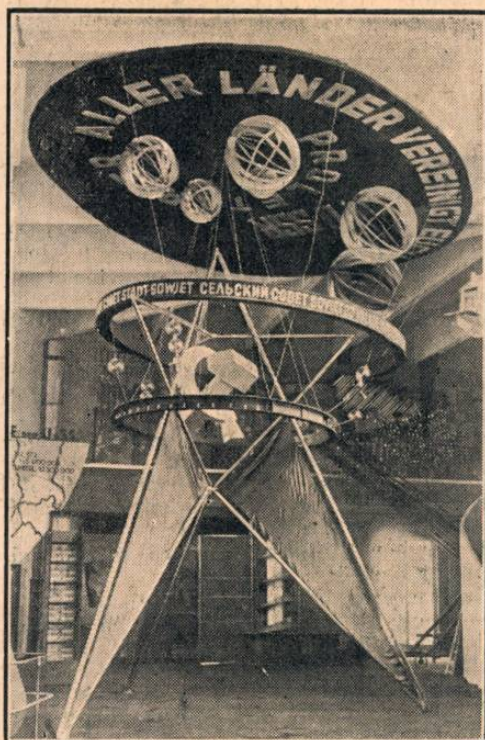
Expoziția de presă din Colonia

„Pressa”, expoziția de presă din Colonia, e prima expoziție internațională a Germaniei, de după război. Participă la această expoziție 43 state și pavilioanele ocupă, pe malul drept al Rinului, o lungime de 3 km. Aceasta ne poate da o imagine a forței spirituale pe care o reprezintă astăzi gazeta, slova ieșită din mașinele uriașe de tipar.

Clădirea expoziției „Pressei” luminată festiv, văzută de pe malul Rinului.

Uniunea sovietică la „Pressa” din Colonia

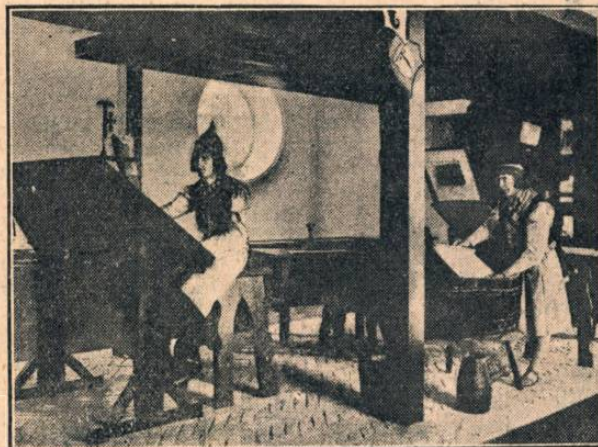
Structura Uniunii sovietice în imagini
IMAGINILE PENTRU INFORMAȚIUNE

O cutie de imagini din secolul al 17-lea, care poartă inscripția: „Ceeace învățații înțeleg prin scris, omul de rând pricepe din imagini”.

Imagine plastică spre a arăta popoarele care locuiesc în Uniunea sovietică.

Cum se înfățișa o tipografie în secolul al 17-lea.

PRIMA TIPOGRAFIE

În „Pressa” din Colonia se găsește refăcută prima tipografie a lui Gutenberg.

Cari sunt cele mai mari biserici din Europa

E interesant să se cunoască numărul credincioșilor cari încap în cele mai mari biserici din Europa. În fruntea tuturor, stă Sf. Petru din Roma, cu 56 de mii de locuri, apoi vine Domul din Milano cu 37 de mii, Sf. Paul din Roma cu 25.000, S-fa Sofia din Constantinopole cu 23.000, Notre-Dame din Paris cu 21.000, Catedrala din Pisa cu 13.000, Sf. Marc din Veneția cu 7.000.

Războiul pentru foc

(28)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA III

CAPITOLUL X

Aghoo-cel-Păros

Acesta îl aștepta, groaznic. Svârli o suliță. Rău cumpanit, nu-și atinse ținta și Naoh se și repezea la dânsul. Puterea și îndemânarea Părosului erau de așa fel, încât, cu tot piciorul înțepenit, ar fi sfărâmat pe Nam sau pe Gaw. Ca să lupte cu marele Naoh, luă un avânt prea mare: lovitura măciucei lui fu atât de cumplită că i-ar fi trebuit amândouă picioarele ca să îndure sguduitura, și pe când se împletecea, a-ma dușmanului său îi cădea în ceafă și-l doboră. A doua lovitură făcu să-i părăsească spinării.

Aghoo se găsea numai la o sută de pași. Rukh, slăbit de sângele, care-i curgea din mână, și mai puțin sprinten, era în întârziere cu o sută de pași. Amândoi veneau spre țintă ca niște rinoceri, atrași de un instinct de rasă atât de puternic, încât uitau de orice viclesug.

Cu un picior pe cel învins, Fiul Leopardului aștepta, cu măciuca gata. Aghoo se găsea la trei pași; făcu o săritură la atac... Naoh se feri în lături. Alerga acum în spre Rukh, cu iuteala cerbului. Cu o mișcare puternică, a ghioacei trântită cu amândouă mâinile, dânsul dete în lături arma pe care Rukh, o ținea, fără putere, în mâna stângă, și cu o isbitură în țeastă, culcă la pământ pe al doilea vrăjmaș...

Apoi, ferindu-se iară dinaintea lui Aghoo, dânsul strigă:

— Unde-ți sunt frații. Fiul al Zimbrului? Nu i-am doborât după cum am doborât pe Ursul Cenușiu. Tigroaica și Măncătorii de Oameni? Și iată-mă liber ca vântul! Picioarele mele sunt mai ușoare decât ale tale, suflarea mea ține tot atât cât a megacerului! După ce îl întrecu iară, se opri și privea cum vine Aghoo. El spuse:

— Naoh nu mai vrea să fugă. Chiar în noaptea asta îți va răpi viața sau o va da pe a sa...

Ochia pe fiul Zimbrului. Dar celălalt își regăsisse viclenia: își încetini goana, băgător de seamă. Sulița sfredeli cuprinsul. Aghoo se plecă și arma șueră deasupra capului său.

— Naoh va muri! zberă dânsul.

Nu se mai grăbea; știa că dușmanul era stăpân, să primească sau ba, lupta. Merul lui era viclean și groaznic. Fiecare mișcare a sa, trăda fiara gata de luptă; în țeapa sau în ghioaca lui, aducea moartea. Cu toată nimicirea alor săi, nu se temea

de marele războinic, mlădios, cu brațele dibace, cu umerii de temut. Căci era mai puternic decât frații săi și nu știa ce-i înfrângerea. Niciun om, niciun animal nu putuse înfrunta ghioaca lui.

Când fu în bătaie, își aținti țeapa. O făcu numai fiindcă trebuia s'o facă: dar nu se miră văzând că Naoh se abate din calea vârfului de corn. Și el însuși se feri de țeapa potrivnicului.

Nu mai erau decât ghioacele. Se ridicară amândouă odată; amândouă erau din lemn de stejar. A lui Aghoo avea trei noduri; cu vremea se lustruise și lucea în lumina de lună. A lui Naoh era mai rotundă, nu atât de veche și mai mată.

Aghoo dădu prima lovitură. N'o dădu cu toată puterea; nu se gândea să prindă astfel pe fiul Leopardului. Deaceia și Naoh se feri, fără greutate, și lovi piezis. Măciuca celuilalt îi veni înainte; ghioacele se ciocniră părând. Atunci, Aghoo sări spre dreapta și se întoarse în coasta războinicului: dădu lovitură năprasnică, lovitură care fărâmasă țeste de oameni și de fiare. Lovi în gol, pe când ghioaca lui Naoh doboră pe a sa. Ciocnirea fu atât de puternică, încât până și Fauhm s'ar fi sguduit; picioarele lui Aghoo erau înțepenite în pământ, ca rădăcinile stejarului. Putu să se dea îndărăt.

Astfel se găseau iară, față n față, nevătămați, ca și când n'ar fi luptat. Dar într'înșii totul se răboise! Fiecare pricepea mai bine ființa năprasnică pe care o intruchipa celălalt, fiecare știa, că dacă slăbia numai atât cât să clipească din ochi, ar fi cuprins de moarte, de-o moarte mai rușinoasă decât aceia dată de tigrul, de urs sau de leu: căci dânsii luptau, fără să știe, spre a face să triumfe, prin veacuri nemăsurate, o rasă care se va naște din Gammla.

Aghoo reîncepu lupta cu un sbierat aspru; toată puterea lui trecu în braț: trânti măciuca fără prefăcătorie, hotărât să zdrobească orice rezistență. Naoh, dându-se îndărăt, puse înainte arma lui. Dacă abătu lovitură, nu putu să împiedice un nod să nu-i facă o sgărietură largă pe umăr. Sângele tășni și înroși brațul războinicului; Aghoo, incredințat acum că va mai nimici o viață, ridică ghioaca; ea căzu spăimântătoare...

Dar dușmanul nu stătu s'o aștepte și avântul făcu să se plece Fiul Zimbrului. Dând un țipăt aprig, Naoh răspunse: țeasta lui Aghoo răsuna ca o buturugă de stejar, trupul păros se cutremură; încă o lovitură îl doborî la pământ.

— Nu vei avea pe Gammla! sbiera învingătorul. Nu vei vedea nici oarda, nici

mlăștina și nici când nu-ți vei mai încălzi trupul la Foc!

Aghoo se ridică. Capul său tare era roșu, brațul drept atârna ca o cracă ruptă, picioarele lui nu mai aveau putere. Dar instinctul încăpățanat scânteia în ochii săi, și-și apucase ghioaca cu mâna stângă. O ridică pentru ultima dată: înainte de-a lovi, Naoh o făcu să cadă la zece pași.

Și Aghoo aștepta moartea. O simțea în el; nu pricepea altminteri înfrângerea; își aminti cu mândrie de tot ce omorise printre ființe, mai înainte ca el însuși să moară.

— Aghoo a sfărâmat capul și inima dușmanilor săi! șopti dânsul. N'a lăsat niciodată în viață, pe cei cari au voit să-i ia prada. Toți Ulhamrii tremurau în fața lui.

Era strigătul conștiinței sale adânci și, dacă s'ar fi putut bucura în înfrângere, s'ar fi bucurat. Barim avea mulțumirea de-a nu fi ertat niciodată, de-a fi nimicit întotdeauna cursa care este ponosul învinsului. Astfel zilele îi păreau că și le-a trăit cum se cuvine... Când prima lovitură de moarte răsuna pe țeasta lui, nu scoase nici un vaet; nu scoase nici unul decât atunci când cugetarea încetă, când numai rămase dintr'insul decât un morman de cărnuri calde în care măciuca lui Naoh stinge ultimele tresăltări.

Apoi, învingătorul merse să mântuie, și pe ceilalți doi frați.

Și se părea că puterea fiilor Zimbrului pătrunsese într'insul. Se întoarse către râu, își ascultă inima gata să-i spargă pieptul; vremurile erau ale lui! Nu mai vedea sfârșitul.

CAPITOLUL ULTIM

Toată hoarda se înghesuia în jurul lui Naoh, cu gesturi de umilire, de adorare și de veselie convulsivă.

Naoh se adresă marelui Fauhm și spuse: — Fiul Leopardului și-a împlinit făgăduința. Voevodul Ulhamrilor va ținea cuvântul dat?

Și arătă spre Gammla în picioare, în bătaia purpurie a focului.

— Gammla va fi femeia ta, după cum am făgăduit, răspunse, aproape cu umilință, Fauhm.

— Și Naoh va comanda oarda, adăugă cu îndrăzneală bătrânul Gûn.

Spunea acestea, nu din dispreț față de marele Fauhm, dar spre a nimici dușmăniile pe care le socotea periculoase.

O aprobare însuflețită mișcă mâinile și chipurile oardei.

Fiul Leopardului însă răspunse:

— Naoh și Fauhm vor conduce oarda!

Și pe când Ulhamrii surprinși tăceau, Fauhm, cel cu inima aprigă, pentru prima dată, se simțea cuprins de o dragoste confuză față de un om care nu era născut din surorile sale.

— SFARȘIT —

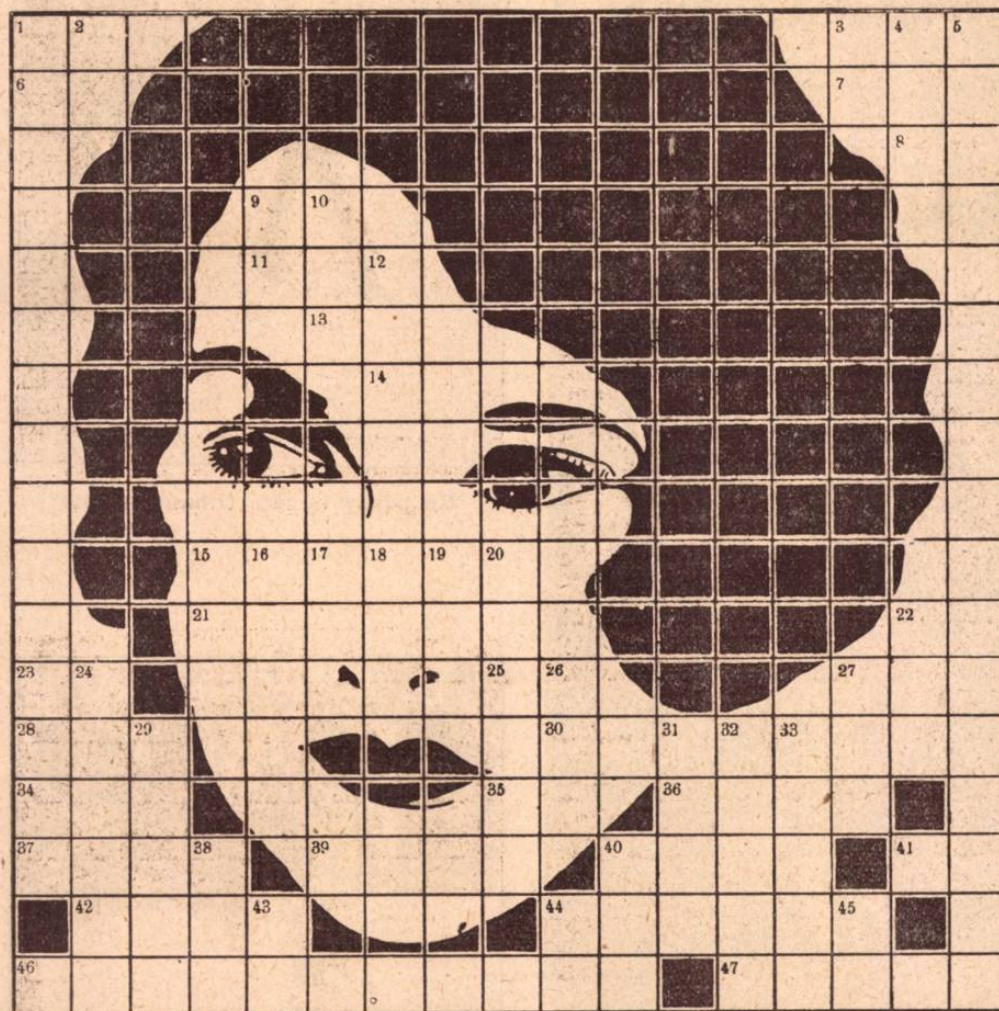
„Nu alerга așa Mitică, nici nu pot să mă țin după tine.”

Imposibil — ma chere — trebuie s'alerg, altminteri, noule țigări ale Regiei nu trag!

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1 (Bebe Daniels)

de CONST. MASSU
(10 puncte)

Orizontal: 1) Notă muzicală; 3) Fluviu în Asia; 6) Pronume; 7) Animal; 8) Pronume; 9) Ochiu de lant; 11) Personaj mitologic; 13) Acoladă; 14) Râu în Europa; 15) Oropsi; 21) Ingrozit; 22) Articol; 23) Râu în Franța; 25) Gust particular; 27) Măsură agrară; 28) Fluviu în America; 30) Cel ce ia toate de bune; 34) Urc (invers); 35) Oraș în Caldeia; 36) Sgârcit; 37) Vas; 39) Zeu al Fenicienilor; 40) Atât; 41) Conjunție; 42) Personaj biblic; 44) Cei care au aceeași mamă; 46) Administrația superioară a

marinei; 47) Oraș în Albania.

Vertical: 1) Expropriat; 2) Vas; 3) Conjunție; 4) General polonez; 5) Starea celor care nu se admit; 9) Viața; 10) Regină a Angliei; 12) Div. de timp; 15) Fluviu în Europa; 16) Destin; 17) Zeu; 18) Lucrez pământul; 19) Notă muzicală; 20) Ivi; 22) Păcălit (fig.); 24) Rătăcim; 26) Grabă; 27) Localitate în Franța; 29) Cu oase mari; 31) Puternic; 32) Apărură; 33) General francez; 35) Numeral; 38) Vehicul; 40) Plane; 43) Conjunție; 44) Notă muzicală; 45) Interjecție.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
București, str. Sărandar 9
Telefon 7/69

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg Lei 300
Pe o jumătate de an 170
Pe trei luni „ 90

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America 85
Jugoslavia și Cehoslovacia lei 500

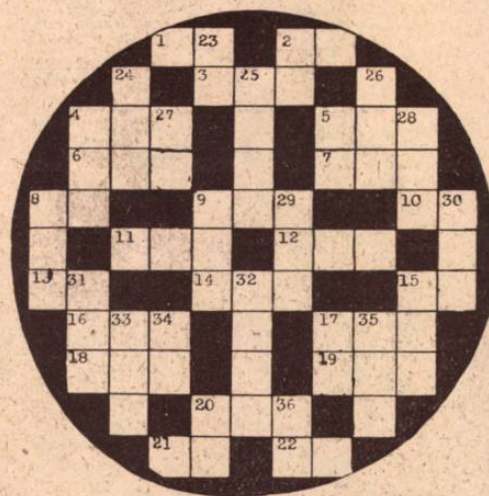
Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție N. Constantin

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Iulie. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 20, 21, 22 și 23, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Iulie 1928.

Joc No. 2

(Silabe încrucișate)
de CONST. MASSU
(10 puncte)

Orizontal: 1) Chirurg francez (1517—1590); 2) Poet italian (1507—1566); 2) Oraș în Italia; 4) Localitate în România; 5) Localitate în Franța; 6) Munte în Asia; 7) Rege barbar; 8) Sat în Galileia; 9) Pisc al Carpaților; 10) Fluviu în Spania; 11) Localitate în Franța; 12) Oraș în România; 13) Fondatorul protestantismului; 14) Locuitor dintr-un oraș din Fenicia; 15) Cortine; 16) Diadema regilor, Persiei; 17) Frunzișoarele caliciului; 18) Pers. mitologic; 19) A încuraja; 20) Localitate în Spania; 21) Familie engleză; 22) Oraș în Africa.

Vertical: 23) Arhiepiscop de Reims; 2) Navigator spaniol; 24) Localitate în România; 25) Țară în Europa; 26) Arhipelag al Polimeziei; 4) Animal; 27) Paradis; 5) Râu în Franța; 28) A povesti pe larg; 8) Oraș în România; 29) Împărat roman; 30) Familie ducală franceză; 31) Domn Muntean; 32) Coasta Liguriei; 15) Teolog musulman; 33) Fără ton; 34) Coastă; 17) Spinarea calului; 35) Spaimă neașteptată; 20) Erou Român; 36) Profet evreu.

In urma cererii cititorilor am amân timer pentru 1 Iulie data până la care se pot trimite soluții la concursul din revista Realitatea Ilustrată No. 18: „Și în cele din urmă ce s'a întâmplat.”

Motto: „Cumpărarea pianului
e chestie de încredere”

Garanția cea mai deplină
o oferă renumele
excelent al firmei

I. TRISKA

existență de 58
ani, cel mai vestit
depozit al
branșei

Reprezentantul
general al cunoscutei mărci
„Förster”

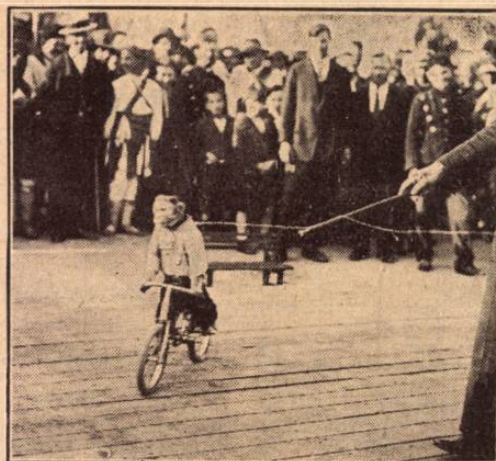
Cluj, Str. Șaguna 14. Telefon 419

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IASI-

Joia Moșilor

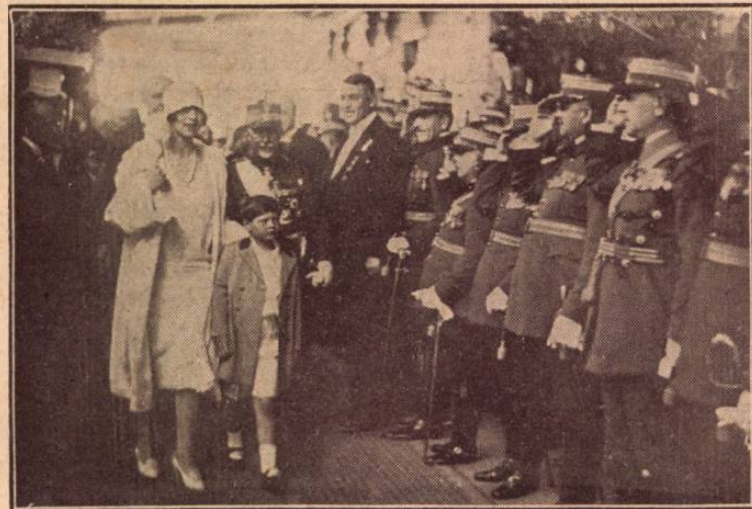
Un poney în fața tribunei regale

Maimuța înțeleaptă.

Ca și în ceilalți ani — cine poate spune de câți? — cel mai mare târg din țară, bâlciul de vară din București, s'a inaugurat de Joia Moșilor, pentru prima dată, în prezența M. S. Regelui Mihai I. Desigur că această festivitate a fost cea mai plăcută dintre toate la câte e nevoit să asiste micuțul nostru Suveran. Prin fața lui au defilat caii, urșii dresați, maimuțele savante și s'au înfățișat Călușarii, cu dansul lor pitoresc.

Ilustrația noastră reprezintă pe Suveran în tribună, împreună cu A. S. R. principesa Elena mamă.

Micul suveran prin Moși.

Cioplitori de piatră la Moși.

REALITATEA

ANUL II, No. 22
16 Iunie, 1928

ilustrată

20 PAGINI

Apare Sâmbătă

REGELE IN PLIMBARE PE DUNĂRE.

Prețul 8 lei

E tot celibatar?

Am aflat cu emoție că d. de Rivera s'a logodit...

Pe noi, dictatorii de astăzi și de ieri ne-au interesat și ne interesează, tocmai pentru că nu suntem nici prieteni și nici admiratori ai lor.

Dictatorul e personajul care izbutește să facă omenirii cât mai mult rău din dorința de a-i face cât mai mult bine. Vorbim, bine înțeles de dictatorul dintr-o anumite categorie, căci dictatorii se împart în două: dictatori crunți și dictatori veseli.

D. Primo de Rivera, de pildă, e un dictator care, oricât s'ar încrunta, rămâne tot simpatic și tot inofensiv. Compatrioții nu-l dușmănesc. Un singur cetățean spaniol, o minte deosebit echilibrată, un scriitor celebru, se speria de generalul acesta bon enfant și l-a prezentat ca pe un erou fiores dintr'un roman cu multe aventuri.

Blasco Ibanez a fost singurul care nu l-a înțeles pe Primo de Rivera și care, vrând să facă sânge rău dictatorului, și-a atras dimpotrivă drepturi la eterna recunoștință a adversarului: l-a zugrăvit așa cum dictatorul nu e, dar cum ar vrea să fie.

În țara cu lupte sângeroase de tauri, dar și cu romane cântate din chitară, în țara cu peisagii decorative și cu oameni decorativi, d. Primo de Rivera e un decorativ. I-ați citit proclamațiile și l-ați văzut fotografiat la anume solemnități. Ei bine, din tot ce spune și din tot ce face dictatorul, se desprinde preocuparea unei atitudini, a realizării unui efect de teatru, — și într-o vreme, când oamenii se bat în lupta pentru viață, în atitudini grotestice, omul care urmărește predarea unei lecții de bon ton, trebuie prețuit.

Zilele trecute am aflat cu plăcere că d. de Rivera s'a logodit. În prealabil dictatorul pusese un impozit asupra celibatului, — și nu știm dacă, în momentul când luase hotărârea de-a spori tezaurul statului prin impunerea celor cari vroiau să rămână burlaci, dictatorul avea în vedere fericitul eveniment.

E curios, de altminteri, că, în țara cu femei frumoase și cu iubiri frumoase, bărbatii rămân celibatari într'un număr așa de mare încât un dictator e nevoit să-i ducă la altar cu deasila.

Mai mult decât atât: d. de Rivera, celibatar toamnă, a simțit nevoia de a da un exemplu, — și s'a logodit cel dintâi.

Agenciile telegrafice au relatat pe larg evenimentul, descriind calitățile excepționale ale fericitei logodnice și deasemeni calitățile bărbatului de stat. Ziarele au publicat apoi o serie de fotografii cari îl arătau pe d. de Rivera prezentând flori și bomboane logodnicei care, la rândul ei, zâmbea, transportată, angelică, tiranului. A fost publicată și o declarație de dragoste a tiranului fericit.

Urmăream idila, cu plăcere. Era candidă și suavă ca'n „Paul și Virginia”. Când, deodată, — emoție. S'a stricat târgul. D. de Rivera a rupt logodna. D. de Rivera nu se va însura. Lumea întreagă a trăit patruzeci și opt de ore de penibilă încordare. Nu se știa motivul. Dictatorul a fost dezamăgit. Aleasa inimii nu a corespuns așteptărilor. Poate că nu a corespuns așteptărilor, dictatorul. Poată că...

Agenciile telegrafice spaniole nu mai spun nimic. Limbute mai înainte, deveniseră acum de-o suspectă discreție.

În cele din urmă au înștiințat, lapidar, globul că vina sfârșirii unei inocente iubiri, a unei frumoase pagini de roman scris cu apă de trandafiri, n'o poartă dictatorul ci respectiva care, la rândul ei, nu s'a făcut vinovată de altceva decât de faptul că, prevalându-se de calitatea de logodnică a tiranului, a speculat la bursă.

Cum vedeți, romanul d-lui de Rivera a început candid, romantic, cu flori și cu bomboane, cu jurăminte, și s'a sfârșit prozaic.

Păcat. În orice caz, d. de Rivera a rupt logodna. d. de Rivera — e tot celibatar. **I. PAS**

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

Ziare au publicat la începutul săptămânii acțiunea de divorț intentată de principesa-mamă Elena soțului său Carol, ex-principe moștenitor al tronului. O formalitate penibilă și totuși necesară, — o formalitate care pune din nou în lumină tragedia unei soții și-a unei mame.

Durerile sunt aceleași și'n colibe și în palate.

Au început căldurile. Au fost zile când cu săgeți de foc locurile acestea în cari crivățul iernii și vântul rece al primăverii au suflat luni de zile.

Și, în timp ce noi ne ștergem, asudați, fruntea, și ne refugiem la umbră, telegramele anunță că în Letonia și în Germania a nins...

Evident, e plăcut să guști voluptatea vi-tezei în zilele acestea zăpușitoare. E plăcut să calci, cu automobilul, 60—70 kilometri pe oră, — dar excesul sportului e fatal.

Dovadă accidente de automobil din ultimele zile: accident la Craiova, accident în Bucovina, accident la Căldărușani.

Morți, răniți, sânge, lacrimi...
D-lor, fiți prudenți!

Alte accidente, dar de altă natură: s'au prăbușit două avioane.

Au devenit frecvente și aceste nenorociri, iar gazetele s'au făcut eco-ul îngrijorării obștești exclamând:

— Prea multe accidente!

Ocurioasă explozie s'a produs la Mureni. O aripă a clădirii societății „Astra Română” a fost zvârlită în aer în urma unei explozii de dinamită. Au fost trei grav răniți. Nu se știe încă dacă e vorba de-o mână criminală sau de-o nenorocire întâmplată fără ca cineva să fie responsabil.

Primarii din țară au fost convocați în București, la ministerul de interne, unde d. I. G. Duca le-a făcut un expozeu asupra situației interne și le-a dat câteva instrucțiuni de bună gospodărie.

A fost aniversată bătălia de la Mărăști cu fastul cuvenit.

Un gând pentru eroii cari au căzut pe front, — un gând pentru urmașii lor cari au nevoie de ajutoare...

A avut loc în Capitală, într-o atmosferă de perfectă cordialitate conferința presei polono-române.

Au fost examinate posibilitățile de strângere a relațiilor dintre ambele țări prietene.

România a obținut un succes categoric la Geneva unde consiliul Ligii Națiunilor a recunoscut însăși dreptatea punctului nostru de vedere, considerând transată chestiunea optanților.

O catastrofă de cale ferată în Germania: a deraiat un tren. Douăzeci și cinci morți, peste o sută răniți.

Scene furtunoase în parlamentul jugoslav. Deputații opoziționiști au fost scoși cu jandarmii din incintă în mijlocul unui vacarm indescriptibil.

Lupte politice, dar cu alte mijloace, se dau și în Statele-Unite pentru preșidenția Republicii. Coolidge refuză să mai candideze. Candidații noi: Hoover republican și Smith democrat.

Ecunoscută însăși soarta dirijabilului „Italia”: balonul s'a lovit de un munte din cauza cetei, și a fost rupt în două. Pasagerii se află izolați pe doi ghetari, — și sunt speranțe că vor putea să fie salvați cu ajutorul avioanelor.

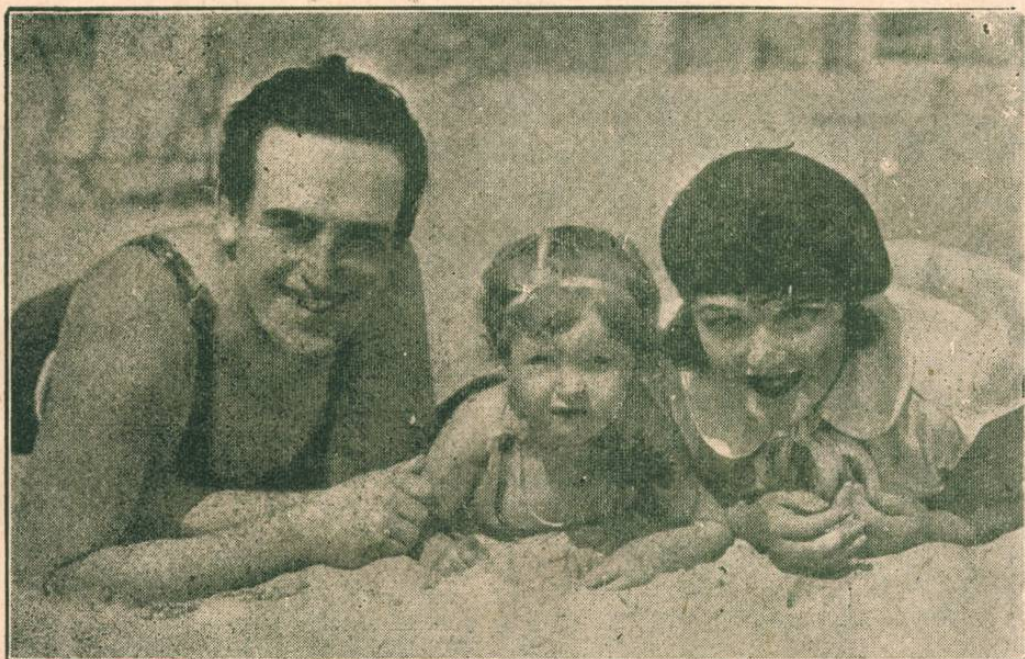

La Târgoviște a avut loc, săptămâna trecută, o adunare cooperatistă pentru inaugurarea federației județene. Au participat mai bine de 500 reprezentanți ai cooperativelor din jud. Dâmbovița.

Fotografia noastră înfățișează pe d-nii miniștrii C. Dimitriu (1), Inculeț (2), dr. Lupu (3), pe preotul Aramă, președintele Federației (4), pe d. I. Dumitriu, prefectul județului (5), pe d. Irimescu-Căndești, deputat de Dâmbovița (6) precum și pe d-nii: Gr. Tolea și Dănescu, deputați; avocat Grideanu, ajutor de primar în Târgoviște, etc.

(Foto-Zissu)

Harold Lloyd despre sine

OCHELARI

Când am început să joc în film, nu mă produceam decât într-un singur rol: „singuraticul Luca”. Ca și azi, era un mar-avantagi pentru un actor dacă isbutea, în mai multe filme, să întrupeze un anumit tip, în loc de-a încerca în fiecare film să fie un tip nou.

În acest fel, imediat ce apari pe pânză, poți fi recunoscut ușor de public. Chaplin, Keaton și eu, bunăoară, avem norocul că suntem imediat recunoscuți.

Cu toate că acest rol caracteristic a avut mult răsunet, aveam o adâncă aversiune, împotriva acestui „singuratic Luca”. Era uscat și ursuz, și oamenii uscați și ursuzi nu prea au posibilitatea de-a se desvolta. Purta o mustață mică; dealtfel nu din alt motiv decât acela că Charlie Chaplin, care pe atunci era un număr important în film, avea și el una la fel. Al doilea, o pereche de pantaloni foarte strimți. După ce am jucat de vre-o șasezeci de ori pe „singuraticul Luca”, m’am săturat.

Fără ezitare am copiat apoi, pe alți artiști. Mai toți au făcut astfel. Am văzut repede însă, că nu iese nimic dintr-asta, chiar când ești un copist bun, ceiace eu nu eram. Reclama se face numai pentru original. Ce-aș fi voit să creez atunci, era un tip, care să fie luat în serios și care să nu devină caraghios, de îndată ce turnează într-o aventură sălbatică sau într-o povestire de dragoste. Voiam deasemenea să port haine care să nu bată la ochi. Când am expus ideile mele, societății de filme, la care lucram pe atunci, n’a prea fost nimeni încântat de ele. S’a spus: „Am băgat foarte mulți bani în crearea „singuraticului Luca” și dealtminteri cine e Harold Lloyd?”

Într-una din serile următoare am văzut într-un cinematograf o dramă, în care juca un preot — un preot dintr-aceia de țară, cu fața largă, surzătoare, cari stau cu amândouă picioarele, nu numai în comuna lor, dar și în lume. Într-o scenă el sări pe cal, alergă după un scelerat, dădu o luptă în toată regula cu dânsul, și-l lăsă apoi fără puteri la pământ. Apoi își șterse domol haina de praf, și veni călare îndărăt în satul său. În toate acestea dânsul apărea demn și înțelept. Acest om purta ochelari. Acești ochelari — asta am văzut-o îndată — nu-i strica niciodată înfățișarea. Am săcăit atâtea societatea, până mi s’a îngăduit să încerc tipul pe care voiam să-l joc. Mi se lăsă toată răspunderea. Pe atunci se turnau atâtea filme și se produceau atât de repede, că nimeni nu avea vreme să se ocupe de mine. Puteam să încerc fără stingherire.

La început a fost greu să găsesc felul potrivit de ochelari; erau totdeauna prea mari. Deabia în al treilea film — eram pe

atunci autor, regisor și actor totodată — i-am găsit așa, încât să-mi fie pe plac. De atunci îi port în orice film, chiar atunci când, cum se întâmplă în „Freshmann” joc football. Acum, publicului îi trebuie ochelari, el vrea să-mi vadă ochii prin ochelari. Nu i-am întrebuințat niciodată la vre-un truc.

DIN TOTDEAUNA VOIAM SĂ JOC

Chiar ca băiat mic eram îndrăgostit de jocul de teatru. Noi nu eram o așa zisă „familie de teatru”, după câte știu eu, nici unul dintre noi n’a avut de-aface cu teatrul și micul orașel Burchardt, în Nebraska, unde m’am născut, este foarte, foarte depărtat de Broadway. Când familia mea s’a mutat la Denver (Colorado), am văzut pentru prima dată o reprezentație de teatru.

Eram un picu de nouă ani, m’am vârit într-o trupă de actori și trebuia să joc în „Macbeth”. Eram fiul lui Banquo. Intre acestea nu voiam să mai merg la școală, ci țineam morțiș să rămân actor.

Când eram în vârstă de 11 ani, trăiam în Omaha. Hoinărind într-o seară prin strădele orașului încă străin, pentru mine, am descoperit un om cu un telescop. Deatunci veneam în fiecare seară să aud conferința pe care o ținea. Pentru zece cenți puteai privi la cer, prin telescopul lui.

Odată trecu în goană o pompă de foc pe stradă și toată lumea, curioasă, se luă după ea. La început voii să alerg și eu cu ei, pe urmă am rămas. Spre marea mea desamăgire, omul își suspendă, pe ziua aceea conferința, căci nu era rentabil să vorbească unui auditoriu, alcătuit numai dintr-un băiat mic și care nici zece cenți nu avea. Atunci veni un alt bărbat și mă întrebă dacă într-adevăr astronomia îmi face atâta plăcere. Mă văzuse aci, în fiecare seară, în drumul său spre teatru.

Aceasta făcu asupra-mi mare impresie. Acest bărbat era John Lane O’Connor, un actor rutinat și destul de popular. L-am întovărășit la teatru. Mi-a povestit că lui îi place trupa și Omaha, dar că nu poate să-și găsească o locuință potrivită. O idee strălucită îmi trăsni prin cap. Noi tocmai ne mutaserăm în oraș și am fost nevoiți să luăm o casă prea mare. Pe baza bucătăriei bune a mamei mele, i-am închiriat o odaie lui O’Connor. A doua zi el a venit și s’a mutat în ea.

Astfel s’a format o legătură, care a fost de cea mai mare importanță pentru mine. O’Connor mi-a folosit foarte mult și, ceiace a fost poate mai important, — cu limba lui ascuțită — m’a ținut în șah, m’a ferit să devin un închipuit, în momentele când — după părerea mea — am avut unele succese importante. Cu adevărată venerație im-

pliniam toate dorințele lui O’Connor și-i curățam hainele

Mai apoi, trupa a părăsit Omaha, și eu voiam să plec cu dânsa. Dar mama hotărî să urmez școala mai departe. Au venit alte trupe. Când am ajuns la vârsta că nu mai puteam juca roluri de copil, am fost ușier și împărțitor de programe. Am vândut bomboane și am ajutat electricianului, deși habar n’aveam de electricitate. Mai târziu, în San Diego, am ajutat și regisorului. Mi-era tot una ce făceam, numai să pot fi în teatru. (Urmarea în numărul viitor).

Ce interesează pe mondenă

TWIST

e numele noului dans en vogue. A fost inventat în Franța încă în 1922, trimes în America și reimportat acum în Europa. Twist înseamnă „învărtire, înălțuire”. Se aseamănă cu fox trotul, dar e în același timp și o sinteză de Tango și Blues. Are un caracter liniștit, visător și contrastează cu Charleston-ul, care nu mai e la modă. Twist e dansul sezonului. Redăm aci câteva figuri ale noului dans.

Fig. 1.

Fig. 2.

Rubrica Cinematografică

SUB CONDUCEREA D-LUI VALENTIN PODEANU

Cinematograful în Rusia Sovietică

Cinematograful, e din toate artele, cea mai importantă pentru Rusia", a zis Lenin. În conformitate cu acest principiu s'a început o intensă propagandă, iar azi, mulțumită acestei munci neîncetate, filmul a ajuns, în Rusia, mai răspândit ca nici în altă țară, făcându-se din el un factor educativ și distractiv de primul ordin.

Cinematograful sovietic a luat ființă în 1918, când se înglobează sub denumirea de Goskino, sau cinematograful de stat, cele două comitete cinematografice din Moscova și Leningrad, formată cu un an mai înainte. Activitatea deabia începută e întreruptă

se începe producerea de filme naționale. La baza acestei producții erau principiile esențiale ce trebuia să le îndeplinească un film sovietic pentru a fi bun. Redăm în rezumat, din cartea atât de interesantă și documentată a d-lor Marchand și Wenstein: „Cinematograful în Rusia”, aceste principii.

„Cinematograful, în domeniul producției cât și în cel al exploatării, trebuie să răspundă la cerințele ce decurg din raporturile sociale, ale timpului de față. Acesta e un scop, ce nu poate fi realizat decât încet și progresiv. Trebuie să se creeze scenarii, cu un conținut cu totul original, să se pro-

ducească acestor principii, recomandă ca ele să fie luate din literatura post-revoluționară, care descrie diverse episoade din această revoluție, iar pentru a evidenția cât mai mult moravurile actuale, se vor scoate cât mai mult în evidență trecutul odios.

Toată realizarea va putea fi dela început satisfăcătoare, dacă ea nu cere un lux exagerat, de resurse materiale, dacă ea lasă spectatorilor o idee clară, sănătoasă, utilă, susceptibilă de a stimula gândirea sa, energia sa, activitatea sa și dacă interpretii formează într-adevăr un ansamblu armonios, cu cadrul, în mijlocul căruia sunt chemați să evolueze, — în scurt, dacă filmul a reușit a da o puternică impresie a unui tot robust, liberând sentimentul pozitiv al utilității vieții umane și efectului său. Realizările de filme științifice și de educație, trebuie să se bazeze pe metode riguroase științifice. Filmele de vulgarizare industrială și agricolă să fie concepute spre a putea fi a-

Scene din filmul „Cele zece zile care au sguđuit lumea”.

În 1919, când izbucnește războiul civil. Producția se restrânge la scurte cronici filmate, pentru a susține moralul trupelor. Iar automobilele-cinema, atunci înființate, țineau populația în curent cu evenimentele de pe front. După sfârșitul revoluției se începe adevărata activitate cinematografică. Dar pentru început, toată activitatea se concentrează în cumpărarea de filme proaste, din străinătate spre a fi exploatate, după ce erau complet modificate, pentru a corespunde mentalității sovietice. Deabia în 1923

pare cadre noi de regisori, operatori, actori. Eforturile noastre nu trebuie să tindă a realiza câte un film senzațional, susceptibil de a rivaliza cu tehnica perfecționată a Americii și Europei, mai bine zis cu producția cinematografică capitalistă; noi avem datoria de a interpreta pe ecran, propria noastră viață, potrivit propriilor noastre aspirații, bineînțeles în măsura îngăduită de mijloacele noastre materiale și tehnice, actuale.”

Relativ la subiectele filmelor, redactorul

Filmul de centenar al revoluției rusești din Noembrie (a fost reprezentat la opera din Moscova).

cesibile și incultilor. E necesar a se fixa în drame istorice, cu grijă și rațional documentate, episoadele esențiale și cele mai caracteristice ale revoluției proletariene. O atenție specială trebuie să se acorde cronicii, care trebuie să constituie un veritabil jurnal al activității actuale.”

Sub influența puternică a acestor principii, se nascu ceeace d-l Jean Tedesco, cu drept cuvânt numește, „tânăra școală rusă”. Un membru al acestei școli, Koulechof, fost un însemnat om de teatru, prezentă primul film: „Aventurile extraordinare ale lui Mister West, la bolșevici”, care nu era decât o usturătoare satiră la adresa „burghezilor”.

Imediat după Koulechof, apar Poudovkine cu puternicul film „Mama”, Simi Eisenstein cu „Cuirasatul Potemkine”, Vertoff, Protozanoff, Gardine, etc.

Rita Roberts, o nouă stea a ecranului, în vârstă numai de 17 ani, joacă rolurile principale de comedie.

Lucrul mergea foarte greu la început, din cauza lipsei financiare. Dar cu toată această lipsă se făcuseră filme de toată frumusețea, cum a fost de pildă „Cuirasatul Potemkine”, care a fost realizat sub cerul liber, având însă ca operator pe un cunoscut tehnician german, Eduard Tissé.

După scurt timp, se înființă o societate, Merabpom, ce deveni cunoscută în scurt timp. Unul din cele mai bune filme ale ei e „Sfârșitul Sfântului Petersburg”, ce se prezintă cu mare fast, la opera din Moscova. Capitalul investit de această societate, pe 1927, se cifrează la 1.500.000 ruble aur. La acest capital societatea a dat un beneficiu de 35%. Produce anual 18 filme artistice sau sociale, având un metraj de 1800—2000 m., 5—6 filme cu un acelaș metraj, pentru țărani, 4 filme de 1600 m., iar 5 filme de 300—400 m., vulgarizări științifice sau documentare. Numărul regizorilor e de 12.

O altă societate, tot atât de însemnată, e Wufku din Ucraina. În 1928 a produs 34 filme artistice, sau sociale, cu metraj de 1800—2000 m. Din acestea 20 au subiecte din viața Ucrainei, urmează 6 filme științifice cu un metraj de 1000 m., 3 documentare, de 2000 m. și 5 filme pentru copii, cu un metraj de 600—700 m. Numărul regizorilor variază între 14 și 24.

În 1928, Wufku și-a construit un studio, dintre cele mai moderne și care ocupă un spațiu de 3.700 m. p. Pentru luminat are

13.000 amperi continuu și 6000 amperi alternativ. Poate să lucreze în acelaș timp 12 regisori și să producă 90 filme pe an. În afară de Ucraina, unde exploatarea filmelor se face chiar de Wufku, în restul republicii sovietice filmele sunt exploatate de o altă societate, Lovkino, care își are sălile ei. Mai au deasemenea săli cea mai mare parte din corporații și așa zisele „Cluburi”. Totalul cinematografelelor trece de 8000, plus automobilele-cinema, cari cuturează încontinuu satele, proiectând filme de vulgarizare și propagandă sovietică. Sălile de proiecții sunt mici, dar două-trei au peste 1400 locuri.

Proiecția e continuă și un spectacol are rar 2500 de m. Obșnuit el e compus de 2400 m. Filmele străine au un procent de 50%, față de cele indigene. Ele sunt însă foarte mult modificate de cenzură, care caută să se facă corespunzătoare principiilor de mai sus. De câțiva ani au început și filmele rusești să treacă granița.

În Franța s'au reprezentat, în 1928, 6 filme, iar în Germania 12. La noi numai două, între care a fost și frumoasa realizare „Viața lui Pușkin”, care poate să ne dea o oarecare idee de gradul, la care a ajuns filmul rusesc. Pe anul în curs, se tinde a se da o mai mare extensiune producerii, tinzându-se a se forma un procent de 70% filme indigene, iar 30% străine și se va căuta a se fabrica cât mai multe filme, cari să poată fi proiectate și în celelalte țări.

V. P.

Filmele săptămânii

EXCENTRICA CHARLOTTE (Gaumont). — E un film interpretat de Lya de Putti, într-o vacanță, la Berlin. Deaceea e atât de sărac ca valoare artistică, având și un subiect fără nici o pretenție. În afară de Alfons Fryland, umoristic din cauza prostiei ce o exaltă, interpretarea e în nota subiectului și realizării.

UN BĂRBAT INCANTĂTOR (Universal). — Comedie americană, cu o serie de situații, ce îți provoacă un răs liber bun pentru te distra. Eroii, Reginald Denny și Marion Nisoon au știut să asculte de un regisor, ce a realizat cu îngrijire acest film amuzant.

PANAMÉ... PARIS (Oer). — Romanul lui Francisc Carco, de usturătoare caricaturizare a americanilor, a găsit în N. Malikoff un prieten înțelept, pentru a fi transpus pe ecran. Grijă de amănunt, dozarea și efectele de lumină au produs scene de toată frumusețea. Charles Vanel, Jacques Catelain, Ruth Weyner, Lia Eibenschutz, Olga Limberg și ceilalți au contribuit cu o interpretare inteligentă. Iată de ce Panamé... Paris a fost singurul film bun din săptămâna trecută.

Ecouri cinematografice

DOUGLAS FAIRBANKS a fost reales președinte al Academiei de „Artă și Știință Cinematografică”, fiindcă a condus cu dragoste această instituție care are ca principal program, regularizarea contractelor dintre actori și impresari.

Au mai fost aleși: Fred Niblo, vice-președinte; Frank Woods, secretar; M. C. Lewée, casier. În comitet mai fac parte; Conrad Nagel din partea actorilor; J. Stuart Blackton din a regizorilor; Louis B. Mayer din a producătorilor; Wilfred Brukland, din a tehnicienilor și Waldemar Young din a scriitorilor.

MARE MIȘCARE printre casele de producție din America. Jisse Lasky se va separa de Paramount, pentru a se uni cu Pathé-De Mille, din care fac parte cei mai mari magnați ai filmului american, Cecil B. de Wille, James Cruze și Hector Hurnbul. First National se va uni cu F. B. O. pentru a forma o firmă puternică, iar ca urmare la toate acestea Metro se va uni cu United Artists, la care a și trecut Samuel Goldwin și se va alipi și restul din Paramount. Numai Universal va rămâne singur.

O PERECHE MODERNĂ

Femina

Moaşele criminale

Din când în când citim la rubrica „Palatul Justiției” condamnarea unei moașe care a provocat, femeilor gravide, avorturi, oprite de lege, urmate de cele mai multe ori de decesul bietelor victime. Iar când moașa „criminală” își capătă pedeapsa, simțul moral al societății ipocrite, în mijlocul căreia trăim, e pe deplin satisfăcut. Cauzele adevărate ale răului nu se cercetează, ba uneori dacă scapă cu viață nefericita femeie, care a vrut să scape de o sarcină — în toată puterea cuvântului — e și ea condamnată, pe lângă chinurile fizice și psihice la care a osândit-o natura, în aceste cazuri — la tortura arestului.

Un caz recent foarte drastic, ar trebui să pună pe gânduri pe legislatorii noștri.

Nu poți pretinde unei femei, cu o spuză de copii, și cu un bărbat bețiv, pe deasupra, să aducă pe lume încă o biată ființă nevinovată, poate chiar cu stigmatul alcoolismului, și atunci când această femeie oropsită se duce la o moașă, pentru a-și provoca avortul te întrebi: care e „criminalul” — mama, moașa ori societatea, cu legile ei stupide?

Moașa are desigur o vină mare — aceea de a nu poseda cunoștințele medicale necesare și în special aceea, de a nu ținea socoteală de cele mai elementare reguli de igienă, periclitând prin aceasta sănătatea și chiar viața clientelor. Dacă însă legile ar permite avortul, în anumite condițiuni: imposibilitatea materială a femeii de a crește copilul, depresiune psihică în timpul sar-

cinei, ereditate nenorocită — atunci concurența ar sili pe moașele, ignorante și tembele, să se conformeze preceptelor medicale, sau să se lase de meserie.

Ar însemna să ducem politica struțului, dacă am închide ochii asupra faptului, că avortul ilegal se practică pe o scară întinsă. Însă cucoanele din lumea mare, îngrijate de silueta lor, cari preferă să crească un cățeluș decât un copil, domnișoarele de familie bună, pentru care fructul „păcatului” (căci acesta e termenul consacrat) ar însemna o piedică la măritis și cărora s'ar crea o situație imposibilă în această lume bună, din care fac parte — dispun de bani și în consecință nu se duc la moașe ignorante, din periferie, ci la medici iscusiți și în sanatorii luxoase. Iar banul are puteri miraculoase și bancnotele formează un paravan opac, la umbra căruia se lucrează repede, igienic și secret.

Dacă sârmana femeie, spălătoreasa dela mahala, ar fi dispus de mijloace, desigur că s'ar fi dus și ea la un specialist rutinat și atunci n'ar fi fost acuzată de crima de avort și moașa ar fi scăpat și dânsa de sub ghiarele justiției. Dar e mai probabil, că dacă acea femeie ar fi dispus de mijloace, ea nu s'ar fi gândit să lepede rodul pântecului și nici bărbatul nu s'ar fi dat la beție.

Dar paragrafele legii sunt de cauciuc și se întind sau se restrâng după cazurile individuale.

E. MARGHITA

Femeile și copiii bărbaților celebri

D-na Nobile și fiica ei, soția și copila renumitului aviator naufragiat la Polul Nord citește ultima scrisoare primită dela soțul ei.

Humor

Telegrama imorală

Un director de teatru din provincie roagă în scris pe un cunoscut actor, parizian să-și dea concursul la o reprezentație de binefacere și relevă că publicul ar dori să-l vază de preferință în „Nunta lui Figaro” sau în „Sărutul de Banville”.

Actorul nu vrea să se obosească prea mult în provincie și preferă deci piesa lui Banville într'un act și telegrafiază: Nunta imposibil, rămân la sărut.

Oficiul telegrafic se împotrivi să transmită telegrama imorală.

Zahărul și reaua dispoziție...

Doamnă, soțul dv. e din când în când prost dispus? Și aveți din când în când de suferit de pe urma acestei rele dispoziții? Situația, adevărat, că nu e deloc plăcută? Pacea casnică nu poate câștiga în felul acesta. Evident, că doriți să schimbați această stare, numai că nu știți în ce fel și cum.

Prof. P. Cathcard, de la universitatea din Glasgow, vă dă, în această privință, un foarte bun sfat. El a descoperit, că nimic nu e mai folositor, pentru înlăturarea relei dispoziții, decât câteva bucățele de zahăr. De aceea, dă femeilor măritate, următoarele sfaturi:

„Cu cât enervarea e mai mare, cu atât veți da soțului dv. mai multe bucățele de zahăr. De aceea îngrijiți ca la fiecare masă, să aveți la îndemână câteva bucățele de zahăr. De asemeni puneți pe masă dulceață, miere. La fiecare masă serviți compot dulce. Dacă reaua dispoziție e atât de intensă încât vă temeți de o explozie, deschideți imediat borcanul cu dulceață și serviți copios, bărbatul... cu lingura cea mare.

Fără ca soțul dv. să observe, amestecați dulceața în fiecare mâncare, dar nu prea mult, pentru a nu da un gust rău mâncării. fapt ce ar avea de urmare, ca enervarea soțului să crească, etc. etc.

Trăiască deci zahărul!

Soluția

Domnișoara Slutescu, doctor în drept s'a căsătorit cu colegul ei, doctorul Urechescu.

Dar acum titlul ei de doctor n'o să-i mai facă nici o bucurie, căci dispăre din pricina celui al soțului. Spre a evita aceasta, își tipărește cărți de vizită astfel:

Doamna dr. Urechescu
născ. dr. Slutescu

COSTUME DE PLAJE

Numai câteva zile ne despart de sezonul băilor întârziat întrucâtva anul acesta de vremea mereu umedă și iriguroasă.

Dar cum timpul pare a se stabili, exodul celor cari pornesc spre munte și mare începe.

În deosebi marea, cu diferitele ei plăji ca Tichirghiol, Constanța, Budachi, Balcic și Sulina, exercită dubla atracție de băi răcoroase și băi de soare. Pentru a părea cât mai seducătoare, pe malurile Amfilitiei, elegantele noastre își confecționează din vreme, un număr de costume originale.

Moda plimbării pe plaje, în costumul de baie, s'a întronat atât de mult, încât rochiile de stradă sânt uitate, în cufere și plastica frumoasă a femeii se rumenește, ceasuri întregi, la soare, foarte sumar acoperită.

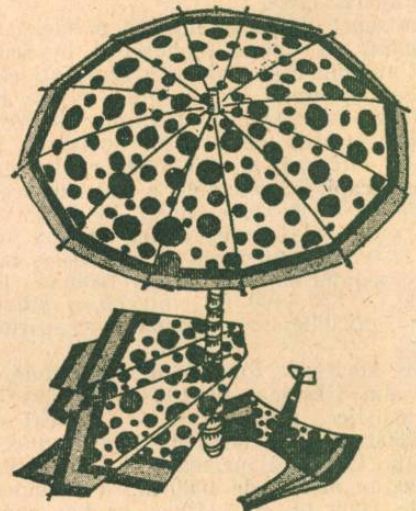
Pentru cochetele, care înțeleg să fie tot așa de frumoase în costumul de baie, ca și la dancing, sau ceai, dăm aceste trei modele.

Primul e intitulat „Arlequin”. El se poate face din poplină de mătase neagră și alb, galben și negru, sau bleu-marine și negru. Pălăria sau batista de cap la fel și o centură lată, neagră, completează armonia.

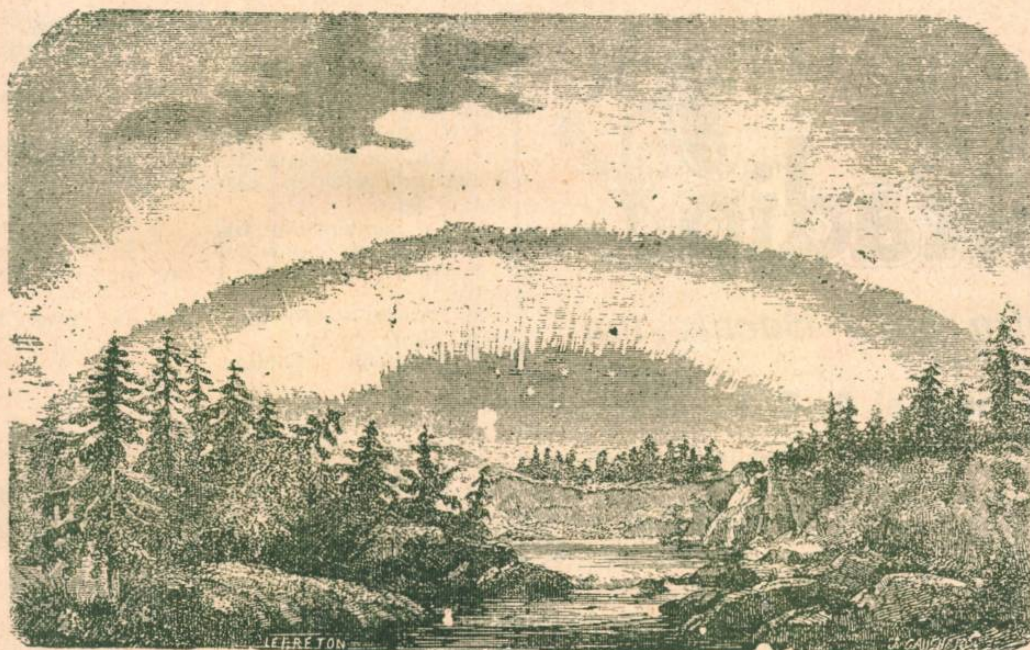
Costumul al doilea e din tricot de mătase, negru, cu guleraș și bentița culoșilor în mici carouri albe și negre.

Cât despre al treilea costum el e din jersey, cu culoșii separați, tot din Jersey alb. Centură de lac negru. Pantofi de cauciuc.

MARI SAU MICI PICĂȚELE IMPODOBESC UMBRELELE, ROCHIILE ȘI FIȘURILE

Umbrelă și batistă din shantung beige sau maron cu picățele mari portocalii. În timpul verei e frumos ca în pantofi să se reediteze un detaliu al umbrelei sau al batistelor.

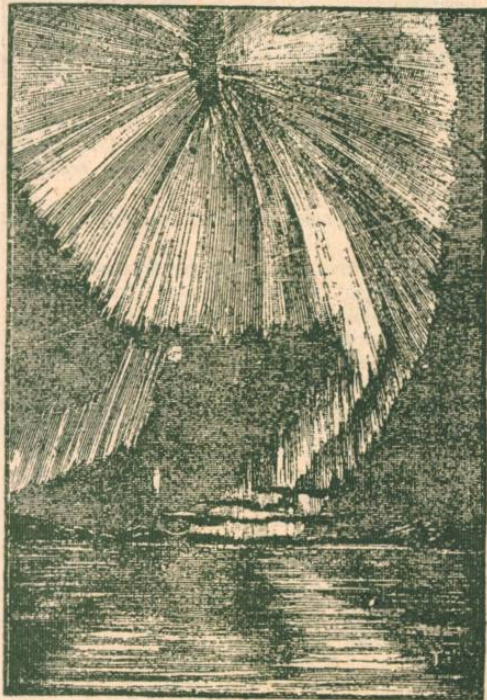
Minunile Naturii

Feerice iluminatii ale cerului

— Lumina zodiacală. — Aurorele polare. —

Priveliștea cea mai măreață o are omul, uimit, în fața minunilor Naturii, când privește cerul noaptea, cu miliardele de stele, în diferite culori, cu trena uriașă a nebuloaselor, cu eșarfele de purpură, ale aurorelor polare, cu misterioasa lumină zodiacală, cu săbiile de foc ale cometelor, iluminatii divine, feerice, ca din țara tuturor viselor.

De bună seamă, cea mai misterioasă din

Grandioasă auroră polară în formă de e-vantaliiu

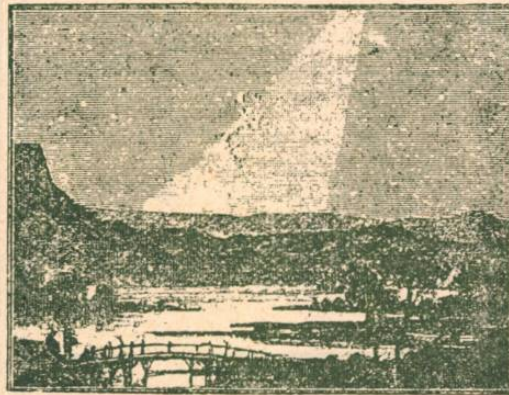
luminile cerului, este Lumina zodiacală, ce apare în nopțile de vară, la orizont, sub forma unui con de aur și purpură înălțat pe cer. Știința încă nu și-a spus cu-

Auroră polară în arc dublu, observată în Laponia

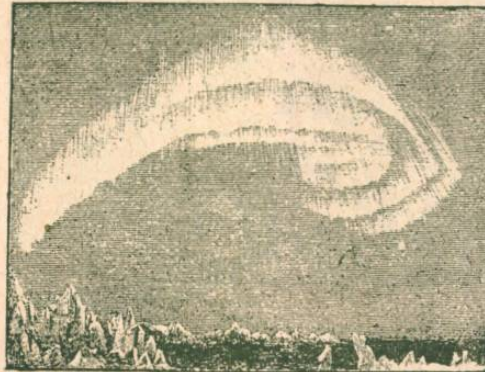
vântul precis, cu privire la cauza și natura acestui fenomen misterios.

Un spectacol grandios îți prezintă aurorele polare, ce se văd în regiunile din apropierea polilor. Ele apar ca un arc luminos, deasupra orizontului, uneori două arcuri suprapuse, cu forme și străluciri feerice. Lumina este egală și liniștită, uneori tivită cu aur pe margini, alte ori stân-

Lumină zodiacală. Con luminos și transparent, de aur și purpură, ce se vede în nopțile de vară

gându-se încet și armonice. De cele mai multe ori arcul luminos pare sgârlat, tăiat de raze vii, ca săgeți de foc, asvârlite, împotriva cerului. Când fenomenul atinge maximum de splendoare, razele ce țâsnesc din toate punctele orizontului, se înalță până în naltul cerului, unde se întâlnesc și formează un fel de cupolă, catapeteazmă

Curioasă formă de auroră polară observată în Laponia; a durat toată noaptea

uriază de foc, aprinsă în cinstea și spre gloria divinului organizator al acestor iluminatii, cerești.

Cele mai puternice aurore nu luminează numai cerul, ci aruncă o lumină bolnavă,

misterioasă și asupra pământului, acoperind zăpada și ghețarii, cu o lumină fantastică. Această minunată priveliște poate să dureze câteva clipe numai, sau câteva ore, uneori ține noaptea întreagă, până la sosirea adevăratei aurore a dimineții, care gonestă și topește fantastica lumină.

Aurorele polare sunt fenomene electrice, având cauze încă nu pe deplin deslușite.

Auroră polară cu sulți de foc

Sunt niște vijelii magnetice, care iau foc, un fel de fulger continuu și calm, o descărcătură electrică, ce se topește încet și continuu.

Ele se produc la mari înălțimi, variând între 200 și 500 de kilometri, în regiunile de eter, unde domnește aproape vidul.

A. A. L.

Ciceronele automat

Gara centrală din Stockholm și-a mărit colecția de curiozități.

Au fost instalate două așa numite indicatoare electrice, unul pentru orientarea streinilor în capitala scandinavă și celălalt pentru arătarea clădirilor, locurilor, etc. mai de seamă, tot de acolo.

Fiecare din cele două indicatoare automate se compune dintr'un plan al orașului și un registru.

Dacă se apasă pe un anumit buton al registrului de informații, pe tabela corespunzătoare se aprinde un bec electric, indicând locul pe care streinul vroia să-l știe.

Harta de orientare conține numele a vreo 230 diferite hoteluri, teatre, restaurante și alte localuri publice, pe când harta de circulație indică toate străzile, piețele, liniile de tramvaie, legăturile cu autobuzele, gările, etc.

Prețul pentru folosirea acestor ciceroni automați e stabilit la 10 oere, sumă pe care localnicii o consideră exorbitant de urcată.

Inventatorul acestor indicatoare automate este inginerul suedez Victor Wengelin.

Atacat de lebede

Zilele trecute un cetățean din Browkey (Anglia) înota în lacul Keaton. Două lebede infuriate că le strică liniștea, s'au repezit cu aripile și ciocul asupra lui.

Numai cu foarte mare greutate a putut să se mențină de-asupra apei. Situația lui devenea însă și mai periculoasă, deoarece se apropia de locul „încăierării”, un cârd întreg de lebede. Abia când i-au sărit în ajutor câțiva pescari, de pe mal, cel care făcea bae, a fost salvat din pericolul de moarte.

Din mănăstire, cazarmă!

Sovietele au răsturnat multe în Rusia. Ca un ultim și aproape bizar anacronism, mai existau încă mănăstirile.

Sentința de moarte li s'a dat prin ordinul autorităților sovietice din Kasan, cari au decretat, că de acum încolo ele vor fi destinate adăpostului de soldați.

Kalinin și Woroșilow au nevoie de armată multă și fostele căzărmi, ale trupelor imperiale, nu mai pot conține singure, numărul trupelor roșii.

Rubrica de Radio

Un post ultra-eftin pentru auzit Bucureștiul

Institutul Electrotehnic și P. T. T.

Pentru ascultarea în casă a emisiunilor locale nu e nevoie de lămpi amplificatoare.

Un post cu galenă e suficient. Are dezavantajul de a fi slab ca intensitate de audiere dar are avantajul de a fi mult mai ieftin de a nu necesita nici o întreținere,

Să facem apoi conexiunile cu fir de cupru neizolat de diametru cam 12/10 de milimetru (sau chiar un milimetru).

Vom plasa apoi un condensator fix de circa $\frac{1}{1000}$ la bornele căstei telefonice. În tre cele 2 borne ale căstei s'a prevăzut o

Vom lua un detector cu galenă care îl vom bransa între cele două puncte indicate pe fig. 2 sau fig. 1.

O listă completă de materialele necesare este următoarea:

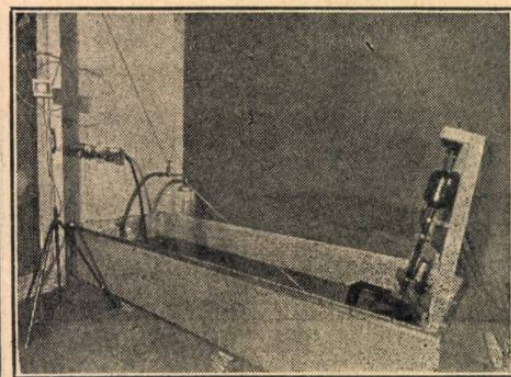
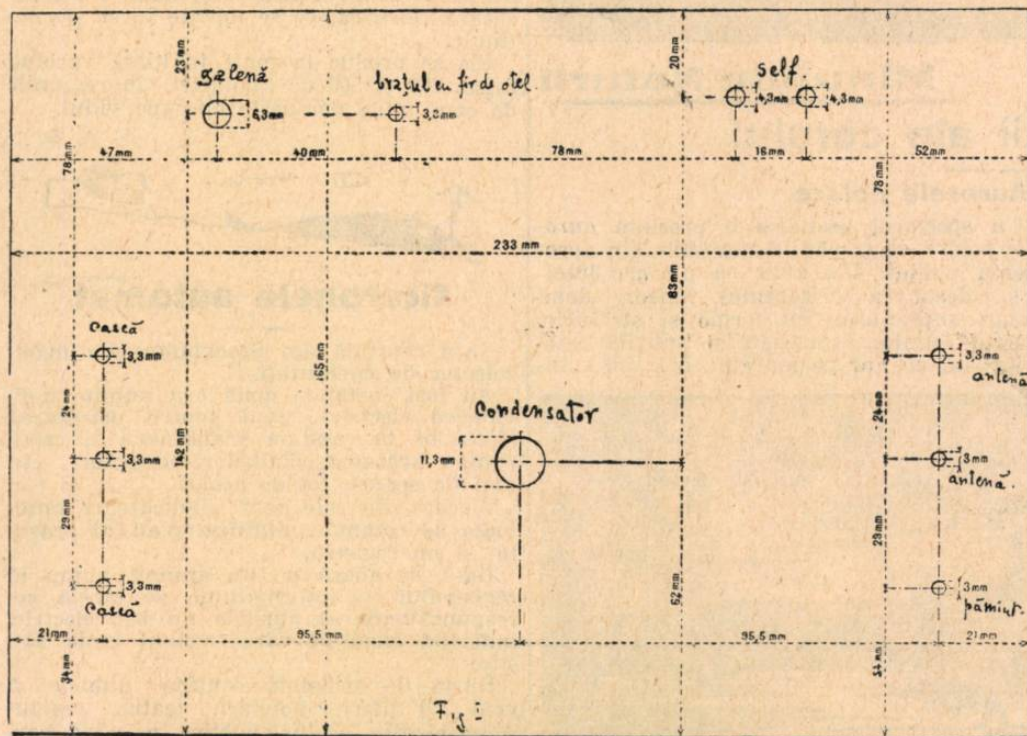
- 1) O planșă de ebonită 235×165 m/m.
- 2) Un condensator variabil de 1/1000.
- 3) Un detector cu galenă nemontat.
- 4) 6 borne.
- 5) Un condensator fix.
- 6) 5 Rondele indicatoare.
- 7) Un self gama No. 1 (sau un self cu 3 spire).
- 8) 2 metri de fir de cupru de circa 1 m/m diametru.
- 9) O galenă sensibilă.

ACCESORII

- 1) O casă de 1000 la 2000 ohmi.
- 2) Fir de antenă 10 la 15 m.
- 3) Fir de cupru de 2 m/m pentru priza de pământ (cât mai scurtă).
- 4) Fir pentru intrarea de post (legătura postului cu antena).

Contactul firului de oțel cu galena este foarte important pentru obținerea unei audieri mai tari. Vom încerca acest contact prin tatonări până când găsim un punct de contact ce ne dă o audiere clară.

Un atare post poate reveni la circa o mie cinci sute de lei.

Tevi de apă așezate în sala de emisiune din Berlin spre a produce în mod artificial efectul căderii ploaiei și al altor sgomote analoage.

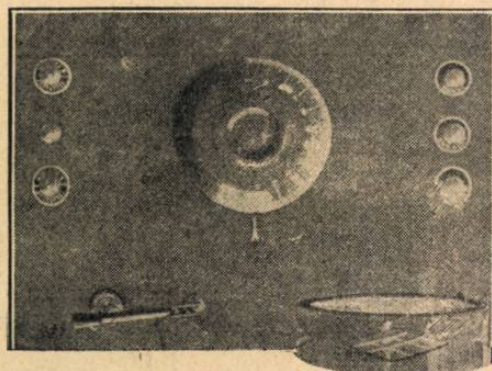
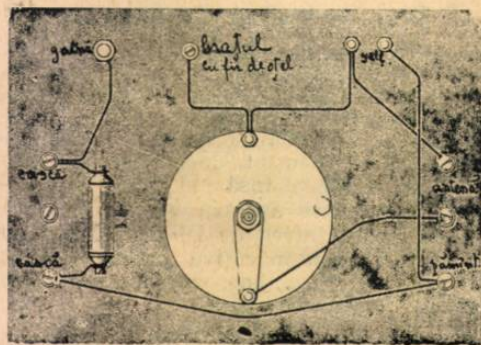
Dorind să transformăm suplimentul nostru radiofonic „Radio-Ilustrat” într-o publicație săptămânală serioasă, care să satisfacă pe oricare radiofonicist începător sau înaintat și să oferim totodată amatorilor programul tuturor emisiunilor, în chip amănunțit, pe o săptămână înainte, ne-am văzut nevoiți să suspendăm pe scurt timp, atât cât vor dura lucrările de organizare—apariția acestui supliment.

și de a da o puritate de audiere incomparabilă. Să luăm o planșă de ebonită de 235×165 (mm.), să o găurim după planul alăturat (fig. 1). Condensatorul variabil cel mai convenabil este cel de un milimicrofarad (1/1000).

Deșurubați șurubașul mic care se află în butonul cadranului pentru a-l face solidar cu vergeaua care susține partea mobilă a condensatorului, scoateți cadranul de ebo-

bornă suplimentară; aceasta nu e utilă decât în cazul când dorim să punem 2 căști în serie.

De cealaltă parte avem 2 borne pentru antenă după cum dorim să prindem unde lungi sau scurte. Pentru cazul nostru când e vorba de unde cuprinse între 250 și 500 m. vom lega antena la borna din mijloc. Condensatorul va fi astfel „în serie” cu antena. Cealaltă bornă rămâne liberă.

nită pe care se află imprimate diviziunile și vârfurile vergeaua rămasă astfel liberă prin placa de ebonită prin gaura de 11,3 m/m.

În ceea ce privește fixarea condensatorului variabil pe placă el va fi făcut după instrucțiunile fiecărui tip de condensator și cari în general se pot lua odată cu el.

Repunem cadranul pe fața ebonitei așa cum fig. 3 o arată.

Antena poate fi făcută dintr'un fir de 10—15 metri lungime, izolat la ambele capete exterior și plasat cât mai înalt posibil.

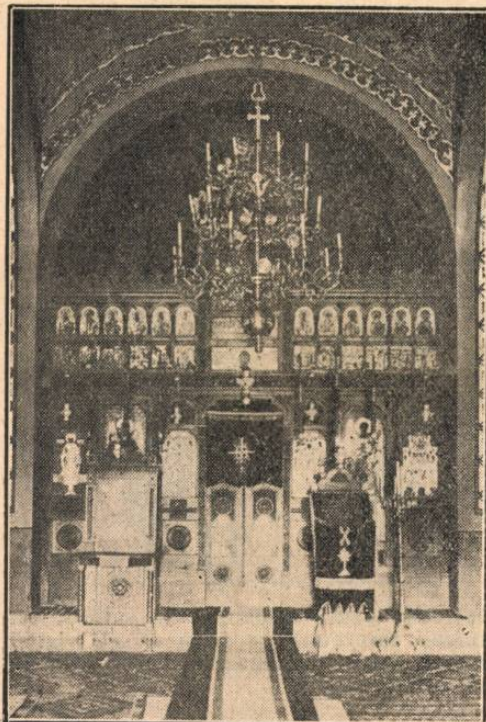
ACORD. Vom lua ca self o bobină de circa 30 spire un diametru de 7 la 8 centimetri. Sau o bobină gamma No. 1 care are aproximativ aceleași date.

„Ionele, dansează pentru a treia oară astăzi cu tine. Crezi acum că te iubesc?”
„Cum? asta e o dovadă de dragoste?”
„Cred bine! să te vezi odată, cum dansezi!”

La Măraști

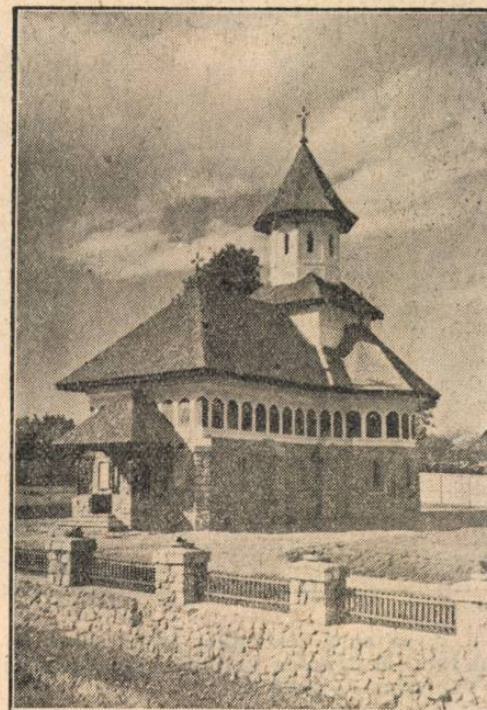
S'au împlinit 11 ani de când românii au scris la Măraști cea mai glorioasă pagină de istorie. Micul sat de odinioară a fost complet distrus dar, ca o pildă vie a puterii de viață a neamului nostru, Măraștii s'au refăcut. Ilustrațiile noastre au fost luate cu prilejul solemnităților din 10 Iunie.

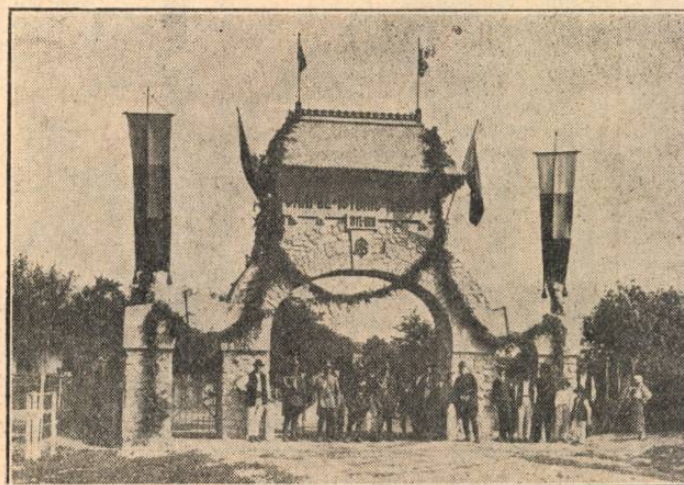
Interiorul bisericei, nou clădite în locul celei nimicite de „focul obuzelor” din 1917.

M. Sa. Regina Maria și A. Sa. Principele Nicolae la Măraști.

Biserica dela Măraști

Câmpul istoric din Măraști

Poarta cimitirului sfânt

Măraștii cei noi

În amintirea eroilor

Venizelos reintră în politică

După ce a stat cinci ani departe de frământările politice, Venizelos și-a reluat rolul de fruntaș în conducerea destinelor grecești. Ilustrația noastră înfățișează pe Venizelos cu soția sa.

Doctorul Benes ministrul de externe cehoslovac, împreună cu soția sa au vizitat Berlinul. Fotografia noastră a fost luată cu acest prilej.

La Mausoleul dela Mircești

Fântâna lui Alecsandri

Școlăria în pelerinagiu la mausoleul poetului.

Fotografii luate la serbările țărănești din Cehoslovacia, organizate cu prilejul jubileului de 10 ani al partidului agrarian

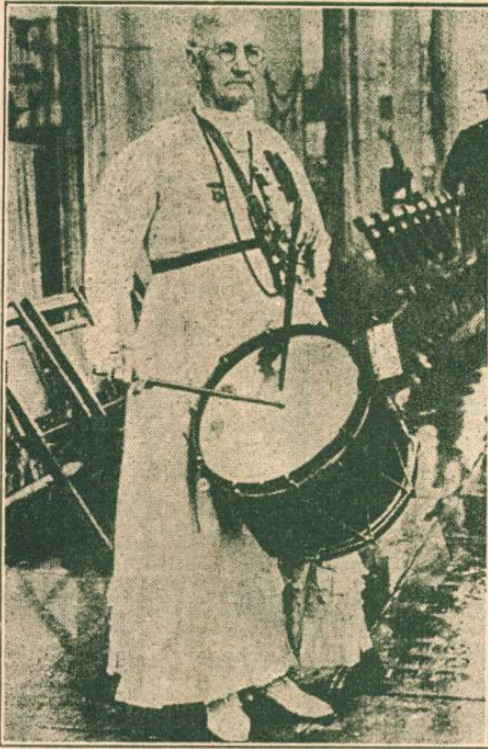
De ce nu se mai însoară Primo de Rivera

Se știe ce vâlvă a făcut, în întreaga presă mondială, știrea sosită acum câteva săptămâni, prin care se anunța că sexagenarul dictator al Spaniei, avea de gând să se însoare. Mireasa, dacă nu era nici ea prea tânără, avea însă o foarte frumoasă zestre, în milioane de pesetas.

La un moment dat, s'a spus chiar, că dictatorul pentru a gusta mai în liniște bucuriile căsniciei, va demisiona din postul său și se va retrage, pentru câțva vreme din arena politică.

Tot ce s'ar fi putut întâmpla, dacă signorinei Castellanos nu i-ar fi venit gust, zilele trecute, să joace la bursă. Și nu chiar la bursă, ci într'un fel de sucursală clandestină a acestei oficine moderne, a zeului

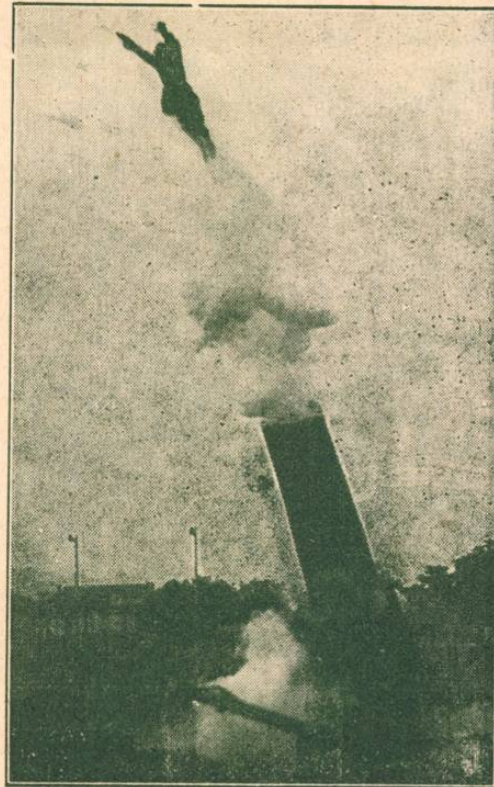
Moloch. Cu toate că, însoțită de contele de la Cibera și ducele de Almodova, Primo de Rivera s'a supărat foc și a desfăcut imediat logodna, declarând că o asemenea minte ușuratică, nu merită să stea alături de el... pe scaunul dictatorial.

Doamna Anna Clud din Oakland, care a fost singura femeie care a participat la luptele pentru suprimarea sclaviei în 1861, ca tobosar, a primit în dar o tobă, făcută din trofeele luate atunci.

Pentru că Mr. Charles Wilms un fermier bogat din Austin (Texas) vrea să-și alunge spleenul, el își cultivă singur, din vasta lui moșie, terenul destinat nevoilor proprii. Îl vedem arând cu un plug la care a înhamat un elefant.

Inginerul Zachini și numărul său de senzație: el este asvârlit, cu ajutorul unui resort, dintr'un tun, în pereții exteriori ai căruia, are loc totodată explozia unei cantități de pulbere.

Monseniorul Huyosaka, primul preot catolic japonez, a fost uns la Roma de însuși papa, în biserica Sf. Petru.

Sosirea la Berlin a aviatorilor americani Wilkins și Eielson, cari au sburat deasupra Polului Nord.

Cei doi aviatori americani, cari au trecut polul Nord, Wilkins și Eielson, după aterisarea în Green Harbour, Dinapoia lor stațiunea de Radio.

Americanii și animalele

Se cunoaște dragostea proverbială de animale, a americanilor. Chinuirea sau tratarea rea a animalelor e un lucru exclus și aspru pedepsit în continentul de peste ocean.

Pe de altă parte această dragoste se manifestă adesea în mod grotesc. Găinei care face mai multe ouă i se ridică o statuă, și se dă în onoarea „campionului” un banchet cu toasturi în onoarea ei. Desigur însă că apare ca un basm, sau ca o glumă de întâi A-

prilie faptul ca un tribunal să condamne la moarte un câine pentru că a mușcat pe un semen al său din vecini și a speriat câțiva copii. E încă și mai ridicol că sentința a fost atacată în apel și că în urma depoziției a treizeci de martori câinele a fost achitat. Lucrul ar părea de necrezut dacă n'ar fi fotografiile noastre documentare. Și se spune că americanii sunt oameni ocupați.

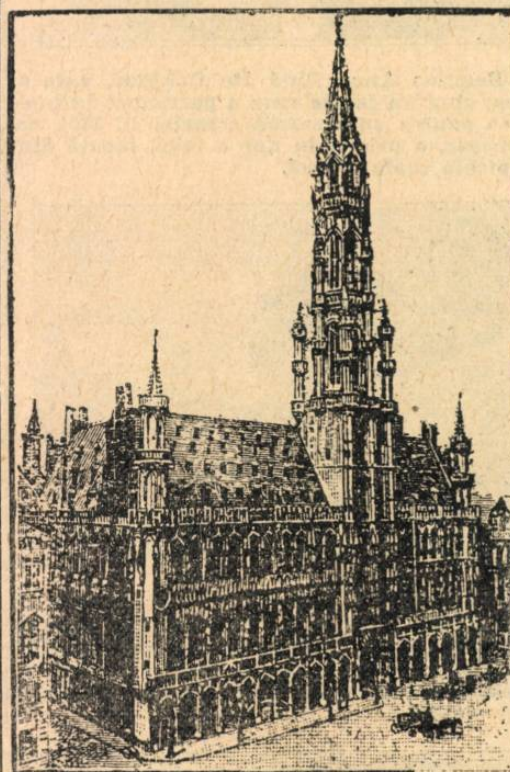
De bună seamă că în America râd și pisicile...
Câinele în fața tribunalului.

Primăriile din Europa

Bucureștii sunt unicul oraș din lume, fără local de primărie. E o distincție negativă. Drept consolare oferim cetățenilor reproduceri după clădirile monumentale ale diferitelor primării din Europa. Să nădăjduim că nu vor trece mulți ani, până vom putea admira cu mândrie și localul primăriei noastre, edificiu grandios, demn de Capitala României Mari.

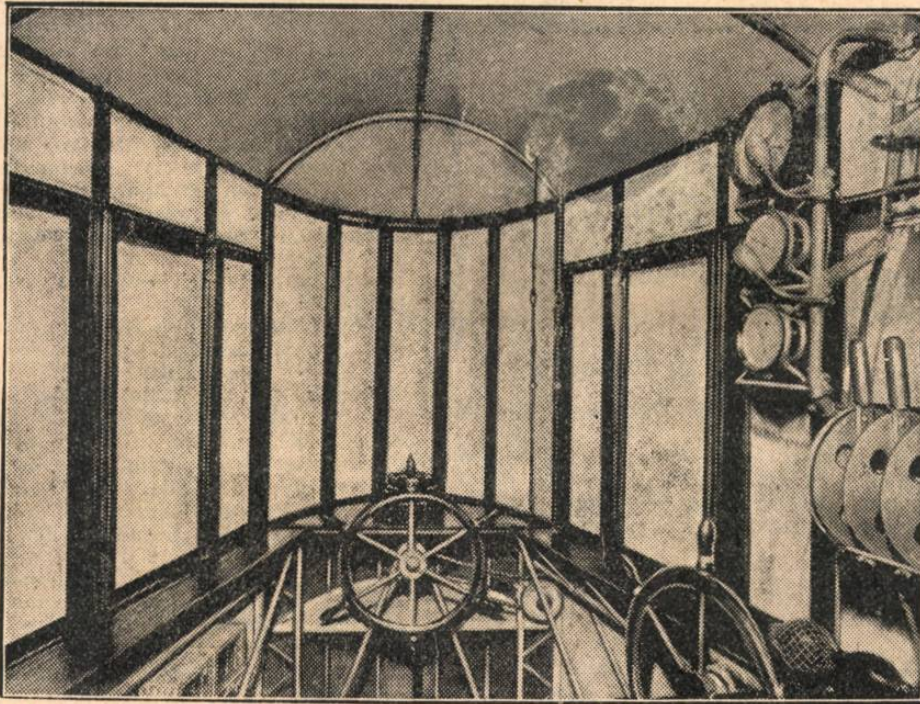
Hôtel de ville din Paris (1533-623)

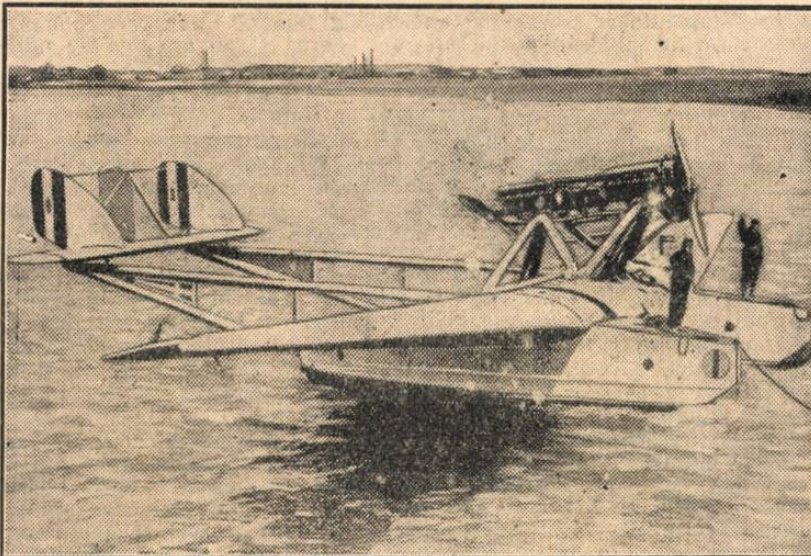
Primăria din Bruxelles (1401-1455)

Primăria din Florența (sec. al XIV)

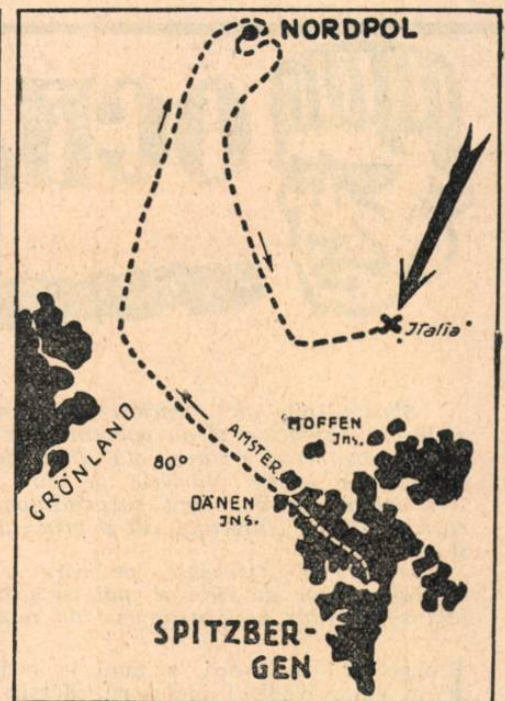
Interiorul gondolei de conducere a balonului lui Nobile care a fost rupt de un munte de gheață.

Acest avion italian a fost pregătit în grabă spre a pleca — sub conducerea comandantului aviator Maddalena — să salveze pe Nobile, naufragiat cu balonul său, la nordul insulei Spitzberg.

D-ra Clärenore Stinnes, fiica renumitului financiar, a întreprins o călătorie în jurul lumii, în automobil. Ilustrația noastră înfățișează automobilul înzăpezit în nordul Mongoliei.

Radioamatorul Elyde Amos, din Altona, (Pensilvania) posesorul unei stațiuni de emisiune puternică, a isbutit cel dintâi, să dea indicațiuni adevărate asupra poziției în care se găsește Nobile. După datele primite de dânsul Nobile s'ar găsi în locul indicat pe harta noastră. Faptul s'a confirmat apoi, când Nobile a putut stabili legătura radiofonică și cu celelalte stațiuni europene.

Uniunea din Berlin „Seglerhaus am Wannsee” a construit o regată cu pânze pentru olimpiada din Amsterdam, care actualmente face curse de probă.

Cum i s'au dat onoruri militare unui.... bețiv

Generalul sir Frederic Maurice, povestește următoarea nostimă anecdotă, întâmplată generalului Rawlinson.

Intr'o zi, Rawlinson, sosi pe neașteptate, să inspecteze o brigadă. În ultimul moment se descoperi, că unul din soldați era beat turtă și că nu se putea ține pe picioare. Un gradat avu ideea să fie scos din rânduri și așezat pe o targă. Zis și făcut. Bețivul, acoperit până peste ochi cu o pătură, nici nu sufla. Generalul trecu în revistă toată brigada, apoi se apropie și de targă. Închipuindu-și că e vorba de vreun soldat căzut, sau rănit pe front — uitam să vă spun că scena se petrecea în timp de război, — salută și zise cu glas solemn: „Salut pe cel căzut, plin de glorie!”

În clipa aceea, ceva se mișcă sub pătură și un glas îngroșat de băutură întrebă: „Ce vrea ramolitul ăsta?”

OCHIAȘUL

de W. C. MORROW

Statele-Unite ale Americel de Nord au numărat, în secolul al XIX-lea, o întreagă serie de romancieri și de povestitori remarcabili.

Printre acești scriitori, atât de deosebiți unii de ceilalți, William C. Morrow ocupă un loc de seamă. Nuvelele pe care le-a scris nu sunt numeroase — n'a scris decât trei volume — dar sunt surprinzătoare, atât prin interesul subiectului, care ține în cordată atenția cititorului, cât și prin stilul, simplu și curgător, și observația precisă și sigură.

În novela „Ochiasul”, pe care o publicăm se vor putea vedea toate calitățile acestui scriitor de elită și mai cu seamă va fi gustată atitudinea lui omenească, în fața suferințelor acelor ascunși de zidurile închisorilor.

Inspectorii închisorii, adunați în comitet în chiar clădirea închisorii, sfârșiră de cercetat reclamațiile și petițiile unui oarecare număr de condamnați. Directorul declară că fuseseră ascultați toți acei câți ceruseră aceasta. Apoi atmosfera de stânjenire și de apăsare, care stăpânise ședința se accentuă. Președintele, om nervos, energic, hotărât, aruncă o privire asupra unei bucați de hârtie, pe care o ținea în mână și zise directorului:

„Trimiteți un gardian să caute pe condamnatul cu numărul 14 208”.

Directorul tresări și pâlă ușor.

Apoi, vădit incurcat, băgui:

— Dar n'a exprimat dorința de-a se înfățișa înaintea dv.

— Trimiteți totuș să-l aducă îndată, replică președintele.

Directorul se înclină, în silă, și spuse unui gardian să aducă condamnatul. Apoi, întorcându-se spre președinte, îi zise:

— Nu știu ce intenție aveți chemând pe acest om și, bine înțeles, n'am nici o obiecție de făcut; totuș, înainte de-a fi aici, doresc să formulez o declarație, în privința sa.

— Când vă vom cere o declarație, îi spuse președintele pe un ton rece, o veți face.

Directorul se lăsă iară în fotoliul său.

Era un om de statură înaltă, cu trăsături fine, un om bine crescut și inteligent, cu fizionomia binevoitoare. Rece, curajos și cu prezență de spirit de obicei, nu putea, în clipa aceasta, să-și stăpânească o oarecare emoție, care semăna mult cu frica.

În sală apăsa o tăcere grea, pe care o turbura numai stenograful oficial, care-și ascuți creioanele.

Razele soarelui ce apunea, se strecurară printre stor și cerceveau ferestrei și subțirea lor fâșie verticală veni să lumineze scaunul rezervat condamnatului. Ochii neliniștiți ai directorului căzură în cele din urmă asupra acestei fâșii de lumină și rămaseră ațintiți pe ea.

Fără să pară că se adresează cuiva personal, președintele observă:

— Există moduri de-a afla ceea ce se petrece într-o închisoare, fără ajutorul directorului sau al întemnițaților.

În clipa cea apără gardianul, urmat de condamnat.

Acesta mergea cu anevoință, purtând la capătul unei frânghii ghiuleaua, înțepenită de cealaltă parte de gleznele sale, printr'un lanț. În vârstă de patruzecisicinci de ani, trebuia să fi fost de-o forță fizică neobișnuită; pielea lui galbenă se întindea pe oase puternice. El avea oarecare paliditate hidoasă, care nu se putea explica numai prin boală. Nu fusese pregătit pentru înfățișare: degetele cele mari dela picioare ieșeau din încălțăminte găurită, hainele lui de întemnițat nu erau decât o alcătuire de zdrențe murdare; barba și părul său încăruntat nu fuseseră atinse de mai multe săptămâni și înfățișarea sa nu mai avea aproape nimic omenească. Dar se putea deo-

sebi într'nsa un amestec ciudat de ferocitate înfrânată și de voință neînduplecată. Ochii lui, aprinși și nesățioși, luciau; fruntea era masivă, capul bine proporționat, fălcile pătrate și puternice; nasul lung și subțire trăda o fire stăpânitoare, sbârcituri adânci și părul cărunt îl îmbătrânneau înainte de vreme.

Târându-se anevoios în sală, el privi în juru-i, cu ochii arzători, ca ursul pe care haita de câini l-a doborât. Privirea sa se muta atât de repede și de goală, dela o figură la alta, încât nu avu timp să-și facă o idee de persoanele prezente, când ochii-i întâlniră fața directorului, și, îndată, deveniră înflăcărați. El își întinse gâtul; buzele sale se deschiseră, se învinetiră, sbârciturile se făcură mai adânci, în jurul orbitelor și gurei; corpul se înțepenă; răsuflarea i se opri. Și el rămase în atitudinea aceasta, și mai sinistru pentru a fi înconștientă, până ce vocea tăioasă a președintelui spuse:

— Uite un scaun.

Condamnatul tresări, cașicum ar fi fost lovit și privi pe președinte. El respira cu un șuerat aspru și o expresie de nespuse durere trecu pe fața sa. Lăsă să cadă ghiuleaua, care răsună pe dușumea și lungile-i degete osoase, crispate, strânsă la piept peticele cămășii sale, vârgate.

Asta nu dură decât o clipă, apoi, sleit de puteri, se lăsă să cadă pe scaun, unde rămase conștient, dar fără vlagă, nepăsător.

Președintele se întoarse spre gardian:

— Pentru ce ai pus în lanțuri pe omul acesta, întrebă el, atunci când se găsește în asemenea hal de slăbiciune și când nici unul dintre ceilalți nu e legat?

— Dar, domnule, băgui gardianul, cunoașteți debunăseamă pe acest om; este cel mai primejdios și cel mai semeț...

— Știm toate astea. Ia-i jos lanțurile.

Gardianul ascultă.

Președintele se întoarse spre condamnat și, cu o voce binevoitoare, zise:

— Știi cine suntem? Noi suntem inspectorii închisorilor. Am auzit vorbindu-se de cazul d-tale și dorim să ne spui tot adevărul, în privința aceasta.

Inteligentă condamnatului lucra încet și câteva clipe se scurseră, înainte ca el să fi înțeles. Atunci, foarte încet, spuse:

— Voiți, cred, să fac o reclamație.

— Da, dacă ai una de făcut.

Condamnatul își adună toată energia. Se ridică și privi pe președinte cu o fixitate ciudată, apoi, hotărât și limpede, răspunse:

— N'am nici o plângere de făcut.

Cei doi oameni, așezați unul în fața celuilalt, se priveau în tăcere și, încet între dânsii se lega o punte de simpatie omenească.

Președintele se ridică, făcu înconjurul mesei care-i despărția, se apropiă de condamnat, puse o mână pe umărul său uscat, și, cu un accent de duioșie în voce zise:

— Știu, că ești răbdător și că nu te plângi niciodată; altminteri am fi auzit, de mult timp, vorbindu-se despre d-ta. Cerându-ți să faci o plângere, îți cer să m'ajuti să îndrept o nedreptate, dacă a fost ne-

dreptate. O mie cincisute de ființe omenești, în închisoarea aceasta, sunt sub controlul absolut al unui singur om. Dacă una din ele suferă o nedreptate, și alții pot s'o suferă. Îți cer, în numele umanității să ne dai puțină de-a face dreptate în această închisoare. Vorbește ca un om unui om și nu-ți fie frică de nimic.

Condamnatul fu mișcat și se simți atins. Ridicând cu încredere ochii spre președinte spuse cu hotărâre:

— Nu e nimic în lumea asta de care să mă tem.

Apoi, lăsând o clipă capul în jos, ca să-l ridice îndată, adăugă:

— Vă voi spune totul.

Se mută din loc, fâșia verticală de soare trecu pe fața și pe pieptul său, astfel că părea tăiat în două. El își desfăta ochii la jocul acesta de lumină. Vorbi apoi domol cu un glas ciudat de monotonic:

— Am fost condamnat la douăzeci de ani de închisoare fiindcă'm ucis un om. Nu eram un criminal; îl omorâsem pe ne-gândite, căci mă furase și-mi făcuse rău. Sunt aici de treisprezece ani. La început mi-a fost greu: gârlul că sunt pușcăriaș, îmi pricinuia durere. Dar învinsei această durere, fiindcă directorul mă înțelese și se arătă bun; el făcu din mine unul din oamenii cei mai buni ai închisorii. Nu spun asta spre a vă lăsa să credeți că mă plâng de directorul actual și că nu m'ar fi tratat bine. Nu fac vreo plângere. Nu cer favoarea și nu mă tem de puterea nimănui.

— Foarte bine. Urmează.

— Când directorul ajunse să facă din mine un om cumsecade, mă pusei cu credință la lucru. Îmi făcea plăcere să lucrez. Nici odată n'am călcat vreunul din regulamente. Apoi fu votată legea care acordă adevărinite oamenilor pentru buna lor purtare. Eram condamnat la douăzeci de ani, dar mă purtam atât de bine încât certificatele mele se tot adunau și, după trecerea a zece ani, începusem să sper în liberarea mea. Ca să împlinesc zece ani nu mai aveam decât trei ani de făcut și, vă asigur că mă străduiam ca acești trei ani să fie buni. Știam că la cea mai mică abatere, pierdeam adevărinitele mele și că va trebui să mai fac aproape zece ani. Știam toate acestea, domnule: nu le uitam niciodată. Voiam să redeviu liber, și să mă duc undeva și să reîncep lupta — spre a fi, în lumea aceasta, încă odată om.

— Știm tot ce cuprinde dosarul d-tale, în închisoare. Continuă.

— Ei bine, asta se întâmplă astfel. Știti că se întreprinseseră lucrări mari în cariere și pe povârnișuri; era nevoie de oameni cei mai voinici din închisoare. Nu erau mulți: nu sunt niciodată mulți oameni viguroși în ocnă. Fui unul dintre acei cari fură puși la aceste munci grele și mă achitai conștiincios de însărcinare. Ni se plăteau muncile suplimentare, în natură: lumânări, tutun, haine; îmi plăceau muncile suplimentare. În toate Sâmbetele eram duși pe rând la gardianul-șef, spre a primi ceiace ni se datora.

„Într-o Sâmbătă, mă așezasem în rând, cu ceilalți; înaintea mea era o coloană lungă. Era să uit de-a vă spune că, după ce primeai ceiace cereai, te duceai să refaci alte coloane, la câțiva pași de acolo pentru a fi dus înapoi în celulă. Când veni rândul meu, mă apropiai de șeful-gardian și-i cerui valoarea suplimentului meu, în tutun. El mă privi cu niște ochi pătrunzători și-mi zise: „De ce te-ai reîntors aici?” Îi spusei că era rândul meu și că veneam să cer ceea ce mi se datora. El privi registrul său și-mi spuse: „Ti-am dat odată tutun”. Și-mi dădu poruncă să intru în grupurile oamenilor plătiți. Îi spusei că nu promisem deloc tutun, și că nu fusesem încă chemat. El îmi zise: „Nu-ți strica dosarul tău bun, încercând să furi puțin tutun; isprăvește...” Asta mă jigni adânc, domnule. Nu fusesem chemat; nu-mi promisem suplimentul; nu furasem niciodată și nimeni pe lumen n'avea dreptul să mă trateze de hoț. Îi spusei verde: „Nu voi pleca înainte de-a avea ceiace mi se cuvine, și eu nu sunt un hoț; nimeni nu mă poate numi astfel și nimeni n'are dreptul să ne fure ceiace ni se datorează”.

(Sfârșitul în numărul viitor)

PACINA SPORTIVĂ

Ciclism în România

Peste hotare, și în deosebi în Italia, Franța, Anglia, Germania și America sportul pedalei ocupă un loc de frunte printre celelalte ramuri practice. La Paris Vel' d'Hiv (velodromul de iarnă) sau celelalte piste de alergare sunt zilnic inundate de sumedenie de spectatori și concurenți. Nu mai cităm gigantica probă care durează o lună, circuitul Franței, ce pasionează lumea întreagă mărind tirajul confratelui „l'Auto” în timpul disputării la 800.000 de exemplare. Deasemenea „cursa de șase zile” nu mai necesită o citare specială.

În comparație cu acest progres ciclismul în România se găsește încă în cea mai fragilă a sa perioadă. Lipsa unui velodrom propriu, cel al Gloriei din Arad nu este suficient, precum și cel puțin inexistența unei stări acceptabile a situației drumurilor noastre, reducerea propagarea bicicletei la limita minimă. Cursele pe șosea sunt unicele practice. Astfel Bucureștii și Brăila, exceptând unele licări în Ardeal se pot menționa în primul rând. Mediile stabilite nu sunt însă satisfăcătoare. Nici cele 32 klm. pe oră, solicitate de regulamentele probelor preolympice nu s'au atins din cauza vitregelor condițiuni de disputare.

După aparențe, în anul viitor grație „S. N. I. C.”-ului București vor fi dotați cu un velodrom, pe pista alăturată celei de alergări de cai, la Floreasca.

Soarta acestui sport este încredințată Comisiunii Centrale de specialitate a F. S. S. R., care se împarte în subcomisiuni regionale de resort.

Bud Houser (U. S. A.) recordman în aruncarea discului și a ciocanului, are șansele cele mai mari să fie învingător, la Amsterdam.

Atletismul olympic

În cursul lunii va avea loc la Amsterdam turneul olympic de atletică ușoară. Intrucât ne vom ocupa de rezultatele obținute, pentru a ne da seama de progresul ce se va realiza cu acest prilej, publicăm o statistică a celor mai însemnate rezultate:

ALERGĂRI

100 m. Plat.: Ch. Paddock (America) 10 sec. ⁴ / ₁₀ .	200 m. Plat.: Ch. Paddock (America) 20 sec. ⁹ / ₁₀ .
500 m.: O. Peltzer (Germania) 1 min. 03 sec. ⁹ / ₁₀ .	800 m.: O. Peltzer (Germania) 1 min. 51 sec. ⁹ / ₁₀ .
1000 m.: S. Lundgren (Suedia) 2 min. 28 sec. ⁹ / ₁₀ .	2000 m.: E. Wide (Suedia) 5 min. 26 sec.
3000 m.: Paavo Nurmi (Finlanda) 8 min. 20 sec. ⁴ / ₁₀ .	5000 m.: Paavo Nurmi (Finlanda) 14 min. 22 sec. ² / ₁₀ .
10.000 m.: Paavo Nurmi (Finlanda) 30 min. 6 sec. ² / ₁₀ .	20.000 m.: V. Sipilae (Finlanda) 1 oră 25 min. 20 sec.
30.000 m.: A. Steenross (Finlanda) 1 oră 46 min. 11 sec. ⁶ / ₁₀ .	

ȘTAFETE

4×100 America (Clark, Hussey, Murhison, Leconey) în 41 sec.	4×200 America (Landers, Davis, Haymond, Smith) 1 min. 27 sec.
---	---

GARDURI

110 m.: E. I. Thomson (Canada) 14 sec. ³ / ₁₀ .	200 m.: Ch. Brookins (America) 23 sec. ⁹ / ₁₀ .	400 m.: S. Peterson (Suedia) 54 sec. ² / ₁₀ .
---	---	---

SĂRITURI

Înălțime fără elan: L. Goering (America) 167 cm.
--

Înălțime cu elan: H. Osborne (America) 203 cm.

Lungime fără elan: R. C. Ewry (America) 347 cm.

Lungime cu elan: Dehard Hubbard (America) 787 cm.

Triplu salt: A. W. Winter (Australia) 15 m. 525 cm.

Prăjina: Charles Hoff (Norvegia) 4 m. 25 cm.

ARUNCAREA GREUTĂȚII

O mână: R. Rose (America) 15 m. 54 cm.

Ambele mâini: R. Rose (America) cu dreapta: 15 m. 39 cm. cu stânga: 12 m. 61 cm.

ARUNCAREA DISCULUI

Cu o mână: G. Hartranft (America) 47 m. 89 cm.

Ambele mâini: E. Niklander (Finlanda) cu dreapta: 45 m. 57 cm. cu stânga: 44 m. 56 cm.

ARUNCAREA SULIȚEI

Cu o mână: G. Lindström (Suedia) 66 m. 62 cm.

Cu ambele mâini: Y. Häckner (Suedia) 114 m. 28 cm.

ARUNCAREA CIOCANULUI

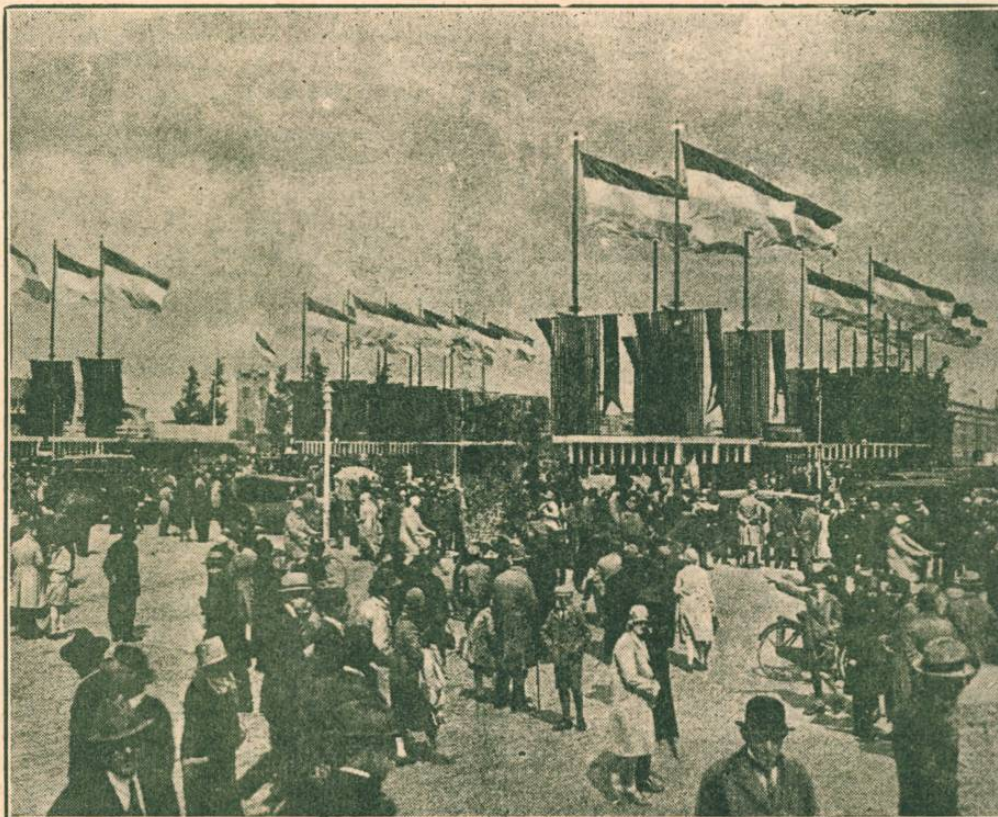
P. Ryon (America) 57 m. 77 cm.

DECATLON

H. Osborne (America) 7710,775 puncte.

Aceste performanțe sunt stabilite prin revizuirea făcută în ședința ultimă a Federațiunii Internaționale. Între timp s'au doborât unele recorduri, cari însă nu au fost încă oficial omologate și publicate în buletinele respective.

În numărul viitor vom publica și lista recordurilor române, pentru a stabili o comparație. Păstrați aceste tabele, și comparați-le cu rezultatele olimpice!

DESCHIDEREA OLIMPIADEI DELA AMSTERDAM

Turneul olympic de foot-bal

Foot-ball-ul olympic a intrat în perioada oficială. Conform prevederilor noastre, întâietatea este disputată de cele două concurente din America de Sud, Uruguay și Argentina.

În semifinale, s'au clasat Argentina-Egipt și Uruguay-Italia.

Egiptenii, saltimbaci predestinați, s'au înecat la mal ca proverbialele lor rube-dinii. După recoltarea unor succese promi-tătoare, au fost o pradă lesne de devorat, în fața artei argentinienilor.

După o repriză cu 0—3, în care învin-gătorii și-au conservat forțele, cea secundă are aceeași soartă. Americanii desfășoară însă acum o gamă fertilă, în cele mai vaste resurse, producând stupoare, în rândurile africanilor. Aceștia au de partea lor „galeria” europeană, compusă din celelalte națiuni participante, cari vor să împiedece, cu ultimele posibilități, transportarea tro-feului olympic, peste ocean.

Italianii le oferă o ocazie mai favorabilă. În match cu Uruguay, opun acestora cea mai dărză rezistență posibilă, cedând în cele din urmă cu 3—2, rezultat care ridică elocvent cerbicia ostilităților.

Finala opune pe Uruguay și Argentina. Dacă ambele țări au eliminat pe europeni și africani, de comun acord, acum sunt de părere că însăși între frați... brânza se vinde cu bani. Cele două țări surori își dis-puță partida cu înversunare. Sortii sunt egali: 1—1. Partida trebuie deci reluată.

Ecouri olympice

Matthurile de foot-ball ale Olympia-dei au atras, contrar așteptărilor, un nu-măr considerabil de spectatori. Biletele de-veniseră la un moment dat obiecte de mare preț, oferindu-se cu filodormne apreciabile.

Un pasionat olandez, cunoscut proprie-tar de vapoare ținea, cu tot dinadinsul să asiste la matchul Uruguay-Olanda. Du-pă multe stăruințe, primește un „telefon” salvator.

— „Dacă doriți bilete de intrare, cereți numărul X, Y.

Fericit, eroul nostru obține în grabă le-gătura.

— „Allo, doresc două locuri, „acoperite” (tribune acoperite N. R.)

— „Cu cine vorbesc d-le?”

— „Înțelege, te rog, doresc două locuri...”

— „Răspunde-mi, d-le, cu cine vorbesc.

— „D-le, nu-mi pune nervii la încercare, vreau două locuri „acoperite”.

— „Bine, dacă ții atât de mult, cu plă-cere. Aci este închisoarea din Havenstratt.

Stupoare... Olandezul a fost indus în e-roare.

Figuri dela Olympiadă

Salem cel lung, din echipa egipteană, ju-când împotriva Argentinei, la 6 Iunie.

Jucătorii Kalb (la dreapta) și Hofmann-Meerane (la stânga) sunt eliminați de pe a-renă, pentru abateri la regulile jocului, în timpul matchului cu Uruguay, la 4 Iunie.

Săptămâna sportivă

Desfășurarea fertilă de evenimente bogate „Atracția” — după speranțele spulbe-rate ale organizatorilor, „se proiectează” în... vidul tribunelor de pseudo-inginerul Zachini. Omul-ghiulea este expedit dintr'un tun de 8 m. lungime dela gură în jos (...și 10 m. de jos până la gură, total 50 m.). Specta-col nemaivăzut! Traectoria de 50—100 m.! (Direcțiunea își rezervă dreptul a micșora după necesități — inexorabile — această distanță). Preparative îndelungate, care dau prilej asistenței să practice sportul răbdă-rei. Un contact electric: și, în mijlocul unor copioase suluri de fum, este proiectat unul din membrii numeroasei familii Zachini — ceilalți frați sunt cowboy, mexicani, peru-vieni, autentici italieni, completați cu nelip-sita — se putea? — doamnă a trupei. Omul proiectil, după un voiaj de circa 20 m., cade în plasa apropiată — uneori chiar alături, după dispoziție. Ovații îndelungate și mult repetate, din partea antreprenorilor — cari au tras obloanele nerentabilei prăvălii, cu un passiv simțitor.

Sportul de bună calitate nu a fost pre-judiciat de un număr efitin de circ periferic. Bucureștii și-au rafinat suficient gustul, stabilind în Arenele Romane, cu pri-lejul ultimei reuniuni pugilistice, recordul național al rețetei și asistenței. Opt mii de spectatori, alături de A. S. R. Principele Regent Nicolae, au admirat și aplaudat mat-churile desfășurate de francezii David și Ri-ond. Cu același prilej incapacitatea crasă a punctatorilor — gratificați cu titlu ne-meritat de „juriu” a fost subliniată cu au-toritate superlativă. Simpaticul reprezentant al culorilor franceze, dispunând indiscuta-bil de pugilistul Lancia, a fost declarat egal adversarului său, de o incompetență de-finitiv consacrată.

Foot-ball-ul oficial, reprezentat de o ma-șină-campionat, fabricantă zilnică de zeci de întâlniri, și-a încetat temporar ac-tivitatea. Jocurile amicale, între echipele băș-tinașe nu s'au bucurat de succes deosebit. Pe arena din București Olympia, compioana regiunii, dispune de Unirea Tricolor cu 3—1. La Timișoara, Banatul, prezumtiv campion, cedează matchul lui U. D. R., cu scorul record 6—1, dând prilej vechilor campioni dela Chinezul a-și reînșuși titlul, care părea la un moment dat, că-și va schimba pose-sorul. La Cluj, Oradea, Tg. Mureș se con-sacră campioni respectivi, cari vor intra în competițiunea națională, eliminatorie al cărei debut se efectuează la 23 Iunie.

Rugby-ul a trecut prin faza-i ultima. Pe stadionul F. S. S. R. din Capitală, Sta-diul Român obține, în mod nemeritat, o victorie cu 11—0, asupra Tennis Clubului. Surpriză în rândurile ruggers-ilor.

Anal școlar este încheiat pe arena din Dealul Spirei, de gigantica manifesta-țiune a serbării a X-a federală. Munca ti-nerelor noastre vârstare este pecetluită de o demonstrație semnificativă, gimnastică. După eforturile intense intelectuale, anul ex-pirat face din nou să răsune: „mens sana in corpore sano!”...

La Brașov se înregistrează un nou eșec: cupa Carol întrunește, la start, un nu-măr redus de atleți, ale căror performanțe sunt sub orice așteptări.

Piscinele, în frunte cu vechiul „Tir” din București, absorb masesele de cetățeni, în dispută cu căldurile tropicale.

O fază din matchul de Rugby, disputat de Tennis-Club și Stadiul Român, Du-minica trecută.

DARURILE REGELUI

Darurile oferite de severineni M. Sale Regelui Mihai I, cu prilejul vizitei pe care a făcut-o. (Fotoglob.—Severin)

Serbările Federalei de gimnastică

Școalele de fete.

La Plajă

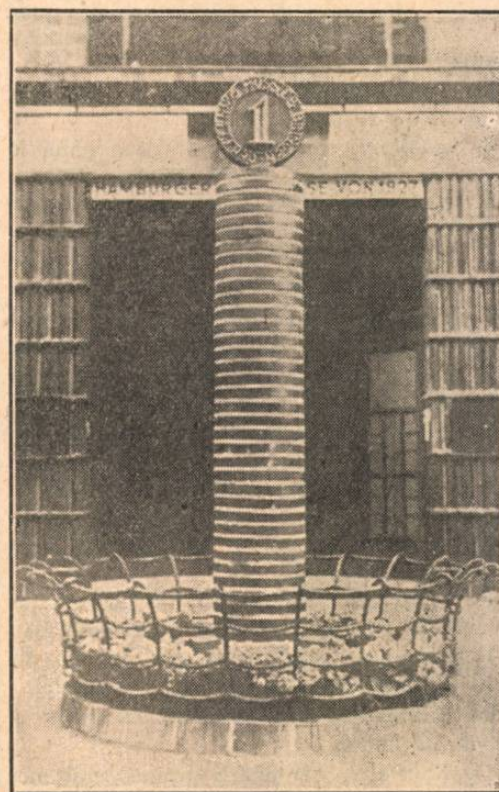
Odată cu căldurile au început băile de soare și de mare

Din piccolo milionar

Gerhard Fechner, piccolo într'un bar din Berlin, de pe urma unei moșteniri dela un unchiu veritabil din America, a devenit într-o noapte posesorul unei averi de peste 100 milioane lei.

Monumentul economiei

Casa de economie din Hamburg a înălțat, la 1927, această fântână interesantă, într'un punct al orașului unde circulația e mai mare. Ea poartă deviza: „Banul trebuie să producă” și impresionează poporul mai mult decât oricare altă propagandă.

Vrei să trăiești o sută de ani?

Suntem stăpâni pe sănătatea noastră. Aproximativ întotdeauna ne îmbolnăvim din greșală proprie. Se deschide ușa larg, tuturor boalelor din ignoranță, din imprudență, sau din deprinderi rele, dar mai ales din neștiință. Uităm, sau nu știm că omul nu se hrănește numai cu alimente, ci și cu aer, și cu lumină.

Nu știm că omul se otrăvește zilnic, cu anumite alimente și prin resturile ce rezultă din funcționarea organelor sale. Tot ce iese din corpul omului, aerul expirat, sudoare, scuipat, fecale, urină, este otrăvă, atât pentru el, cât și pentru alții.

Nu știm că omul se obosește, se uzează mai iute de cât ar trebui, nu numai când muncește peste puteri, întărindu-se artificial cu excitante, ca alcoolul, dar și atunci când muncește prea puțin și lenește. Toate excesele, în plus, sau în minus, vatamă depozitivă.

Așa dar, când omul este incomplet nutrit, mai mult ori mai puțin otrăvit, obosit și uzat, îi trebuie foarte puțin ca să cadă pradă boalei; e destul o mică răceală, să întâlnească germenul unei maladii, un microb, un bacil oarecare.

Precum vedem: boala nu vine singură. Vine pentru că ne-am pregătit corpul ca s'o primim, vine pentru că, atunci, când eram pe deplin sănătoși, nu am luat nicio precauțiune spre a mări, sau a păstra rezistența corpului.

Spre a evita boalele, există un mijloc sigur, ce nu dă greș și anume: de a ne îngriji cât timp suntem sănătoși, nu cu medicamente, ci observând câteva reguli de igienă, pe care, igienistii le rezumă în aceste douăzeci și două precepte pentru omul care vrea să ajungă centenar:

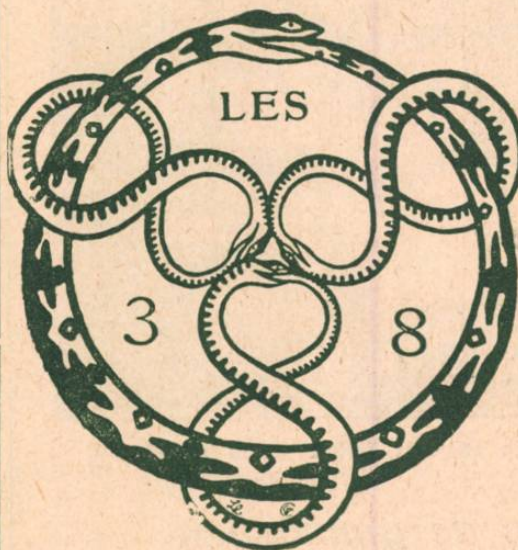
1. De trei ori opt: opt ore de muncă, opt ore de somn, și celelalte opt ore pentru distracție, cultivarea minții, îngrijirea trupului etc.
2. Viața regulată: Te culci de vreme, și te scoli de vreme.
3. Spălături: tot corpul, din cap până în picioare, spălat în fiecare dimineață.
4. Curățenia: Dinții, gura, urechile, unghiile, părul, curățat și spălat zilnic.
5. Imbrăcămintea: Rufăria schimbată des și imbrăcămintea largă și ușoară.
6. Frigul și căldura: Să nu te temi de căldură, nici de frig, să te temi de răceală.
7. Exerciții: Vigoarea trupului prin exerciții fizice, în aer liber.
8. Punctualitatea: Funcțiunile corpului, regulate, la oră fixă.
9. Să fugi de praf: Îndepărtează praful cu o cârpă umedă.
10. Lumină: Camerele să aibe cât mai mult aer și lumină.
11. Respirația: Să respiri un aer sănătos totdeauna pe nas și ținând gura închisă.
12. Imunitate: Să te ferești de insecte, prin desinfecția hainelor și a locuinței.
13. Alimentele să fie alese cu grijă și preparate bine.
14. Sobrietate: Mâncare puțină, mai ales vară.
15. Masticațiune: Să mănânci încet și să mesteci bine.
16. Moderațiune: Să bei apă curată la masă, de preferat la sfârșit.
17. Regim: Trei mese pe zi; seara mâncare mai puțină.
18. Abstenență: Seara niciodată carne, căci e o otrăvă.
19. Temperanță: Păzește-te de alcool și de tutun, care otrăvesc corpul.
20. Aer: Să dormim cu fereastra deschisă.
21. Prevedere: La cea mai mică indispo-

ziție, întreabă un medic, fără a mai aștepta să te îmbolnăvești.

22 Sănătate integrală: Astfel îți-vei păstra corpul sănătos până la o sută de ani.

Dr. Cl.

SIMBOLUL LONGEVITĂȚII

Cele trei opturi ale unei vieți sănătoase.

După cum cititorii vor fi observat, revista „Realitatea Ilustrată” și-a asigurat colaborarea cunoscutului publicist vulgarizator A. A. Luca. Atragem luarea aminte asupra articolelor sale de popularizare a științei.

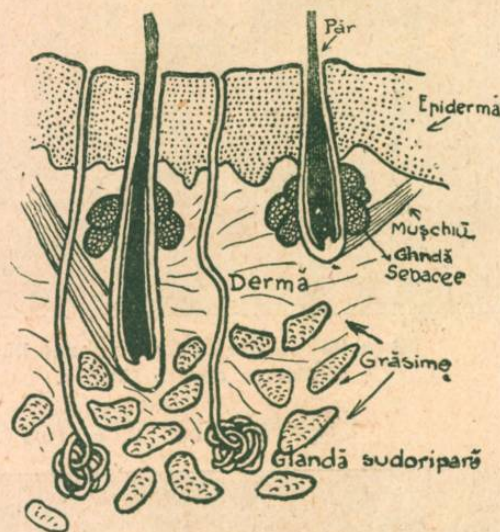
Efectul aerului, soarelui și al sportului.

Curiozitățile medicinei

Dela doctorul Cabanes, celebrul medic francez, mort de curând a rămas o vastă operă istorico-medicală. Vom publica treptat, capitole mai importante cu privire la curiozitățile corpului omenesc. În numărul de față extragem o pagină interesantă din capitolul referitor la părul de pe cap, cea mai frumoasă podoabă a corpului.

Părul și chelia

după DR. CABANES

Celule din dermă cu glandele sudoripare și peri.

În general se crede că părul abundent e un semn de vigoare fizică, e o tradiție ca bărbații puternici să fie păroși: Hercule, Samson, sunt înfățișați ca având păr mult pe cap. În realitate, știința spune că nici vigoarea fizică nici energia morală nu residă în păr.

Dacă există bărbați foarte păroși înzestrați cu putere fizică neobișnuită, sunt și alți mulți, foarte săraci în păr, dar foarte viguroși. Tuberculoși, scrofuloși, au în genere păr mare și frumos, deși sunt foarte debili. Nu există deci, cum au demonstrat-o d-rii Double și Houssay, nici o corelațiune absolută între vigoarea corpului și abundența părului.

Un adagiu latin zice: *Vir pilosus, seu fortes, seu libidinosus*, adică: un bărbat păros este, sau viguros, sau libidinos. Să vedem dacă acest aforism este adevărat. Anamiții, Daiakoși, Caraibii, Cingalezii au părul foarte des și lung și totuși nu sunt mai lascivi ca albi.

Se spune că toți eunucii sunt spâni. Nici asta nu e adevărat întotdeauna. Un medic turc, d-rul Pisante scrie:

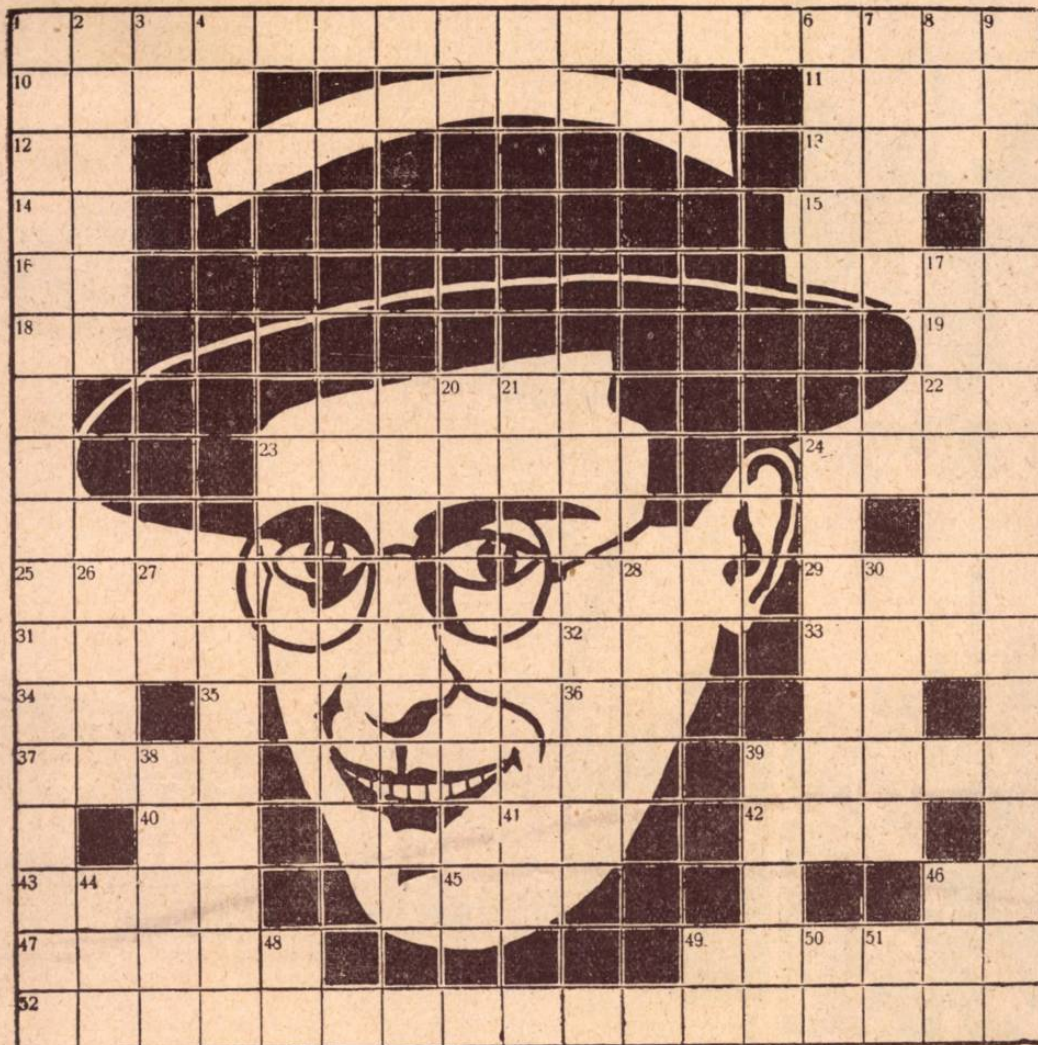
„Exerciți medicina de 20 de ani, vizitez clienți cari au harem cu odalișce și cu eunuci. Am căutat mulți eunuci, nu mi aduc aminte să fi văzut vreodată unul care să fie chel”.

S'a observat că chelia apare în deosebi la cerebrali, la intelectuali. La țară, printre muncitorii agricoli și printre meseriași la orașe, chelia este foarte rară. Rasele indolente, lenese, nu cunosc chelia, bunăoară arabii cari toți, au capul bine acoperit cu păr des. Un arab, infirmier la spitalul Mustafa din Alger, a afirmat doctorului Jacquet că n'a văzut în viața lui un om chel printre conaționali săi. Doctorul Brocq a făcut o observație menită să descurajeze pe femei: susține că, de când femeile au început a îmbrățișa, în număr mare, carierele intelectuale, chelia, mai înainte foarte rară la femei, devine din ce în ce mai frecventă.

Sub conducerea d-lui CONSTANTIN MASSU

Joc No. 1 (Harold Lloyd)Cuvinte încrucișate
de **CONST. MASSU**
(10 puncte)

ORIZONTUL: 1) Calitățile celui care nu poate fi stricat; 10) Plată; 11) Popor barbar; 12) Conjunție; 13) Partea mării care înaintază în uscat; 14) Ins; 15) Diftong; 16) Notă muzicală; 17) Conjunție; 18) Interjecție; 19) Vas; 20) Ochiu de lanț; 22) Literă grecească; 23) Ridicoli; 24) Măruntăie; 25) Bilet; 29) Lexicograf francez; 31) Necaz; 32) Pronume; 33) Pompă; 34) Prepoziție; 36) Conjunție; 37) A proveni; 39) Sfită; 40) Măsură agrară; 41) Umed; 42) Adverb; 43) Sălă; 45) Interjecție; 46) Alifie (invers); 47) Gen de ciuperci; 49) Cuprins (articulat); 52) Starea celui ce nu poate fi pătruns.

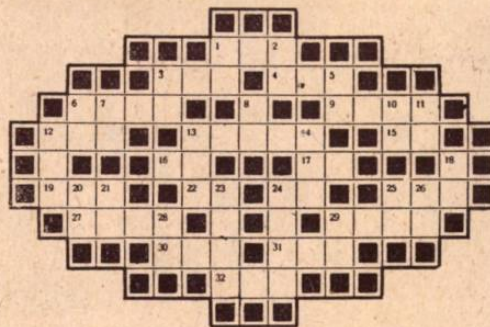
VERTICAL: 1) Caracterul celor care nu sunt compatibili; 2) Tocmea; 3) Conjunție; 4) Persoană; 6) Ccnestare; 7) Plantă grasă; 8) Interjecție; 9) Imposibilitatea de a se înșela (articulat plural); 17) Șoptea (fig.); 20) Div. de timp; 21) Macaz; 24) Ramificație de munți în Europa; 26) Localitate; 27) Interjecție; 28) Raiu; 30) Uleiu; 32) Artist de cinema; 35) Sticle; 38) Înșelăciune (fig.); 39) Sfinți; 41) Notă muzicală; 44) Mosdrear;

46) Personagiu mitologic; 48) Div. de timp; 49) Articol; 50) Conjunție; 51) Pronume.

Joc No. 2
Răspundeți
de **I. DUȚU Ploiești**
(5 puncte)

- 1) Exploratorul insulei „Madagascar”
- 2) Inventatorul „termometrului diferențiar”
- 3) Inventatorul aplicării aburului în navigație
- 4) Inventatorul stabilirii „Sistemului metric”
- 5) Inventatorul proprietății aburului ca forță motrică
- 6) Inventatorul primului telegraf electric în Anglia
- 7) Descoperitorul legilor gravitațiunilor universale și descompunerii luminei
- 8) Inventatorul telegrafului aerian
- 9) Descoperitorul balanțarei axei terestre
- 10) Constructorul primei căi ferate în Franța

Joc No. 3
Silabe încrucișate
de **CONST. MASSU**
(10 puncte)

ORIZONTUL: 1) Localitate în România; 3) Oraș în România; 4) Oraș în Oceania; 6) Unul din St.-Unite ale Americii; 9) Oraș în Macedonia; 12) Oraș în America; 13) Celebru general grec; 15) Rudă; 16) Podis-Asia; 17) Rege Bulgar; 19) Teritoriu în St.-Unite; 22) Personagiu biblic; 24) Oraș din Europa; 25) Personagiu mitologic; 27) Poet ardelean; 29) Oraș din România; 30) Fluviu; 31) Oraș din Italia; 32) Continent.

VERTICAL: 1) Regină a Angliei; 2) Zeu; 3) Tradiție religioasă; 5) Animal; 6) Sat din Galileia; 7) Oraș din Europa; 8) Fluviu din Asia; 10) Târgușor din Maramureș; 11) Familie domnitoare din Suedia; 12) Vechiul nume al Bârladului; 13) Individ cu părul deschis; 14) Profeteasa; 18) Zeu; 20) Peninsula a Asiei; 21) Veche localitate în vechea Dacie; 23) Societate grecească; 24) Profet; 25) Fluviu din Europa; 26) A face rar; 28) Figură a șahului; 29) Oraș din România.

Joc No. 4 Șaradă
(5 puncte)

de **HONORE SE-S Iași**

Partea întâia ca și-a doua,
Iar a doua ca și-întâia,
Partea întâi cu a doua,
Ca și-întâia ca ș'a doua.

Joc No. 5 Șaradă
(5 puncte)

de **HONORE SENS Iași**

Două note muzicale de vei uni
Episcop din Reims vei găsi.

Deslegările jocurilor se primesc la redacție până la 10 Iulie. Fiecare joc acordă deslegătorului un număr oarecare de puncte. Cel care obține numărul cel mai mare de puncte, prin deslegarea celui mai mare număr de jocuri din numerile 20, 21, 22 și 23, va primi un premiu de 1000 lei. Premiul al doilea e de 500 lei; premiul al treilea 300 lei. Următorii șapte deslegători, primesc câte un volum din operele autorilor renumiți. Deasemenea vom publica numele tuturor deslegătorilor. Premiile se vor distribui la 20 Iulie 1928.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA
București, str. Sărindar 9
Telefon 7/69

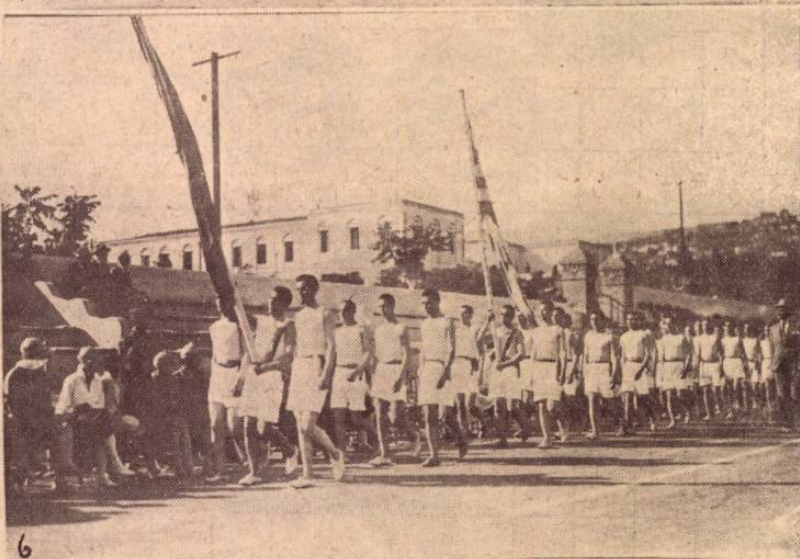
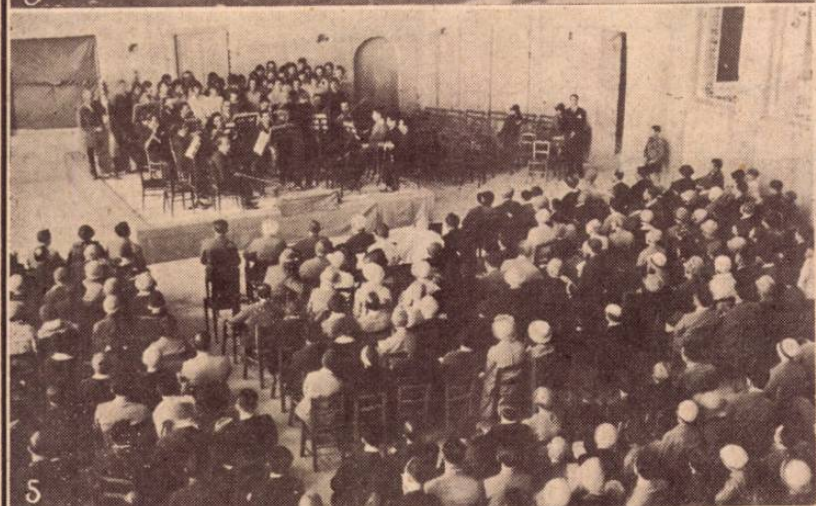
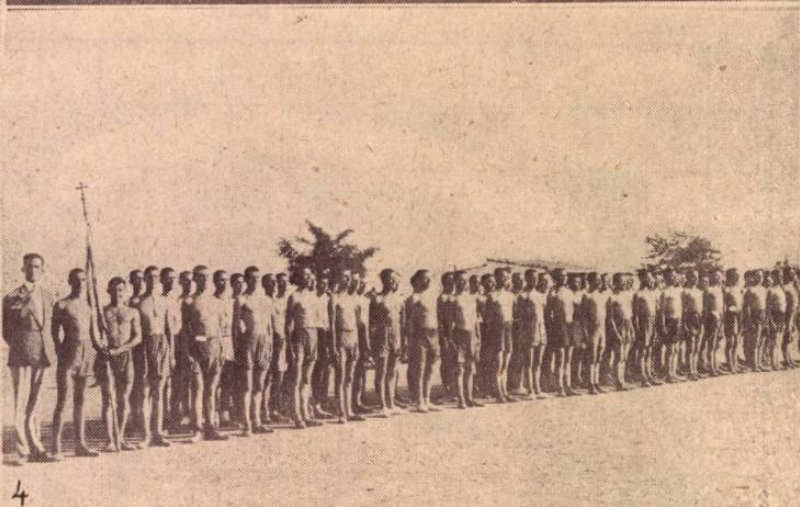
PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an întreg **Lei 300**
Pe o jumătate de an **170**
Pe trei luni **90**

PENTRU STRĂINĂTATE

Pentru America **85**
Jugoslavia și Cehoslovacia . . . **lei 500**

Sub direcțiunea unui comitet
Secretar de redacție **N. Constantin**

SERBĂRI ATLETICE INTERȘCOLARE ÎN MACEDONIA

În ultima săptămână a lunii Mai, au avut loc la Salonic serbări atletice interșcolare, la care au participat un număr mare de elevi printre cari foarte mulți români macedoneni. D. prof. Traian Biciolla, un prieten al revistei noastre și un bun fotograf amator, ne trimite o serie de instantanee dela aceste serbări.

SERBAREA FLORILOR: 8) un car împodobit cu flori, reprezentând turnul alb din Salonic. 2) copii cari au împărțit flori, în scop de binefacere. 3 și 7) domnișoare din înalta societate tesaloniciană executând dansuri vechi grecești. 5) concert dat în folosul sinistratilor din Corint (Peloponez).

SERBĂRILE ATLETICE: 6) elevii școlii superioare de comerț a României, din Salonic, defilează în fața publicului, cu tricolorul românesc. 4) echipa gimnaziului IL 1) grupul școlii românești, sub conducerea d-lui prof. Russnac (licențiat al I. N. de E. F. București). Echipa s'a prezentat ca una dintre cele mai bune.

REALITATEA

23 Iunie 1928
ANUL II, No. 23

ilustrată

20 PAGINI

Apare Sâmbătă

BIBLIOTECĂ
UNIVERSITATEA

RENUMITA VEDETTA A ECRANULUI GLORIA SWANSON.

Pretul 8 lei

CEL DIN URMĂ BIRJAR

Cunoașteți gluma în care e vorba de un copil și de-un ac de cap, găsit undeva, în dulap? Copilul găsește acul, îl privește nedumerit și-o întreabă pe mamă: — La ce slujește asta?

— Nu știu, puiule, întreab-o pe bunica. Poate că știe ea.

Precum vedeți, aluzia țintește moda tun-sului feminin. Acul de cap a devenit un lucru curios, un obiect de muzeu, al cărui tâlc poate fi cunoscut în aceste vremuri de coafură a la garçon numai de mama mare.

Peste câteva zeci de ani, așa cum spunea și Leon Daudet recent, copiii vor privi prin cărțile cu poze, un animal cu patru picioare, și vor silabisi, în josul paginii, legenda: c-a-l, cal...

Poate că, duși de mână, la vreun muzeu, vor avea prilejul să-l vadă în mărime naturală, împăiat, cu picioarele pe-un postament de lemn, printre alte lighioane, al căror neam a dispărut de mult.

— Ce e asta? La ce slujea? va întreba copilul.

— Nu știu, i se va spune. Dar întreabă-l pe tata-mare. Poate că el...

Tata-mare voi fi eu sau vei fi d-ta. Și, natural, cu'n efort de memorie, — cititorule, să ne dorim să fim capabili de-un atare efort, — vom explica nepotului că animalul din cartea ilustrată, sau de la muzeu, era o ființă, cu care soarta se arăta darnică sau ingrată așa cum se-arată cu oamenii; că erau cai cari purtau poveri grele, primind în schimb arsuri de biciu pe spate, și că alții, dimpotrivă, se bucurau de-o sollicitudine la care nu cutezau să răvnească multe dintre făpturile înzestrate doar cu două picioare și cu denumirea de oameni. Erau, cai, cari au murit pe front, pe vremea când oamenii se băteau între ei, și cai cari au murit prin șanțuri, pe maidane, — hrană pentru câini, pentru lupi, și hrană pentru viermi. Dar erau unii dintre ei privilegiați, purtând pe crupa lor povara caldă a unei amazoane, dezmiardată de mâni catifelate, — și erau cai cari alergau la curse, aplaudați ca un actor la rampă, cu genealogie trecută în hrisoave, cu trecut pe care istoricii îl răscoliau prin anume arhive și cu fotografii publicate în ziare și în anume reviste; cu celebritate pe care o invidiau savanții; cu onoruri pe care nu le primeau artiștii, de pe atunci.

Odată au murit într'un accident de tren, — pe timpuri aviația era un sport riscat — au murit vre-o patruzeci de oameni. Și tot atunci, într'un accident de curse, a murit, nepoate, un cal cu nume sârb: i se spunea Zagreb. Mai multă jale și mai mult doliu a fost pentru Zagreb, decât pentru cei patruzeci, din trenul deraiat...

A întreprins un raid, călare, d-ra d'Orange. Se află, în momentul când scriu aceste rânduri, prin locurile noastre.

A întreprins un raid, Berlin-Paris, cu trăsura, trasă de-un cal, un birjar, Hartmann. I-au trebuit șeaizeci și trei de zile pentru a străbate distanța care, cu mijloacele de acum, reclamă doar câteva perechi de ore. Cu aeroplanul și mai puțin.

Am urmărit cu interes originala călătorie a birjarului, care în mijlocul Parisului, cu metrouri și cu automobile încrucișându-se vertiginos, se prezintă ca o arătare din alte vremuri, din altă lume și din alt veac. Am urmărit cu interes și cu melancolie, curiosul voiaj al neamțului, cu suflet de plect. Cu aceleași sentimente l-au întâmpinat dealtminteri și francezii.

Cel din urmă birjar! Cel din urmă conducător de vehicul expulzat de ritmul vieții de azi, precipitate, vehicul cu care frumusețile vestejite, de mult făceau curse la Bois, în care, în tropot lent de cai, sărutările erau date fără teamă și fără grabă, în care d-na Bovary, și alte multe doamne Bovary, puteau păcătui fără grabă și fără

teamă, căci vehiculul tuneca domol, perdelele erau compacte iar omul de pe capră era discret.

Birjarul Hatmann a evocat aceste vremuri și a trezit aceste simțăminte, în Pari-

sul din care, de mult, a dispărut ultimul cal și în care, desigur, a răposat de mult, cel din urmă birjar.

Birjarul Hatmann e un evocator...

ION PAS

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

Înapoierea d-lui N. Titulescu în țară a fost prilejul unor impresionate manifestații de simpatie la adresa celui care a apărut cu atâta pricepere și cu atâta bravură interesele României la Geneva. Talentul și nobila căldură puse de ministrul de externe al țării noastre în serviciul intereselor patriei au convins pe cei cari mănuesc talgerele dreptății în forul de pe malul lacului Lemn că dreptatea este de partea țării noastre.

Conferința Micii Antante la București a decurs într'un spirit de perfectă cordialitate. Examinând situația internațională, reprezentanții autorizați ai României, Cehoslovaciei și Jugoslaviei s'au găsit de acord într'u formularea soluțiilor cari să garanteze interesele țărilor lor și pacea Europei.

Catastrofele ploi în Muntenia și în Dobrogea. A căzut grindina și-a pustit furtuna, în județele Prahova, Ialomița, Brăila, semănăturile au fost complet distruse pe mari întinderi, pomii au fost zmulși din rădăcini, podurile au fost stricate, apele au irupt. Grindina a fost pe alocuri de-o mărime neobicinuită încă până acum. Sunt numeroase victime omenești. Pagubele sunt enorme.

Dealungul Bucegilor a nins.

Un ciclon a devastat regiunea de sud a provinciei Oklahoma din Statele-Unite. Un oraș a fost complet distrus. Alte câteva orașe au suferit pagube enorme. Morți și răniți.

A fost desvelit la Tecuci bustul ridicat în amintirea scriitorului folklorist Tudor Pamfile.

Un cutremur de pământ a zguduit orașul mexican Oaxaca. Pagube mari. Morți și răniți.

Cea dintâi femeie a traversat Oceanul în sbor: e miss Earhart care, pornind cu avionul condus de pilotul Stulz, din New-York, a aterizat în Anglia în condiții mulțumitoare.

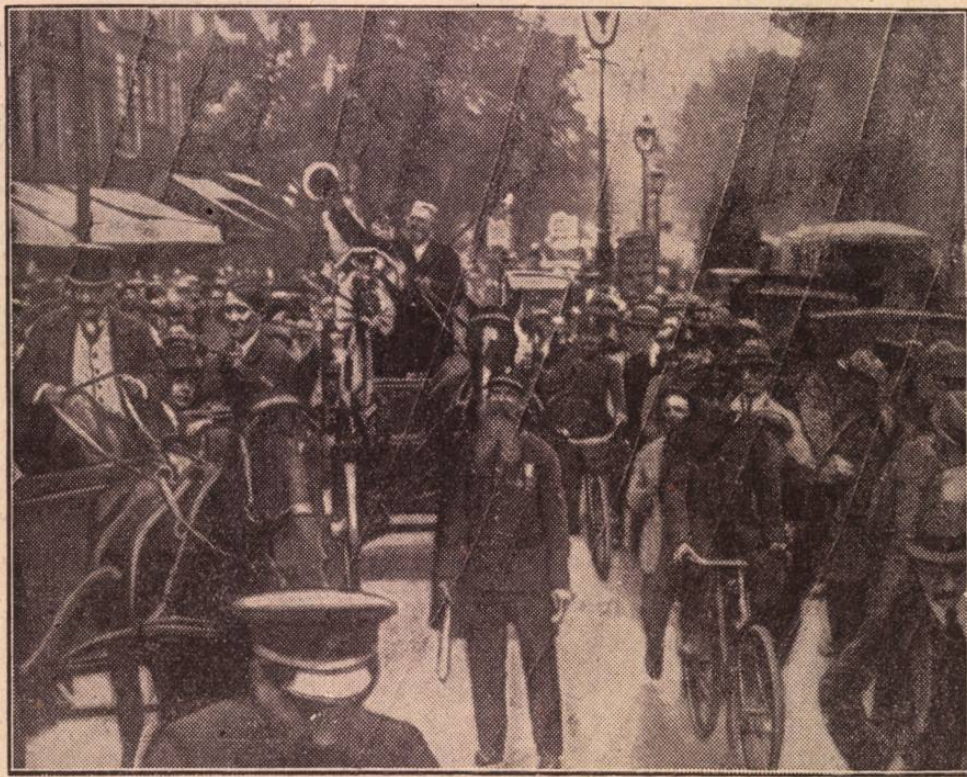
Tragedia Nobile nu s'a încheiat încă. Se fac sfertări uriașe pentru salvarea echipajului căzut în regiuni polare necunoscute. Generalul Nobile poate să comunice încă prin T. F. F. cu cei cari îl caută, dar până în momentul când scriu această cronică avioanele pornite în exploarare nu l-au putut găsi.

Sângeroase tulburări în Grecia: muncitorii din industria tutunului au declarat grevă, și greva amenință să se întindă, în toată țara. Au fost încercări între greviști și poliție și au căzut morți și răniți dintr-o parte și alta.

Se anunță că și prima escadră din Lesbos s'ar fi solidarizat cu muncitorii.

Guvernul se teme ca mișcarea aceasta să nu înlesnească eliberarea lui Pangalos, așa că au fost luate riguroase măsuri de pază.

Grecia, atât de frământată de ani de zile, trece iarăși prin grave frământări.

În ziua de 4 Iunie birjarul Hartmann, „Gustav cel de oțel“, cum i se spune, care la începutul lui Aprilie în mod ostentativ — în timpul nostru de tracțiune mecanică — a plecat dela Berlin cu trăsura lui cu un cal, a ajuns la Paris. A fost primit aci cu entuziasm. Ilustrația noastră îl înfățișează aclamat pe stradele Parisului.

Luați seama la ținuta picioarelor

Femeii i se cer, astăzi, să aibe picioare frumoase. Ce nu fac elegantele spre a satisface acest deziderat. Se fac masajii, pachetaje, training, se port ciorapi de gumă, se... dar ce nu se face pentru a

O POZIȚIE URĂȚĂ CARE SE POATE OBSERVA ADESEA

un rol foarte important în ținută întreagă, mai ales când femeia se așează. Picioarele neocupate, de data aceasta, sunt lăsate la voia întâmplării, nu mai au stăpânirea de sine, se bălăbănesc, stau urât, unul într-o

ȚINUTĂ BUNĂ A PICIOARELOR

**sprijinirea picioarelor de masă și înclăci-
rea în jurul scaunului**

avea picioare frumoase. Nu plac nici „scobitorile” și nici picioarele prea groase, și femeile au isbutit de fapt, în procent destul de mare, să aibe piciorul frumos conformat.

Și odată ce piciorul ideal există el este
AMBELE CUCONITE NU STAU FRUMOS:

care apare armonios și nesilit

parte, altul într'alta, se înclăcesc în jurul scaunului, în chip cu totul neestetic.

Desigur ne place astăzi tot ce nu e silit, tot ce e leger, dela sine, spontan, dar în același timp estetic. La ce folosesc picioarele frumoase dacă nu știi ce să faci cu ele? A venit vara, — cu excursiile și

COMOD ȘI FRUMOS

la cea din stânga trupul e strâmb; la cea din dreapta poziția e incomodă

îmbrăcat în ciorapi de mătase, și în pantaloni la modă, spre a fi pus cât mai bine în valoare. Se lasă rochia scurtă, cât se poate de scurtă pentruca picioarele „a tot stăpânitoare” să fie bine văzute.

Dar nu trebuie uitat că picioarele au

Linia sveltă stă perfect ambelor conite

vilegiaturile la munte și la mare. Odată stai într'o grădină, altădată pe un dig, pe un trunchiu de copac, sau pe jos. Acestea sunt locuri primejdioase pentru ținuta picioarelor. Luați seama cuconitelor! Luați seama la picioare, nu numai cum sunt încălțate, dar și cum le țineți.

A C.

Printul moștenitor al Italiei, ducele Piemont, împreună cu prințesa Iolanda au participat la minunatele serbări din Turin, intrupând pe strămoșii lor Emmanuel-Philibert de Savoya și pe Marguerita a Franței.

La serbări au participat regele și regina Italiei și peste 60.000 spectatori.

CONTRAST

La stânga ținută urită din neatenție a piciorului, la dreapta: ținută elegantă

Motiv

„Tăticule, aș vrea să învăț ca tine, ca să mă fac deputat”.

„Prostule, pentru asta nu trebuie să înveți nimic!”

„Tocmai d'aia, tăticule!”

Pentru cine n'a văzut pe Josephine Baker.

O școală de hoațe în Anglia

Prinderea întâmplătoare a unei „absolvente” a acestei școli face să iasă la iveală lucruri surprinzătoare

DETECTIVII DELA „SCOTLAND YARD” DIN LONDRA DESCOPERĂ ȘCOALA ȘI ARESTEAZĂ PE CONDUCĂTOARE

De curând poliția londoneză a făcut, din întâmplare, o captură, care a condus-o la descoperiri senzaționale. Descoperiri care au uimit chiar și pe cei mai bătrâni și mai abili detectivi, ai celebrului corp polițienesc „Scotland Yard”, din Londra.

E vorba de tânăra și frumoasa englezoai-

„Lady Gordon,” cu numele adevărat Jessie Fitzgerald, directoarea Academiei de hoațe.

că Lily Collins, care a fost din întâmplare observată, în timpul când, într'un mare magazin londonez, a vrut să strecoare, în poșetă, o bijuterie de valoare.

Prinsă și arestată, aceasta a declarat că este „absolventa” unei „academii” pentru hoațe de magazine, condusă de Lady Gordon.

În posesiunea câtorva prețioase indicații, detectivi specialiști au făcut o descindere la Londra, în elegantul cartier Maida Vale.

DESCOPERIRI SENZAȚIONALE

Aici, într'un elegant apartament, locuia Lady Gordon. Desigur însă că aceasta a fost prevenită, așa că la sosirea polițiștilor nici dansa, nici vre-o altă persoană n'au fost găsite, în casă.

În schimb, detectivii au rămas surprinși de ingeniozitatea instalațiilor ce au găsit, în acest apartament, cu aparență de eleganță.

Mai întâiu au dat de o întreagă serie de uși mascate, pe cari, forțându-le au văzut în fața lor etalându-se un magazin în toată regula. Nu lipseau marile vitrine, cu obiecte expuse în ele, rafturi, biroul casieritei, biroul managerului magazinului, oficiul de eliberare a pachetelor, într'un cuvânt o instalație perfectă a unui mare magazin londonez.

În rafturi și cutii, expuse în vitrine, etc., se aflau tot felul de obiecte. În majoritatea lor imitațiuni eftine, pentru că, după cum se va vedea mai jos, acest magazin servea numai pentru „lecțiunile practice”.

CINE ESTE LADY GORDON

Nun.ai după vre-o trei săptămâni poliția londoneză a reușit să pue mâna și pe mult căutata Lady Gordon.

Identificată, s'a constatat că dansa nu este alta decât o veche clientă a poliției, a-nume Jessie Fitzgerald, una din cele mai

ramarcabile hoațe engleze ce a putut fi capturată, în ultimii ani, în Anglia.

Aceasta ducea o dublă existență, aceea de Lady Gordon, având și o foarte frumoasă proprietate, în provincie, la „Elm Park”, unde era cunoscută ca o filantropă și o binefăcătoare, cum n'a mai cunoscut până atunci acea provincie. Distincțiunea cu care a știut să se poarte, sobrietatea elegantă, care predomina peste tot în frumoasa ei vilă din „Elm Park”, făceau să se creadă că e mai curând acolo reședința unui înalt prelat, decât a unei profesioniste a hoției.

Și cealaltă existență era aceea de proprietară și maestră a unei școli speciale, pentru hoațe de magazine.

ACADEMIA DE HOAȚE

Acum doi ani abea, Jessie Fitzgerald a eșit din închisoare unde ispășise o întreagă serie de hoții.

Se credea că, de data aceasta, Jessie a apucat un alt drum, căci publicitatea ce s'a făcut în jurul ei, portretele publicate de atâtea ori prin ziare, au făcut ca de îndată ce era zărită pe undeva, să fie observată și urmărită cu cea mai mare atențiune.

Aceasta a fost de altfel și motivul principal pentru care Jessie Fitzgerald — după propria ei povestire — s'a gândit să-și recruteze eleve, care să continue sistemul practicat de ea însăși.

Și în Londra a reușit să recruteze 60 de eleve. În majoritate erau vânzătoare de prin magazine pe cari Jessie le urmărea seara prin tramwae și cărora, văzându-le istovite de muncă și abătute, le propunea un câștig ușor și mult mai mare.

Școala avea clase speciale, iar lecțiunile

fie servită, Aici maestra arăta cum trebuie să se lucreze, cu toată supravegherea exercitată de întregul personal al magazinului.

Dacă un furt era observat, se insista asupra cauzei și maestra arăta cum trebuiesc evitate mișcările greșite.

Desigur că nu toate elevele aveau talentul și aplicațiunea necesară. Pe acestea Jessie le elimina din școală, însă într'un mod cu totul amabil și elegant. Fiecare primea un cadou de valoare și i se ajuta la găsirea unui post bun, numai ca să-i fie cumpărată discrețiunea.

„Absolventele” erau trimise să-și exercite profesiunea prin marile magazine londoneze. Erau cointeresate și exista o adevărată scară de procente din profitul net.

Prada era totdeauna adusă la sediul central al școlei și de acolo căpăta destinațiuni necunoscute.

Eleganța și frumusețea acestor absolvente erau însușiri cari ajutau la reușită.

COMPLICITATEA UNUI CÂINE

Când poliția a făcut interesante cap-turi a dat și de un câine cooker, negru, a-nume Pogo. Acesta era complice instruit al profesionistelor. Zgarda ce-i atârna de gât avea compartimente secrete, unde se puteau ascunde lesne mici obiecte de valoare. Și Pogo mai era instruit să păstreze, în gură, bijuterii, pe cari profesionistele i le strecurau.

O adevărată problemă pentru polițiști a fost acest câine.

Desigur că bietul animal era adânc satisfăcut când putea aduce vre-un serviciu stăpânei sale. Putea însă el oare să con-

erau predate de maestră, la câte 15—20 odată.

Lecțiunile se făceau în felul următor:

Elevele căpătau în falsul magazin descoperit în apartamentul din Londra, despre care am vorbit mai sus, rolurile de vânzătoare, casierite, controloare, patroane, etc.

Una din ele făcea pe clienta și cerea să

ceapă că aceasta constituia o faptă cu totul nedemnă pentru credinciosul animal?

Actualmente Jessie Fitzgerald împreună cu o mare parte din eleve stau închise și meditează desigur la desertăciunile amare ale vieții.

Sau poate Lady Gordon elaborează proiectu vreunui nou seminar? L. ROTEANU

Femina

Moda zilei

Rochiile de fular

Că nicio dată anul acesta culoarea albă e marea preferată, a elegantelor noastre.

Crepul de chine alb, fularul de mătase albă, „soie lavable” albă sau „ivoire” iată furia zilei, a plajei și stațiunilor climatice.

E bine înțeles că pentru a-și permite

seuri alternative, mari și mici. La gât o batistă „fichu” din fular, mărginită cu o dungă bleu-marine.

Rochița de-a doua e din fular alb, crêpe, cu bențițe încrustate fraise, sau „bleu sèvres”. În jurul taliei, e înodat un „fichu” de fular, la fel cu rochia.

Costumul al treilea e din „toile de soie”

luxul, d'a purta nuanța zăpădie o femeie trebuie să aibă ceva mai puțin de 60 de kilograme. De aceea cura vegetariană, sporturile, mersul pe jos, gimnastica sunt înscrise în fruntea programului vieții, unei cochete de azi.

Cât pentru cele care iubesc, să stea mult în pat dimineața, să mănânce prăjituri și să umble numai cu mașina, le sfătuiesc să evite culorile deschise care, printr-o iluzie a ochiului, măresc proporțiile.

Revenind la țesăturile moderne, voi adăuga că fularul se combină minunat cu bențițe de tafta sau soie lavable, de nuanțe tranșante.

Desenurile geometrice, metodele în colțuri, unghiuri, sunt foarte moderne.

În nota, zili, dau aci trei adorabile rochițe de canotaj, plaje, tenis, băi, etc.

Prima e din fular „ivoire” cu încrustații de soie lavable bleu-marine. Jupa cu pli-

tot albă, cu cordonaș de piele aurită și bențițe galbene. Într-o parte e brodată o barcă cu pânze.

LAURA

Ce nu știe orice gospodină

Când tai ceapă

ți se umplu adesea ochii cu lacrimi, nu de necaz că trebuie să stai la bucatărie să gătești, ci din cauza mirosului specific al cepei. Ținând ceapa, în timp ce o tăiem, sub robinetul de apă curgătoare, scăpăm de această neplăcere.

Nu lăsați bucatele să fiarbă prea mult căci astfel distrugeți vitaminele adică substanțele cele mai hrănitoare ale alimentelor. Zeama care se face la prima fiertură a legumelor sau a fructelor, nu trebuie aruncată, ea conține cele mai importante vitamine.

Fructele crude sunt mai hrănitoare decât compoturile.

Misoginism nordic

La Stockholm orașul lui Strindberg, s'a înființat o revistă, intitulată „Misogini”. E o publicație de propagandă antifemenistă, după cum o indică și titlul, care duce o campanie violentă împotriva soțiilor și mamelor de astăzi. Colaboratorii revistei sunt numai bărbați, iar orice manuscris primit din partea unei femei e sârlit la coș. Foata nu va fi vândută decât bărbaților.

E curios, că tocmai în țările nordice care au produs atâtea scriitoare geniale: Selma Lagerlöf, Sigrid Undset, Riccarda Huch — ca să nu cităm decât pe cele mai marcante — să ia ființă o publicație misogină, de felul acesta.

Dacă domnii redactori sunt împotriva soțiilor și mamelor de astăzi n'au decât să rămână celibatari, să scoadă și reviste împotriva lor, dacă își închipuie că prin scrișul d-lor, schimbă femeile — dar să arunce la coș orice manuscris din partea unei femei scriitoare, pentru simplu fapt că e femeie, iată ce ni se pare cel puțin exagerat — și pe deasupra mai e și foarte nepractic.

Închipuiți-vă că ar apărea de pildă un articol de Selma Lagerlöf, sau de Miss Curie, în revista misoginilor: Ar fi o senzație, care ar atrage pe cât mai mulți cititori. Faptul că X, Y, care poate nu se împacă acasă cu soacra, sau are diferențe conjugale, își varsă veninul în coloanele publicației sale, nu interesează publicul cetitor.

De altfel femeile înși-le nu vor colabora de bunăvoie la o revistă care le arată atâtea dușmănie. Ar fi totuși interesant să se joace o festă ilustrilor misogini. Femeile scriitoare nordice să trimită articole anti feministe scrise cu mașina, și iscălite cu pseudonime bărbătești. Domnii redactori le-ar publica cu voluptate și ar fi păcăliți.

Oricum, ei prevăd în programul lor, de a nu vinde revista decât bărbaților. E și aceasta un șiretlic, spre a face ca femeile curioase, să-și procure publicația în mod clandestin. E știut, că scrierile xenofobe sunt citite numai de străini, tot astfel și femeile citesc cu pasiune tot ce se scrie împotriva lor.

Să nădăjduim, că suedezele vor fi mai inteligente. Boicotând noua revistă, ea va dispărea într-un timp foarte scurt.

Poți aproba sau dezaproba femeile de astăzi — nu poți opri ritmul vremii și mai cu seamă nu-l poți opri prin dușmănie și rea voință.

E. MARGHITA

Cele mai moderne cabine de plajă: ele lasă liberă priveliștea, în timpul desbrăcării.

Extraordinarele aventuri ale savantului Svante Perenius

Nuvelă fantezistă de NIC. CONSTANTIN

Viața suspendată

O povestire fantastică, în care se vede cum va fi viața pe pământ prin anul 2050. Svante Perenius, un savant suedez, trăiește cea mai extraordinară aventură, după ce descoperă chipul de-a suspenda viața pe o perioadă determinată de vreme

Svante Perenius putea fi considerat ca un precursor, în toată puterea cuvântului.

De obicei o invenție sau o teorie științifică nu este propriu zis opera unui singur individ. Mai multe capete, concep, în același timp, gânduri asemănătoare. Invenția sau teoria aparține aceluia, care știe, cu un moment mai de vreme, să exprime sau să formuleze, mai clar, ideea. Cine ar putea spune cui îi datorăm T. F. F.-ul, lui Branly sau lui Marconi? Și faptul că cele mai adesea ori legile în fizică poartă numele a doi, trei savanți: legea lui Boyle și Mariotte, legea lui Laplace și a lui Biot-Savart, etc. nu e o simplă întâmplare.

Invenția lui Svante Perenius a fost însă a lui, numai a lui și timp de aproape un veac, nimeni nu isbutise să regăsească marea lui descoperire.

Nu e nici o mirare că generații întregi au considerat pe Svante Perenius drept cel mai mare geniu, produs de omenire.

Toate stațiunile globului, cu mult timp înainte, au vestit lumea, că, într-a 8-a zi din decada 12, se va proceda la redeșteptarea savantului Svante Perenius și în ziua hotărâtă zeci de milioane de oameni, întreaga populație a Pan-Europei, nenumărați locuitori ai celorlalte continente, și-au aranjat aparatele radiofono-scopice, — cu ajutorul cărora puteau asista din oricare punct de pe glob la toate spectacolele și prelegerile și puteau auzi orice conferință — așa încât să recepționeze și să înregistreze memorabilul eveniment din Upsala.

Stațiunile de telecinematograf înfățișaseră și până azi — de multe ori — pe savantul Svante Perenius, care continua să-și trăiască, în mod latent, viața, dealungul anilor.

Astăzi, în sala mare a universității din Upsala, milioanele de spectatori depe glob, au putut vedea din nou pe cel care dormia liniștit.

Ilustrul profesor japonez Sin-Tang, un om tânăr, cel care după trecerea unui veac, isbutise să găsească enigma invenției lui Svante Perenius, veni în fața microfonului. În limba esperanto, pe care o cunoșteau atât pan-europenii cât și asiaticii sau americanii, și care avea tendința să devină singurul mijloc de înțelegere între oameni, Sin-Tang rememora viața lui Svante Perenius.

Lui Sin Tang îi revenia meritul de-a fi pus la punct invenția care preocupase atâtea minți omenesti în ultimele decenii: învierea și înregistrarea radiațiilor luminoase, emise cu mult timp înainte.

Se știa, încă de pe vremea marelui războiu al Europei, că radiațiile eterice, luminoase sau electrice, odată produse, continuă să rătăcască în jurul globului, cu intensitate scăzută, ani și zeci de ani, până când devin atât de slabe, încât nici un aparat nu le mai poate percepe.

Încă dinaintea unirei statelor europene, cu 50 de ani înaintea lui Sin Tang, numeroși cercetători se străduiseră să reînvieze aceste așa zise radiații dispărute; și în ultimele decenii se și isbutise, în oarecare măsură, în ceiaze privește radiațiunile mai recente. Sin Tang a reușit însă să diferențeze și să imprime clar pe film, radiațiuni orcât de vechi. Cu ajutorul aparatului său — sortit să revoluționeze știința, el putea pătrunde toate tainele trecutului, putea aduce în fața spectatorilor, toate dramele care au frământat omenirea — dealungul veacurilor.

Pentru că descoperirea lui Svante Perenius preocupa lumea cercetătorilor în gradul cel mai înalt, căci ea permitea o prelungire a vieții — prin suspendarea ei pe anumite perioade — iar cazul savantului dela Sto-

ckholm, care dormia, neschimbat la înfățișare, de aproape o sută de ani, interesa întregul glob, Sin Tang, din infinitatea de unde, în care se găsește cufundat pământul, a căutat să izoleze și să înregistreze, în primul rând, pe cele referitoare la Svante Perenius, emise din laboratorul său exact cu 96 de ani și 53 de zile mai înainte. Sin Tang a putut rupe, astfel, vâul de mister, care înconjură descoperirea savantului dela Stockholm, și să refacă soluțiile de adormire și readucere la viață, atât de căutate, după pierderea secretului.

Privelește era impresionantă. Pământeni priviau cu emoție la spectacolul, care se desfășura la Upsala și pe care-l explica Sin Tang. Filmul care se rula, și care aducea în fața ochilor cele petrecute pe vremuri, înfățișa pe același Svante Perenius, care acum, întins pe un pat vechiu își trăia alături viața latentă. Savantul lucra în laboratorul său, de acum un veac. Împărtășia cu bucurie, asistentului său, perfecționările aduse descoperirii sale: după voie, în câteva minute, cufunda în letargie sau readucea la viață, câini, pisici, epuri, maimuțe. În acest fel spunea Svante Perenius, dănuirea omului pe pământ se prelungește nesfârșit de mult. În timpul cât viața e suspendată animalul — și desigur că și omul — nu cheltuiește nici a zecea mia parte din energia vitală. Fiecare își va putea suspenda existența pe un timp determinat, spre a se renaște la viață în perioada care-i va plăcea. Omul va putea trăi aproape nesfârșit, dealungul veacurilor, dacă se va mulțumi să trăiască o lună sau un an într'un secol.

Filmul lui Sin Tang făcea apoi un salt spre a relua scenele din laborator, petrecute câteva zile în urmă: Svante Perenius era hotărât să încerce asupra-și experiența. Savantul este vădit emoționat. El pregătește prima injecție, injecția de suspendare a funcțiunilor vieții.

Sin Tang se oprește asupra acestui punct și comunică omenirii că laboratoarele au și preparat cantități mari din această soluție, după cum au putut prepara și soluția, cu mult mai importantă, aceea de readucere la viață. Unde reînviată au destăinuit secretul lui Svante Perenius.

Dar Sin Tang voește să facă întregul istoric al emoționantei drame, din viața savantului dela Stockholm. Filmul rulează mai departe. Cu ajutorul asistentului descoperitorul „vieții suspendate” pregătește totul pentru somnul care trebuie să-i micșoreze cheltuiala de energie la a zecea mia parte din cea normală-vieții active. Svante Perenius va înceta de-a mai trăi în adevăratul înțeles al cuvântului. El va rămâne însă neschimbat un an, doi, trei, o sută. Într'adevăr, în zece mii de ani omul, în starea aceasta, îmbătrânește de abia cu un an.

Asistentul lângă dânsul e și el pătruns de măreția invenției: viața omului se prelungește dealungul veacurilor. Fiecare va putea trăi activ câteva săptămâni în fiecare an, câteva luni în fiecare secol, și în felul acesta să se bucure, pe rând, de toate binefacerile progresului. Cât de lesne vor pune capăt, oamenii, tuturor necazurilor prin care trec! Invenția lui Perenius va produce o adevărată revoluție socială. Savantul și asistentul său sunt conștienți de aceasta.

Dar, deocamdată, învățatul crede că n'are dreptul să vorbască despre invenția sa, până când n'o va experimenta asupra lui însuși.

Înainte de inocularea dânsul scrie un bilet: „Este dorința mea de a-mi suspenda viața pentru o lună. După acest timp, asistentul meu mă va deștepta”. Savantul se așază pe patul anume constituit, același pe care

stă culcat și azi. O împunsătură de ac și Svante Perenius a adormit.

Asistentul este emoționat. El rămâne o clipă cu hârtia într-o mână, în cealaltă ține siringa. Viața maestrului său iubit îi este incredințată. Se îndreaptă spre dulap ca să strângă soluția inoculată. Merge de-și spală mâinile. Prosopul e atârnat în cuierul din celălalt colț al laboratorului. Nepotând să-și desprindă ochii dela maestrul întins fără mișcare, nu observă cum cuierul, depe care a tras prosopul se clatină, cade din poziția sa de echilibru, și se prăvale peste masă, dărâmând aparatele și sticlele ce se găsesc aci.

La sgomotul flacoanelor și fiolelor care se sparg, asistentul tresare. Un gând îi străfulgeră prin minte. Sare lângă masă și dă un țipăt. Mica fiolă, care trebuia să readucă la viață pe maestrul, s'a sfărâmat. El nu va putea deștepta pe savant. Zădarnic încearcă să adune picăturile împrăștiat pe jos. Amestecate cu tot felul de soluții, răspândite printre cioburi, toată injecția de readucere la viață s'a irosit. Asistentul e tot mai îngrozit, simte că va inebuni. Își smulge părul din cap, își frânge mâinile. Și n'are formula! Răvășește cu înfrigurare hârtiile, de pe birou, răstoarnă sautare, dar nu găsește nimic. Se apropie de maestrul, îl sgâlțâie, îl chiamă, dar repede își dă seama că totul e zadarnic. Svante Perenius își continuă liniștit somnul, în timpul căruia nu se cheltuiește energie.

După trei ore de sbucium, după trei ore de frământare de-un dramatism înfrigorant, după ce a încercat totul, a făcut toate combinațiunile posibile și le-a experimentat asupra tuturor animalelor adormite, asistentul cade epuizat. Ce va face? Cum va da socoteală de fapta lui, familiei savantului? Nu are decât o cale spre a ispăși neglijența lui condamnată: se va uicide.

Cu aceiași siringă cu care a suspendat viața maestrului său, el își injectează doi centimetri cubi dintr-o soluție concentrată de cianură de potasiu. Moartea îi este fulgerătoare.

Dânsul cade alături de patul, pe care doarme Svante Perenius.

Astfel sunt găsiți cei doi, în zorii zilei următoare și nimeni, până azi, n'a înțeles pe deplin, drama care se petrecuse.

Sin Tang acum, — grație aparatului de înregistrare a radiațiilor vechi — are posibilitatea de-a readuce la viață activă pe Svante Perenius. După evocarea dramei, pe urma căreia savantul de atunci doarme de un veac, Sin Tang, procedează la injecție.

Dânsul explică auditoriului că a făcut în prealabil mai multe încercări, de suspendare a vieții și reînviere, câteva chiar asupra oamenilor. Cu toate acestea se vede lămurit pe chipul său atunci când se apropie de Svante Perenius.

Savantul doarme de un secol și, orcât de mică ar fi energia care se consumă, în timpul cât viața e suspendată, cine poate ști dacă ilustrul învățat se va deștepta?

Cu mijloacele nouă de azi, injecția se face deadreptul în inimă, cu multă precizie, și fără a strica țesuturile.

Svante Perenius se ridică încet, pare puțin slăbit, dar fără îndoială că nu-și dă seama de timpul care a trecut.

Se scoală din patul său, privește mirat la cei din jur și-și caută asistentul.

Citiți continuarea emoționantelor aventuri ale lui Svante Perenius, în numărul următor al revistei. Urmărind nuvela, la începutul lunii viitoare, cititorii vor putea participa la un foarte interesant concurs literar, de imaginație.